

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Compendium 2019

Schoolonderwijs

Erasmus+

epos

Inhoud

005 Individuele leermobiliteit in schoolonderwijs | KA101

- 006 Inspirerend leren dankzij Europese collega's en sprekers
- 007 Organisatie van co-teaching en inclusief onderwijs in Steiermarck (Oostenrijk)
- 008 Kwaliteitsverbetering van de scholen door internationalisering met een focus op leren buiten de klasmuren in de breedste zin van het woord
- 009 Agora: van Chromebooks tot Google Tools
- 010 Europese navorming van leerkrachten in de 21^e-eeuwse competenties
- 011 Ontwikkelen van een professionele leergemeenschap – Classroom of the 21st Century
- 012 Internationale Kennis voor Slimme Oplossingen
- 013 De omgeving als derde leerkracht
- 014 CLIL, want talen maken het verschil!
- 015 Future preparation using ICT innovation
- 016 Bruggen Bouwen in Brugge
- 017 Samen verbeteren leraars en leerlingen van het Xaveriuscollege hun 21^e-eeuwse vaardigheden!

- 018 Ondersteuningsnetwerk, M-decreet en inclusief onderwijs
- 019 Mobiel leren in het buitengewoon onderwijs
- 020 Proef – leer – ervaar
- 021 Samen sterk!
- 022 Bilingualism – the way to connect Europe
- 023 Learn from the best
- 024 Europa als een inspirerende bron voor kwaliteitsontwikkeling bij schoolteams
- 025 Verbeteren van kwaliteit door internationaal leren
- 026 Gepersonaliseerd Samen Leren
- 027 We (ver)bouwen een inclusieve, krachtige school voor alle gegradueerde verpleegkundigen van de toekomst
- 028 21st Century Classrooms
- 029 Toekomstgericht onderwijs: vaardigheden leerkrachten
- 030 Individuele leermobiliteit PIVH
- 031 Naar een duurzame, groene school
- 032 Kinderen en jongeren coachen voor een kansrijke toekomst
- 033 100 talen in het Brusselse basisonderwijs
- 034 Vanuit Outdoor teaching naar duurzaamheid op school

- 035 CLIL: coöperatie leren in en van andere landen
- 036 Groeien in het groen: outdoor teaching voor jonge kinderen
- 037 Dat je in interessante tijden moge leven
- 038 Teaching and learning through art
- 039 Innovatieve leeromgevingen ontwikkelen door leraren
- 040 Op weg naar inclusie
- 041 Pesten en cyberpesten op school aanpakken én pesten en cyberpesten voorkomen door socio-emotioneel leren te promoten
- 042 Innovative Strategies for Inclusion in Schools
- 043 Strategische partnerschappen in schoolonderwijs | KA201
- 044 Integrated leadership in school practice
- 045 Steam-CT
- 046 Environmental pollution research at school
- 047 Value and Attitudes Education for Inclusive Europe
- 048 Preserving and promoting Europe's cultural and linguistic heritage through empowerment of bilingual children and families

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

- 049** Developing skills for cross-curricular teaching in an outdoor and/or community-based environment
- 050** SOS Fire! European Training Course for school pupils on fire prevention and first aids through civic engagement
- 051** Raising awareness and stimulating Executive Functioning and social emotional Learning by integrating Evidence based strategies in the Classroom to empower pupils, teachers and parents
- 052** **School exchange partnerships | KA229 | Organisator**
- 053** Students become citizens
- 054** Schoolproject against gender inequality
- 055** STEAM of course
- 056** Exploring business differences and similarities to create better entrepreneurship in a united European Climate
- 057** Steam with STEAM
- 058** Maak jongeren bewust van luchtkwaliteit en duurzame mobiliteit in stadsomgevingen
- 059** Traveling to new teaching adventures
- 060** Friends at home, Friends abroad

- 061** Gamification in Interdisciplinary Education
- 062** MATH - Math, Art and Technology in Harmony
- 063** From old to new and back again: studying European cultural heritage through time
- 064** A healthy mind in a healthy body
- 065** Coaching talent-based mixed-age primary schoolprojects in the 21 century
- 066** IT's the Future
- 067** Face the past, change our future - Casting light on the shadows of our history
- 068** Watch And Learn: Improve Together
- 069** Cooperation for innovation in building automation systems
- 070** Exchanging good practice of non-formal learning strategies to increase learning opportunities
- 071** To Like Or Not To Like
- 072** Project based language learning
- 073** Multimedia, Multidisciplinarity, Multiculturalism
- 074** Play: a gateway to learning
- 075** Strengthening our ties through our past: looking for new ways of sharing an inclusive approach on heritage in 21st century Europe

- 076** Effects of Global Heat on the European Environment: how to shape a better future
- 077** Democracy an idea and an ideal. Breaking down the walls
- 078** Languages to learn and live
- 079** **School exchange partnerships | KA229 | Partner**
- 080** Sharing Key Ideas Learning for Life in Educational Digitization
- 081** Identify democracy
- 082** European sustainable life - house and garden
- 083** „Roda“ of global cultures- Capoeira als alternative Interaktionsmöglichkeit im Zeitalter der Digitalisierung (Ein internationales Schüleraustauschprojekt zur interkulturellen Horizonterweiterung und Identitätsentwicklung von Herwachsendenden)
- 084** Learning for 21st Century: skills for the future
- 085** Work 4.0 - Skills of the future
- 086** Education, where Democracy gets its Voice
- 087** Green and Unique European Student Startup (Guess which startup will win the final contest !)

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

088 Digital Europeans - (Digital) Learning for the Future
089 Vernetzte Produktionslinie Europa 4.0
090 Fit4healthylife
091 Crossing borders - United in diversity
092 S=HE Equal
093 Wir machen das so: Unterschiedlichkeit von betrieblichen Abläufen in verschiedenen Ländern
094 United or divided by language
095 Digital Days: Digitalisation in Upper Secondary School
096 Hum@n Networks for the Cooperation - A new inclusive methodology by virtual environments
097 "STOP FENCES" (Students Teachers Organizing Projects: Freedom, Equality, Newcomers, Compromise, Employment, Solidarity)
098 Evaluating School Social Engagement
099 Digitally Competent European Schools
100 Movimiento para cambiar
101 Totally Maths
102 Let's Read: A Reading Promotion Programme Through Gamification

103 Cycling Your Channels to Learn about Europe
104 Science is all around
105 Mujeres STEM
106 Growing Together
107 LGTB at school
108 Europe+Emotions=Inclusion
109 Social Inclusion through Equality in Sport
110 Play Children Play
111 Health and Safety
112 European Heritage Project: (re) motivating pupils through its knowledge, its preservation and its value (2019-2021)
113 Culture & History of Cacao
114 Healthy Active Sports - A games based approach to improving inclusion and wellbeing
115 The Wanderland Chronicles: Sharing of Culture, Heritage, Identity and Teaching Methodologies between Ireland, Belgium and Germany
116 My Granny's Dishes
117 European Student Theater Lab - Act for EU citizenship
118 "R.E.U.S.E. - paRtnership of EUropean School to develop Enviromental sustainability skills in students"
119 School in EU Cloud 3.0

120 Sm@rtStuff
121 Talent in Everyone - tying European schools together
122 Fundamental Rights for Equality in Education
123 Klimat to jest temat!
124 A holistic journey through Europe: approaching cultural heritage by games and Outdoor Activities
125 War in Films
126 Coding is Fun!
127 From robotics to the ethics of technology: the new concept of human rights
128 I'm happy with myself
129 Healthy Europe
130 How To Make STEAM Literacy A Reality For All Students
131 Small Countries Strong Cultures
132 Balancing the Scales: Approaching gender issues in Education
133 Index per thema
135 Woordenlijst

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Individuele leermobiliteit in schoolonderwijs

KA101

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Inspirerend leren dankzij Europese collega's en sprekers

Annuntiata-Instituut, Veurne

2019-1-BE02-KA101-060002

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

Teaching and learning of foreign languages

International cooperation, international relations, development cooperation

LANDEN

België (nl), Malta, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Vleeshouwersstraat 22

8630 Veurne

058/31 13 45

www.annuntiata.be

Anja Vanlerberghe

PROJECT

We willen inspelen op de nieuwe tendensen in het onderwijs en dagelijkse lespraktijk. Zo willen we met taaltaken werken en de leerkrachten klaarstomen voor de komende veranderingen. De klassen worden steeds heterogener en er zijn heel wat leerlingen met leernoden. We willen de betrokkenheid en motivatie van de leerlingen verhogen door beter om te gaan met die diversiteit.

Daarnaast bleek dat evaluatie een werkpunt is voor de vakgroepen Frans, Engels en Duits. Ten slotte is het ook de bedoeling een netwerk van leerkrachten vreemde talen op te bouwen binnen Europa en kennis te maken met andere onderwijsvormen.

Tijdens het eerste jaar van dit project volgen een leerkracht Engels en een leraar Frans een vijfdaagse structured course 'Teaching Tomorrow' in Malta.

In het tweede jaar gaan deze leerkrachten naar Mallorca voor een driedaagse jobshadowing rond evaluatievormen, diversiteit en betrokkenheid bij leerlingen.

Ze verwerven daar kennis over 'het nieuwe leren' en de gevolgen op de lespraktijk: nieuwe didactische werkvormen, inspirerende voorbeelden en een verbeterde kwaliteit van onze evaluatie. Daarnaast krijgen ze inzicht in de onderwijshervormingen in Malta, input en inspiratie om leerlingen beter te betrekken en ontwikkelen ze vaardigheden om alle leerlingen – in het bijzonder die met verhoogde zorgnoden – het maximum uit zichzelf te laten halen. Ten slotte kweken ze op deze manier ook een positieve 'focus op groei'-attitude die ze zullen afstralen op hun collega's en leerlingen.

Los van de thema's hopen we ook de werkgroep internationalisering bij te sturen dankzij input van buitenlandse collega's. Daarnaast zal de samenwerking tussen de vakgroepen moderne talen verbeteren en zal elke taalleerkracht gebruik kunnen maken van het leerplatform opgestart in Malta.

De grote winnaar van dit project zijn natuurlijk de leerlingen. Die krijgen les van gemotiveerde, bezielde leerkrachten die bereid zijn zich continu bij te scholen om hen zo alle kansen te bieden om uit te groeien tot taalvaardige en open mensen.

“De grote winnaar van dit project zijn natuurlijk de leerlingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Organisatie van co-teaching en inclusief onderwijs in Steiermarck (Oostenrijk)

Vrije Basisschool de Ark II, Maldegem

2019-1-BE02-KA101-060013

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses
Inclusion – equity
Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Duitsland

CONTACTGEGEVENS

Marktstraat
9990 Maldegem
050/71 23 81
www.dearkmaldegem.be
Griet Goossens

PROJECT

Uit wetenschappelijke studies blijkt dat co-teaching zorgt voor betere differentiatie en dus ook een meer inclusieve school. We nemen dit streven naar meer inclusief onderwijs mee in onze bouwplannen en in het verder professionaliseren van de leerkrachten, directie en ICT-personeel.

Tijdens dit project leggen leden van de directie en het zorgteam, leerkrachten en ICT-medewerkers verschillende schoolbezoeken af en volgen ze trainingen om inzicht en vaardigheden over co-teaching te verwerven.

Op directieniveau biedt het project antwoord op vragen in verband met het praktisch organiseren van co-teaching: hoe passen we de klasgroepen, het timemanagement, de klasinrichting en het schoolgebouw aan?

Onze leerkrachten leren in het project over de verschillende vormen van co-teaching en maken kennis met het nodige didactische materiaal.

Tijdens het project worden de inzichten eerst digitaal verwerkt en daarna gedeeld met de collega's op school. Via eTwinning houden we contact met de verschillende bezochte scholen en wisselen we good practices over co-teaching uit.

We willen bij het inwijden van het nieuwe schoolgebouw dat alle leerkrachten en alle klassen met co-teaching werken. Ons doel is om bekend te staan als inclusieve school die model staat voor anderen in de regio.

“Op directieniveau biedt het project antwoord op vragen in verband met het praktisch organiseren van co-teaching.”

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Kwaliteitsverbetering van de scholen door internationalisering met een focus op leren buiten de klasmuren in de breedste zin van het woord

Vrije Basisschool de Bosbes, Hertsberge

2019-1-BE02-KA101-060017

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Research and innovation
New innovative curricula/educational methods/development
of training courses
Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl) en verder nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Wingensestraat 10
8020 Hertsberge
0496 79 80 39
www.debosbes.net
Bieke Wittebolle

PROJECT

Met dit project willen onze drie scholen een gezonde, rijke en positieve leeromgeving creëren, waarbij de ontwikkeling van talent en soft-skills centraal staan. Deze werking zorgt voor professionalisering van het team en een verhoogde leerwinst en welbevinden bij onze leerlingen.

We delen de overtuiging dat het 'lesgeven buiten de klasmuren' een grote meerwaarde is. Kinderen laten groeien binnen levensechte situaties, door te handelen en onderzoeken in de gezonde buitenlucht werd al als kwaliteitsverbeterende factor aangeduid. Zowel op vlak van gezondheid en motorische ontwikkeling als voor het vastzetten van leerstof en voor het uitbouwen van positieve sociale vaardigheden.

We zoeken in het buitenland collega's op die hun ervaringen op gebied van 'outdoor teaching' willen delen. We voorzien vijf cursussen met een opbouwende graad: van het aanbieden van werkvormen tot opleidingen die ons volledig onderdompelen in een systeem van dagdagelijkse buitenlespraktijken.

Van de drie teams gaan 48 deelnemers op cursus. We willen een zo groot mogelijke impact in een leerlijn doorheen de hele basisschool.

“ We delen de overtuiging dat het 'lesgeven buiten de klasmuren' een grote meerwaarde is.

De opgedane kennis en vaardigheden worden ruim gedeeld en geïmplementeerd zodat we onze einddoelstelling voor alle kinderen bereiken.

Tijdens en na dit project hopen we verandering te zien in onze buitenruimtes. Deze zullen verrijkt worden om de totale ontwikkeling van elk kind te stimuleren. We voorzien ook een verschuiving in ons lesgeven, waar we de sterke sturing vanuit handleidingen in vraag stellen. Met nieuwe manieren van lesgeven verwachten we een hogere betrokkenheid en een actievere inbreng van de kinderen, waardoor er meer leerwinst ontstaat. Dit alles zal uitmonden in een herwerking of bijsturing van de schoolvisies.

Via dit project maken we onze kinderen beter klaar voor de toekomst, doordat essentiële vaardigheden beter ontwikkeld worden. Onze leerkrachten worden ondersteund en bijgeschoold in de zoektocht naar de best mogelijke manier om dit te bereiken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Agora: van Chromebooks tot Google Tools

GO! Atheneum, Geraardsbergen

2019-1-BE02-KA101-060019

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Key Competences (incl. mathematics and literacy) – basic skills
ICT – new technologies – digital competences
Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Spanje

CONTACTGEGEVENS

Papiermolenstraat 103
9500 Geraardsbergen
055/441 21 88
www.ka-geraardsbergen.be

PROJECT

De zoektocht naar nieuw kwalitatief lesmateriaal en het experimenteren met andere lesmethodieken resulteerde op onze school in het oprichten van de agora-klas. Ons agora-gebouw wordt opgesplitst in verschillende compartimenten van competentiegericht onderwijs. Verschillende vakken komen hier samen onder hetzelfde dak en werken rond hetzelfde idee. De cursussen worden opgesteld op basis van overlappende leerplandoelen en leerinhouden. Het biedt leerkrachten de mogelijkheid meer als begeleider en expert op te treden in plaats van de frontaal lesgevende instructeur. Het gebruik van Chromebooks is hierbij niet weg te denken.

Zelfsturend leren is in de derde graad een vrij uniek gegeven in Vlaanderen. We passen vernieuwende werkvormen toe en maken de leerling opnieuw eigenaar van zijn leerproces, onder andere door gebruik te maken van Chromebooks.

Via de School Education Gateway werden we gecontacteerd door het Colegio pureza de Maria los reales (in Tenerife). Ze toonden grote belangstelling in onze innovatieve manier van lesgeven. Omgekeerd was onze agorawerkgroep ook zeer nieuwsgierig naar de manier waarop andere Google tools kunnen worden geïntegreerd. Het bleek dus interessant een jobshadowing project in beide richtingen op poten te zetten en zo leservaringen uit te wisselen.

We willen met deze innovatieve onderwijsmethode andere leerkrachten inspireren en overtuigen.

“ We willen met deze innovatieve onderwijsmethode andere leerkrachten inspireren en overtuigen ook op deze manier les te geven.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woordenlijst

Europese navorming van leerkrachten in de 21^e-eeuwse competenties

Helix 2, Maasmechelen

2019-1-BE02-KA101-060034

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses
Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Turkije, Roemenië, Zweden, Spanje, Tsjechië, Italië, Bulgarije

CONTACTGEGEVENS

Rijksweg 357
3630 Maasmechelen
089/77 99 50
www.campusdehelix.be
Jonas Slegers

PROJECT

We willen bij campus De Helix extra aandacht besteden aan campusbreed werken; een principe waar we veel belang aan hechten en dagelijks in blijven groeien. We vormden reeds de basis voor de kennismaking met 21^e-eeuwse competenties en willen er ons nu verder in verdiepen.

Klassiek doceren komt nog te vaak voor. We willen dit laten overvloeien in werkvormen waarbij de leerlingen het gevoel hebben dat ze de leerinhouden beleven, bijvoorbeeld door levensechte inhouden aan te bieden en hun leefwereld te integreren. Daarnaast hopen we dat deze verfrissende werkvormen een positief effect hebben op het klasmanagement.

Met dit project willen we intenser samenwerken met Europese partners om zo onze leerlingen voor te bereiden op wonen en werken in een diverse en multiculturele wereld. Zo willen we

nieuwe ervaringen opdoen en good practices uit andere landen implementeren in onze eigen school.

We sturen graag twaalf leerkrachten op navorming. Ieder van hen bezoekt een buitenlandse cursus over 21^e-eeuwse competenties en voert het jaar daarop een jobshadowing uit in een buitenlandse school. De navormingen zullen focussen op de drie thema's van onze school: leren, leven en maatschappij.

Voor het project organiseren we infosessies en volgen we workshops in samenwerking met PXL. Zij willen hun kennis en ervaring in internationalisering en 21^e-eeuwse competenties delen en fungeren als 'critical friend'.

Via onder andere een blog zal gecommuniceerd worden over het project. De vakgroepen worden regelmatig ingelicht, kennis en ervaringen worden gedeeld. Later wordt de opgedane informatie weer campusbreed gecommuniceerd aan de hand van workshops om zo met de nieuwe methodes aan de slag te kunnen.

“ Met dit project willen we intenser samenwerken met Europese partners om zo onze leerlingen voor te bereiden op wonen en werken in een diverse en multiculturele wereld.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woordenlijst

ERASMUSPROJECTEN 2019-2021

Leerlingen op **stage** in Spanje
Leerkrachten op **onderzoek** in Europa
Wij verleggen onze grenzen

Ontwikkelen van een professionele leergemeenschap – Classroom of the 21st Century

Sint-Lodewijkcollege, Brugge

2019-1-BE02-KA101-060048

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Entrepreneurial learning - entrepreneurship education
Teaching and learning of foreign languages
ICT - new technologies - digital competences

LANDEN

België (nl), Portugal, Verenigd Koninkrijk, Italië, Spanje,
Griekenland, Bulgarije, Letland

CONTACTGEGEVENS

Magdalenastraat 30
8200 Brugge
050/40 68 40
www.sint-lodewijkcollege.be
Leen Simoens

PROJECT

Om onszelf voortdurend te kunnen vernieuwen, in te spelen op
nieuwe methoden, didactiek en structuren in het onderwijs, moet
de hele school een professionele leergemeenschap vormen.

Het taalonderwijs blijft een belangrijke pijler. De meertaligheid
en methodieken uit CLIL maken het energieke. Het formele
taalonderwijs levert dan weer een bijdrage tot het correct
gebruik van de vreemde taal.

Om een hogere standaard te bereiken, willen we meer
samenwerking zien bij zowel leerkrachten als leerlingen.

Het delen van good practices en gezamenlijk zoeken naar
steeds weerkerende problemen staat voor collaboratief leren
bij de leerkrachten. Maar ook de leerlingen moeten hun talenten
kunnen ontplooiën en uitwisselen. Daarom willen we inzetten op
data-based werken.

We willen de diversiteit die zich op verschillende gebieden
manifesteert met respect benaderen en middelen zoeken om
elk kind een maximale leerwinst te bieden. We streven naar zorg
op maat.

Die zorg op maat willen we ook bereiken door ICT gepast in te
zetten en zo te komen tot zelfsturend leren bij de leerlingen.
Dit vraagt veel van de leerkrachten: motivatie en ambitie, een
ruim aanbod aan leermiddelen en leerinhouden op de digitale
platformen en een motiverende houding.

Ten slotte willen we ruimte laten voor creativiteit bij de leerkrachten
en leerlingen om zo de motivatie te verhogen. De school moet een
studie- en experimenteercentrum worden.

We hopen voor dit project twintig mensen op cursus te sturen.
Zij zullen ondersteund en bevraagd worden door de directie, zodat
de nieuwe inzichten ook daadwerkelijk in onze school kunnen
worden toegepast.

“ Ten slotte willen we ruimte laten voor
creativiteit bij de leerkrachten en leerlingen
om zo de motivatie te verhogen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Internationale Kennis voor Slimme Oplossingen

Instituut voor Katholiek Onderwijs, Hoeselt

2019-1-BE02-KA101-060049

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

Access for disadvantaged

Social entrepreneurship / social innovation

LANDEN

België (nl), Italië, Finland

CONTACTGEGEVENS

Bruiloftstraat 10

3730 Hoeselt

0499/13 89 08

www.ikso-hoeselt.be

Marijke Lauwers

PROJECT

Onze school wil zijn arbeidsmarktgerichte opleidingen transformeren tot een educatief centrum waar leerlingen, die vaak deel uitmaken van kansengroepen, versterkt worden in hun professionele competenties.

“Steunend op de Finse knowhow kunnen wij dit verbrede leren in de praktijk brengen.

We willen uiteraard goedgeschoolde vakmensen afleveren, maar leven is meer dan werken alleen. Om als gelukkig mens in onze Europese context een plaats te vinden, zijn er ook andere noden. Deze zijn opgenomen in de Europese sleutelcompetenties.

Vanuit sleutelcompetentie 5 – de leercompetentie – worden probleemoplossende attitudes ontwikkeld. We merken echter dat onze leerlingen dit nog meer moeten kunnen toepassen op het dagelijkse leven; ze hebben nood aan life skills. In ons curriculum zit geen vak waarin de aanpassing aan het dagelijks leven centraal staat. Dit wordt terecht als tekortkoming in het onderwijs aangeduid.

We gaan dus op zoek naar nieuwe leermogelijkheden. In Scandinavische landen krijgen alle leerlingen het vak Home Economics. We willen met dit project onderzoeken of dit vak geïmplementeerd kan worden in ons eigen gemoderniseerd secundair onderwijs.

We sturen eerst vier leraren op nascholing naar Finland. In drie trainingen ontwikkelen ze hun eigen expertise en zoeken ze naar mogelijkheden om de overgang van onze school naar breed educatief centrum te vereenvoudigen.

Tegelijk bestuderen ze het Finse schoolsysteem en het programma van Home Economics: praktische zaken leren vanuit een plantmatige aanpak waarin de organisatie van het huishouden centraal staat.

Later gaan twee leraren gedurende een week op job shadowing in deze lessen. Ze zullen meedraaien in de school en de klas, met speciale aandacht voor leerlingen met zorgnoden.

Steunend op die Finse knowhow kunnen wij dit verbrede leren in de praktijk brengen. We hopen in 2020 een taskforce op te richten die een schooljaar lang zal sleutelen aan de uitwerking van Home Economics op onze school. Aan de hand van kleine experimenten en workshops wordt het vak dan uitgetest. Zo kunnen we werken aan een nieuwe benadering van 'breed leren' en 'integraal versterken'.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

De omgeving als derde leerkracht

Scholengroep ADITE, Diest

2019-1-BE02-KA101-060054

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Pedagogy and didactics

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Denemarken

CONTACTGEGEVENS

Boudewijnvest 1A

3290 Diest

013/35 04 90

www.adite.be

Françoise Vanhelmont

PROJECT

Om onze leerlingen voor te bereiden op de 21^e -eeuwse vaardigheden focust onze pedagogisch-didactische visie op de ontwikkeling van innovatieve principes en processen zoals co-teaching, zelfgestuurd groepswerk, individuele flexibele trajecten... Daarom willen we onze schoolomgeving en -infrastructuur aanpassen: onze scholen moeten leerplekken worden die het onderwijsproces van de leerkracht én het leerproces van de leerling bevorderen.

De doelstelling die ons bezighoudt, is: hoe geven we een didactische en pedagogische toegevoegde waarde aan onze leerruimtes? We willen met de beleidsmakers van ADITE en onze directeurs leren hoe dit architecturaal schoolconcept werkt in Denemarken.

Het onderwijs in Denemarken heeft reeds jaren ervaring met het bouwen en inrichten van scholen zonder opdeling in klashokjes. De architectuur, keuze van materialen en schoolmeubilair is dikwijls erg verweven met de specifieke didactische visie en aanpak die nu ook nauw aansluit bij onze eigen onderwijsvernieuwingen. Er zijn scholen die in eenzelfde gebouw veel gevarieerde vormen van leersituaties aanbieden. Er zijn architecturale ontwerpen en interieurinrichtingen die het gebruik van digitale media vernieuwend integreren: laptops en tablets zijn er de belangrijkste instrumenten voor de leerlingen – of ze nu zittend, liggend of staand werken. Het bedrijf Loop uit Kopenhagen heeft hier veel ervaring mee en biedt ons een gestructureerde nascholingscursus aan.

Met deze vorming willen we leren met welke theoretische concepten vernieuwende scholen aan de slag gaan. We willen begrijpen hoe het fysieke ontwerp de pedagogische methoden en principes van een organisatie bevordert en we willen zien hoe zulke scholen in de praktijk functioneren.

“ Het onderwijs in Denemarken heeft reeds jaren ervaring met het bouwen en inrichten van scholen zonder opdeling in klashokjes.

Het beoogde duurzame effect van deze leermobiliteit zal gerealiseerd worden door de nieuwe inzichten te integreren in onze beleidsvisies en door de disseminatie ervan te verzorgen en op te volgen op bestuurs- en personeelsniveau.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

CLIL, want talen maken het verschil!

DvM Humaniora, Aalst

2019-1-BE02-KA101-060063

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

België (nl), Frankrijk, Spanje, Ierland

CONTACTGEGEVENS

Onderwijsstraat 2

9300 Aalst

053/60 58 50

www.dvmhumaniora.be

Regine Veldeman

PROJECT

Toen het in september 2014 wettelijk mogelijk werd om in Vlaamse scholen een aantal vakken in een andere taal te geven, gingen wij meteen aan de slag.

We weten dat kennis van de moedertaal en doeltaal en van de leerstof met CLIL een positieve boost krijgen. Bovendien heeft het een positief effect op het brein, de attitude én de motivatie van leerkrachten en leerlingen.

Om deze impact te garanderen moeten wel een aantal voorwaarden vervuld zijn; dit project kan hier een grote rol in spelen.

Een eerste doelstelling is dat we CLIL succesvol willen blijven inrichten in het Frans en met dezelfde kwaliteit willen uitbreiden naar het Engels en de hogere jaren. Een tweede doelstelling is dat we ons eigen sterk en ervaringsgericht vreemdetalenbeleid willen verankeren in Europa.

De school wil de taalvaardigheid én de CLIL-deskundigheid van de leerkrachten versterken door hen te laten deelnemen aan gespecialiseerde opleidingen in het buitenland. De CLIL-coördinator en -leerkrachten 'van de eerste generatie' kunnen een intensief taalbad Frans, gecombineerd met een opleiding in CLIL-tools uitstekend gebruiken, en ook de volgende generatie heeft baat bij een CLIL-opleiding buiten de grenzen. De nadruk ligt er op de vereiste, bijzondere didactiek en een schoolbezoek. Vermits we CLIL willen uitbreiden naar het Engels en de hogere jaren, zal ook een gedegen opleiding Engels noodzakelijk zijn.

Naast deze professionaliseringsinitiatieven in zorgvuldig gekozen Europese opleidingscentra, ziet de school jobshadowing als beste manier om haar Europese dimensie te versterken. Met het IES Los Cerros in Spanje, sinds 2009 een tweetalige middelbare school, denken we een top-partner te hebben gevonden.

In onderwijsmiddelen staan we bekend als goed voorbeeld, en we streven er dan ook naar te blijven uitblinken. Omdat we in ons land bijna elke opleiding al volgden, richten we ons nu op het buitenland voor verdere vorming en voor het zien van CLIL in een andere context. We denken dat dit onze leerkrachten ten goede kan veranderen, maar ook onze leerlingen, die meer zullen openstaan voor wat anders is. Zo kan DvM Humaniora ook doorgroeien tot magneet voor Europese scholen.

“De school ziet jobshadowing als beste manier om haar Europese dimensie te versterken.”

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Future preparation using ICT innovation

Gemeentelijke Basisschool voor buitengewoon onderwijs Sancta Maria, Deerlijk

2019-1-BE02-KA101-060067

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences

LANDEN

België (nl), Spanje, Italië

CONTACTGEGEVENS

Nieuwstraat 3B

8540 Deerlijk

056/71 26 89

www.dekimdesam.be

Elke Vercruysse

PROJECT

DOLMS is een netoverschrijdende samenwerking tussen acht West-Vlaamse basisscholen van het OVSG en Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

We willen inspelen op technologische en communicatieve vernieuwingen om tot een kwaliteitsverhoging in het omgaan met ICT en media te komen.

We hebben verschillende doelstellingen op consortium- en schoolniveau, waaronder het ontwikkelen van een visie op ICT, het uitbouwen van een krachtige leeromgeving en een nieuw social media beleid. Daarnaast willen we ook de leerkrachten voldoende professionaliseren, zodat ze kennis hebben van de laatste technologieën. De leerlingen willen we op deze manier dan weer mediavaardig, -geletterd en -wijs maken.

Dit project bestaat uit dertig mobiliteiten, waarin we deelnemen aan een cursus ICT for Teaching and Learning in Valencia, een Digital Marketing Training for educational staff in Tenerife en een opleiding Tablet and Smartphone: using mobile devices as educational tools in Firenze.

Doordat de deelnemende leerkrachten terugkomen met meer ervaring, vertrouwen en expertise, zal de onderwijskwaliteit stijgen. Ze kunnen hun versterkte ICT-competenties inzetten in de klas, om zo creatiever en met meer zelfvertrouwen aan de slag te gaan. De leerlingen hebben hun eigen leerproces meer in handen en worden mediawijzer. Op schoolniveau kunnen we werken aan onder andere een social media beleid, het herwerken van de schoolwebsites en het vernieuwen van onze pedagogische en didactische visie.

Tenslotte zullen de Erasmus+ leerkrachten ook bijdragen tot het verspreiden van het internationaliseringsbegrip binnen de DOLMS-scholen.

“Doordat de deelnemende leerkrachten terugkomen met meer ervaring, vertrouwen en expertise, zal de onderwijskwaliteit stijgen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Bruggen Bouwen in Brugge

Stad, Brugge

2019-1-BE02-KA101-060075

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

Social/environmental responsibility of educational institutions

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Portugal, Denemarken

CONTACTGEGEVENS

Burg 12

8000 Brugge

050/44 80 00

www.brugge.be

Eveline Buyck

PROJECT

Het Flankerend Onderwijsbeleid en het Brede School verhaal in Brugge staat al enkele jaren op de kaart. We merken echter stagnatie bij de uitbreiding en verdieping, de concretisering en implementatie. Daarbovenop evolueert onze doelgroep snel qua diversiteit en kansen.

De nood is dus gegroeid om extra daadkracht in te zetten en toekomstgericht te werken aan een Brede School-Brede Stad uitdraai – met het koppelteken als effectief bindmiddel: B&B-B, Building Bridges in Bruges.

Het is onze bedoeling om via deze aanvraag B&B-B te gaan leren via good practices, jobshadowing en gestructureerde nascholingen bij Europese partnerlanden. Zij kunnen ons helpen en adviseren bij onze verdere stappen in dit proces.

B R U
G G E

We nemen ook van bij de aanzet de lokale hogescholen mee in ons netoverschrijdend verhaal. Hun studenten van vandaag zijn immers de leerkrachten van morgen. In een vervolgfase willen we beide hogescholen (Howest en Vives) effectief meenemen in het B&B-B proces.

Ons doel is een breed gedragen Brede School-Brede Stad Beweging / B&B-B Movement creëren, realiseren en bestendigen. Het ultieme doel is om binnen de huidige legislatuur van elke Brugse basisschool een brede school te maken, door middel van aangereikte modellen. Elke school kiest uit deze aangereikte, flexibele modellen hoe ze aan de slag gaan, met respect voor eigen noden, context en ontwikkelingssnelheid. Zo kan elke basisschool in Brugge op eigen maat en tempo groeien naar een Brede School.

“ We nemen ook van bij de aanzet de lokale hogescholen mee in ons netoverschrijdend verhaal. Hun studenten van vandaag zijn immers de leerkrachten van morgen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Samen verbeteren leraars en leerlingen van het Xaveriuscollege hun 21^e-eeuwse vaardigheden!

Xaveriuscollege, Borgerhout

2019-1-BE02-KA101-060103

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

ICT - new technologies - digital competences

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

België (nl) en verder nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Collegelaan 36

2140 Borgerhout

03/217 44 10

www.xaco.be

Hilde Verheijen

PROJECT

Recente kwaliteitsaudits toonden aan dat we een nieuwere aanpak moeten integreren in onze meer traditionele pedagogische methodes. Zo houden we onze leerlingen gemotiveerd en geëngageerd en bereiden we hen voor op levenslang leren in de 21ste eeuw.

Dit vraagt om meer leerlinggerichte benaderingen, gedifferentieerd werken, flipped classroom activiteiten en de integratie van aangepaste ICT-tools. Ook qua evaluatie willen we naar andere evaluatievormen doorgroeien, met een meer competentiegerichte aanpak.

Een tweede uitdaging is ongetwijfeld internationalisering. Het wordt tijd om onze interculturele expertise ook in een internationale Europese context te zien. We willen dat onze leerlingen meer in contact komen met mensen in het buitenland

om hun taal-, communicatie- en samenwerkingsvaardigheden te oefenen. Zo ontwikkelen ze een open geest tegenover andere culturen en zien ze hun eigen uitdagingen in een bredere context. Dit geldt ook voor onze leerkrachten: dankzij betere internationale contacten kunnen zij leeractiviteiten met een internationale dimensie aanbieden en een internationaal netwerk uitbouwen.

Acht leerkrachten uit verschillende vakken en leerjaren zullen deelnemen aan korte buitenlandse cursussen. Ze behandelen er onderwerpen zoals pedagogische vernieuwingen, met inbegrip van het gebruik van digitale hulpmiddelen. Schoolbezoeken en contacten met buitenlandse collega's verzekeren intensere en meer diepgaande internationale samenwerkingen. Nadat ze de resultaten in hun eigen klas hebben uitgetest, geven de deelnemers de resultaten door aan nog eens acht collega's.

Zo moet een aanzienlijk deel van de leerkrachten innoverende leer- en evaluatieskills integreren in hun onderwijspraktijk en zouden ze meer internationale leeractiviteiten moeten aanbieden. De resultaten en bevindingen van het project worden verankerd in de strategische werking van de school.

Het ultieme doel is dat onze leerlingen de vaardigheden die ze nodig hebben in de 21ste eeuw verbeteren; dat ze hun vreemdetalenkennis vaker in de praktijk brengen, een open attitude blijven ontwikkelen tegenover andere culturen, talen en landen, en gemotiveerd en geëngageerd levenslang blijven leren.

“ Zo ontwikkelen ze een open geest tegenover andere culturen en zien ze hun eigen uitdagingen in een bredere context.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Ondersteuningsnetwerk, M-decreet en inclusief onderwijs

Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Sint-Gerardus, Diepenbeek

2019-1-BE02-KA101-060105

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Disabilities – special needs

Inclusion – equity

LANDEN

België (nl), Finland

CONTACTGEGEVENS

Sint-Gerardusdreef 1

3590 Diepenbeek

011/35 01 50

www.sintgerardus.be

Kris Bex

PROJECT

Ons project kadert in de huidige veranderingen in de ondersteuningsnetwerken van het buitengewoon onderwijs.

Naast de vraag naar begeleiding van de kinderen is er ook meer en meer vraag naar ondersteuning van leerkracht en school. Dat vraagt een andere aanpak en organisatie. De evolutie die wij doormaken is in het Valteri centrum in Kuopio, Finland al een aantal jaren gaande. De werking is vooral gericht op kinderen, maar daarnaast zeker ook op de leerkrachten en scholen. De ondersteuning verloopt intenser, maar over een kortere periode.

In dit project willen we dankzij jobshadowing praktische ideeën en tips verzamelen, waar we binnen een werkgroep mee aan de slag kunnen.

Met dit project willen we tot een blijvende samenwerking komen, waarbinnen we ervaringen kunnen uitwisselen. Daarom zal het Valteri centrum ook een jobshadowing aanvraag doen om onze werking van dichtbij te leren kennen. Op die manier wordt de samenwerking nog concreter.

“ Naast de vraag naar begeleiding van de kinderen is er ook meer en meer vraag naar ondersteuning van leerkracht en school.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Mobiel leren in het buitengewoon onderwijs

GO! Medisch pedagogisch instituut – basisonderwijs de 3master, Kasterlee

2019-1-BE02-KA101-060107

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT – new technologies – digital competences
New innovative curricula/educational methods/development
of training courses
Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Nederland, Zweden

CONTACTGEGEVENS

Pater Damiaanstraat 10
2460 Kasterlee
014/85 00 62
www.de3master.be
Tessa Van Eynde

PROJECT

De 3master is het vlaggenschip van het buitengewoon onderwijs in de regio Kempen. Kinderen kunnen bij ons hun volledige schoolloopbaan doorlopen, van 2,5 tot 21 jaar. Twee jaar geleden besloten we meer met mobiel leren aan de slag te gaan.

Twee van de vestigingen krijgen een nieuw schoolgebouw, ontworpen als optimale mobiele leeromgeving. Hier zetten we in op een krachtige ontwikkeling van zelfgestuurd leren en goede ondersteuning. We willen leerlingen opvoeden tot gekwalificeerde, ondernemende, creatieve en probleemoplossende volwassenen. Via nieuwe (digitale) media leren ze op een interactieve en zelfontdekkende manier, waarbij bewegende beelden meer centraal komen te staan. Dit staat haaks op de traditionele literaire cultuur die er momenteel nog heerst op school.

Er is een digitale kloof tussen de 'gedrukte' wereld van veel leerkrachten en de multimediale wereld van de leerlingen. Aan de andere kant is niet elk kind even vlug mee met de nieuwe ontwikkelingen en de omgang met nieuwe media gebeurt soms op een intuïtieve en weinig kritische manier. Onze school wil actief werken aan het dichten van de digitale kloof en wil onderwijs op maat van elke leerling aanbieden. Hiervoor gaan we op zoek naar inzichten en methoden uit binnen- en buitenland.

Digitale geletterdheid is geen optelsom van relevante leerdoelen of het implementeren van een leerlijn. Een integrale aanpak is nodig, maar vraagt om constante beschikbaarheid van mobiele multimediadragers.

Onze school werkt aan deze doelstellingen door experts binnen de eigen organisatie op te leiden. Zij volgen nascholingen in eigen land, maar met deze projectaanvraag willen we ook inzichten uit het buitenland opdoen en die door coaching in onze school brengen.

Het team van mediacoaches zal in Amsterdam twee TELLConsult-curcussen volgen. (Using mobile devices effectively to innovate learning and teaching in your subject, school and Course en Designing and Evaluating Innovative Mobile Pedagogies). In de loop van het volgende schooljaar zal er ook een jobshadowing plaatsvinden in een VITTRA school te Zweden.

“ Met deze projectaanvraag willen we inzichten uit het buitenland opdoen en die door coaching in onze school brengen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Proef – leer – ervaar

RHIZO 3, Kortrijk

2019-1-BE02-KA101-060109

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Deken Camerlyncklaan 76

8500 Kortrijk

056/21 51 15

www.rhizo.be

Joris Labeeuw

PROJECT

De Scholengroep RHIZO Kortrijk heeft zich de voorbije jaren ontwikkeld tot een collectief van elf scholen. In 2018 lanceerden we een strategisch plan dat als leidraad moet dienen voor het beleid van de komende vier jaren.

In het kader van de professionalisering van medewerkers en in lijn met het strategisch plan, konden alle medewerkers in 2018 al deelnemen aan het initiatief 'beleef-proef-ervaar' om ervaring en kennis uit te wisselen met toonaangevende en innovatieve scholen in Vlaanderen en Nederland. Veel medewerkers waren vragende partij naar meer.

Het consortium is er gekomen om via Europese contacten nieuwe impulsen te vinden om te werken aan onze gemeenschappelijke strategische doelen.

We willen nieuwe inzichten verwerven over modellen voor inclusie en diversiteit, ervaringen opdoen over activerende en coöperatieve werkvormen en onze coachende vaardigheden trainen.

Het consortium wordt gecoördineerd door BienVenue. Deze dienst werd binnen RHIZO opgericht om de realisatie van de strategische doelen mee vorm te geven, te bewaken en te evalueren.

Bij het selecteren van relevante leermobiliteit werd gebruik gemaakt van de School Education Gateway en eTwinning. We kozen voor structured courses en jobshadowing, omwille van het directe effect op de klaspraktijk. Tijdens het project voorzien we verschillende evaluatiemomenten die verankerd zullen worden in het opleidingsoverleg. BienVenue zal de scholen ondersteunen bij deze evaluatie en de terugkoppeling bewaken. Nadien verzorgen de deelnemers, ondersteund door hun directie en BienVenue, de disseminatie in de eigen vakgroep en school.

Om de impact van het project te verhogen, plannen we een aantal disseminatieactiviteiten: de nieuwbrief, interne nascholingen, publicaties op de schoolwebsite en sociale media, enz. Daarnaast wordt een syllabus opgesteld en organiseren we een 'exposure' beurs in 2021. De expertise wordt ook opgenomen in de pedagogische begeleiding.

Dit project gaat niet enkel over het verhogen van de competenties en vaardigheden van de medewerkers, maar beoogt ook een positief effect op de houding tegenover innovatie en internationalisering.

“ Bij het selecteren van relevante leermobiliteiten werd o.a. gebruik gemaakt van de School Education Gateway en eTwinning.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Samen sterk!

Vrije lagere school KLIM, Gent

2019-1-BE02-KA101-060110

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Entrepreneurial learning – entrepreneurship education
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)
New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

België (nl), en verder nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Sint-Pietersaalststraat 86
9000 Gent
09/221 23 53
www.klim.be
Freya Dhoore

PROJECT

Vrije Scholen KLIM zijn een verenigde lagere- en kleuterschool aan de rand van de stad Gent. De ervaring leert ons dat er steeds meer diversiteit is bij leerlingen van dezelfde leeftijd. Niet alleen leerinhoudelijk, maar ook op vlak van socio-emotionele ontwikkeling dringt daarom een andere aanpak zich op. In een vorige aanvraag gingen we op zoek naar nieuwe organisatievormen. De resultaten en veranderingen van dat project brachten nieuwe vragen met zich mee die we nu graag verder uitdiepen.

We willen alle kinderen gerichte aandacht en groeikansen geven: hen vanuit hun individualiteit een plaats geven binnen een superdiverse context. Dit heeft effect op de manier waarop onderwijzers zich organiseren en hoe we ons onderwijs aanpakken. We werken al met teamteaching en hanteren verschillende samenwerkings- en organisatievormen. We willen

KATHOLIEKE OPVOEDINGSGEMEENSCHAP
Sint-Pieters-Buiten Gent

SCHOLENGEMEENSCHAP SINT-PIETERS

de samenhang binnen onze scholen op KLIM borgen en ons blijven inzetten voor een mooie werking tussen kleuters en kinderen van de lagere school en over alle klassen van de scholen heen. We zijn reeds gestart en onderweg; het verder uitbouwen en vormgeven vraagt aanvullende ondersteuning.

We hopen op verschillende manieren een klimaat te creëren waarbij we beter kunnen inspelen op de noden van de kinderen, de leerkrachten en de maatschappij. We plannen hiertoe jobschadowing waarbij we teams en kinderen die zelfsturend werken observeren. De cursussen geven ons dan weer een theoretisch kader om zelf aan de slag te gaan.

We betrekken het volledige team bij dit project: er zullen collega's met verschillende werkervaring en uit de verschillende leerjarenteams deelnemen. Ze willen vanuit een reflectieve houding de huidige situatie onder de loep nemen en bekijken welke mogelijkheden er voor ons bestaan. We gebruiken onder andere pedagogische studiedagen en de samenwerking met de Arteveldehogeschool om het project een breed draagvlak te geven.

“De resultaten en veranderingen van ons vorig project brachten nieuwe vragen met zich mee die we nu graag verder uitdiepen.

Met dit project streven we naar een reorganisatie van de school om een grotere leerwinst voor de kinderen te bekomen. We willen ons verder verdiepen in ontwikkelingsgericht werken. Daartoe willen we ons verdiepen in zelfsturing, ook bij het team. Daardoor zal ook op dit niveau de betrokkenheid stijgen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Bilingualism – the way to connect Europe

Middenschool Kindsheid Jesu, Hasselt

2019-1-BE02-KA101-060114

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning
EU Citizenship, EU awareness and Democracy
International cooperation, international relations,
development cooperation

LANDEN

België (nl), Slowakije, Finland, Duitsland

CONTACTGEGEVENS

Kempische Steenweg 400
3500 Hasselt
011/27 84 60
www.kjhasselt.be
Wim Vanaken

PROJECT

In onze middenschool willen we in de loop van de komende jaren starten met CLIL. We geloven dat tweetalig onderwijs zorgt voor openheid naar andere Europese culturen en dat het een manier is voor zowel leerlingen als leerkrachten om hun talenkennis te versterken.

“ Ze krijgen de kans voorbij de eigen werking te kijken, over hun werk te reflecteren, ervaring uit te wisselen en internationale alternatieven te onderzoeken.

CLIL is een startpunt voor diepgaand intercultureel leren. Daarom willen we deze aanpak evalueren en verder uitbouwen. De leerlingen hebben experimentele ruimtes nodig om hun interculturele competenties te ontwikkelen en leerkrachten hebben internationale samenwerking nodig om uiteindelijk op een tweetalige manier te leren denken en handelen. Ze moeten de kans krijgen voorbij de eigen werking te kijken, over hun werk te reflecteren, ervaring uit te wisselen en internationale alternatieven te onderzoeken.

Deelname aan het 'Intercultural Project Management Program' biedt een prachtige kans Europese scholen te ontmoeten die meertalig onderwijs al toepassen. Telkens twee collega's zullen deelnemen aan de geplande jobshadowings. Ze krijgen er inzicht in de werking van de school en de lespraktijk.

Het bezoek aan het Latina August Hermann Francke in Duitsland is bijzonder waardevol omdat daar de tweede lestaal Frans is, terwijl er meestal voor Engels wordt gekozen. Dat is het geval in Seinäjoen lukio in Finland en het Gymnazium Opatovska in Slowakije. Deze scholen hebben al jarenlang ervaring met Engels als tweede schooltaal en kunnen ons dus veel leren over meertalig onderwijs.

Tweetaligheid is een onderdeel van intercultureel leren en leven. In dat aanzien is het belangrijk om te zien hoe zowel Frans als Engels als tweede schooltaal kunnen werken. Zo leren we niet alleen over de meertaligheid, maar ook over andere leermethodes, verschillende standpunten over onderwijs en cultuurverschillen.

Onze deelnemers zullen hun kennis delen met de hele school, zodat het kan dienen als inspiratie voor ons CLIL-project. Voor de leerlingen hopen we uit deze samenwerkingen nieuwe Erasmus+ projecten te halen en hen te verrijken met nieuwe visies op lesgeven en onderwijs.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Learn from the best

GO! Talentenschool Turnhout campus Zenit, Turnhout

2019-1-BE02-KA101-060118

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

België (nl), Italië

CONTACTGEGEVENS

de Merodelei 220

2300 Turnhout

014/47 14 40

www.talentenschoolturnhout.be

Ben Bastiaensen

PROJECT

In dit project onderzoeken we de mogelijkheden van Project Based Learning en de manieren om het toe te passen in onze eigen school.

We willen de kennis en expertise die reeds aanwezig zijn gebruiken. We gaan hiernaar op zoek in de vorm van gestructureerde, diepgaande trainingen.

Dit moet ons helpen te groeien als school, betere leerkrachten te worden en kwalitatiever onderwijs aan te bieden.

Op die manier willen we dat de leerlingen hun potentieel volledig kunnen ontwikkelen.

“ Dit moet ons helpen te groeien als school, betere leerkrachten te worden en kwalitatiever onderwijs aan te bieden.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Europa als een inspirerende bron voor kwaliteitsontwikkeling bij schoolteams

Scholengemeenschap De Bron, Sint-Denijs-Westrem

2019-1-BE02-KA101-060121

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), en verder nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Kortrijksesteenweg 1025
9051 Sint-Denijs-Westrem
0468/50 88 27
www.sg-debron.be/sg/wp
Emma Vergeylen

PROJECT

Scholengemeenschap De Bron is een samenwerking tussen dertien secundaire scholen met een divers onderwijsaanbod. Aangezien ons vorige project rond kwaliteitsontwikkeling afloopt en we de samenwerking willen verderzetten, dienen we deze aanvraag in. Het consortium werd uitgebreid en wordt ondersteund door de pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen regio Oost-Vlaanderen. We willen in de eerste plaats structuren van samenwerking realiseren: professionele leergemeenschappen die een bottom-up aanpak van kwaliteitsbeleid mogelijk maken.

Daarnaast willen we ook bouwen aan een structuur van gedeeld leiderschap die voor de leerkrachten duidelijk is en als meerwaarde wordt beschouwd. We zoeken nieuwe inzichten en methodieken om het onderwijsleerproces en de leef- en leeromgeving beter af te stemmen op de veranderingen in de maatschappij. Verder willen

we tools en inzichten ontwikkelen om te evolueren naar verankerde procedures rond IKZ. Tot slot willen we het intercultureel bewustzijn en het bewustzijn van Europese waarden aanscherpen.

De deelnemende schoolteams nemen hun kwaliteitsontwikkeling in eigen handen. Ze stellen een focus voorop en wisselen op overlegmomenten ervaringen en informatie uit. Daarnaast gaan leden van het (overkoepelende) schoolteam op buitenlandse nascholing. We spitsen ons nog steeds toe op de drie domeinen uit het eerste project: kwaliteitsontwikkeling in de organisatie, lessen en zorg.

We engageren ons om 54 personeelsleden te laten deelnemen aan 48 training events en zes jobshadowing activiteiten. We selecteerden een aantal ontvangende organisaties met een kwaliteitsvol aanbod. Er kwamen ook positieve reacties na het volgen van 'study visits'; die worden ook aanbevolen. Job shadowing is nieuw voor ons.

We verwachten dat de bewustwording van een gedragen bottom-up leiderschap groeit binnen een toegenomen 'cultuur van kwaliteit'. Zo hopen we dat zowel leerkrachten als directieleden verder groeien in de principes van IKZ en het gedeeld leiderschap. Door de samenwerking met PBD O-VI. zorgen we dat de implementatie van de nieuwe inzichten en competenties ondersteund en breder verspreid worden buiten het consortium.

“ We verwachten dat de bewustwording van een gedragen bottom-up leiderschap groeit binnen een toegenomen 'cultuur van kwaliteit'.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Verbeteren van kwaliteit door internationaal leren

Atlas College Genk 7, Genk

2019-1-BE02-KA101-060122

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Portugal, Malta, Italië, Griekenland

CONTACTGEGEVENS

Mosselerlaan 110
3600 Genk
011/18 06 50
www.atlascollege.be
Kathleen Lemmens

PROJECT

Als onderdeel van het Europese ontwikkelingsplan stimuleert HBO Verpleegkunde Genk medewerkers om deel te nemen aan Europese en internationale vormingen. Ze verbeteren hun professionele competenties en dragen bij aan de beleidsontwikkeling van de school. De behoefteanalyse van onze school resulteerde in een aantal verbeterpunten zoals inzicht in het begrip diversiteit en de omgang ermee, verbetering van de kwaliteitsbenadering, onderzoek naar nieuwe onderwijsmethoden om het pedagogisch project bij te sturen en inzicht in leiderschapsoorten en -skills.

In het kader van ons Europees ontwikkelingsplan nemen zestien leraren deel aan geselecteerde cursussen uit het structurele Europese opleidingsaanbod.

Bij de keuze voor onze projectpartners hebben we ons laten leiden door hun jarenlange expertise en de vele positieve recensies. De keuze voor deze partners biedt ons een garantie op een kwaliteitsvolle invulling van ons internationaliseringsproject.

De ervaringen en opgedane kennis en vaardigheden zullen na het project besproken worden en de deelnemers zullen ideeën kunnen aanleveren voor verbetermanagement. We hanteren een strategisch actieplan dat jaarlijks wordt geoperationaliseerd in een jaaractieplan. De projectresultaten zullen rechtstreeks mee de inhoud van het JAP bepalen, waardoor het expliciet wordt geïntegreerd in onze strategische ontwikkeling.

Dit project zal vanaf het begin een positieve impact hebben op de verschillende betrokkenen. Medewerkers en leerkrachten zullen hun competenties en vaardigheden verbeteren, maar zullen ook een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onderwijskwaliteit, diversiteitsbeleid en beter en dynamisch onderwijs binnen een breder Europees perspectief.

“ Ze zullen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onderwijskwaliteit, diversiteitsbeleid en beter en dynamisch onderwijs binnen een breder Europees perspectief.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Gepersonaliseerd Samen Leren

Het Gemeenschapsonderwijs, Brussel

2019-1-BE02-KA101-060125

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

ICT – new technologies – digital competences

LANDEN

België (nl), Finland, Noorwegen, Verenigd Koninkrijk, Portugal, Oostenrijk, Griekenland

CONTACTGEGEVENS

Willebroekkaai 36

1000 Brussel

02/790 95 98

Jens Vermeersch

PROJECT

Dit project ontstond binnen de omslag van het GO! naar meer Gepersonaliseerd Samen Leren (GSL).

We gaan daarom op zoek naar innovatieve oplossingen die de brug slaan tussen gestuurd en autonoom leren. Mits de nodige omkadering bewegen lerenden zich vrij op dit continuüm van meer of minder sturing. Ze worden hierin ondersteund door krachtige leeromgevingen, het gebruik van scaffolds, coachende en differentiërende leraren, zelfsturende vaardigheden... De competenties om om te gaan met autonomie in het leerproces ontwikkelen zich echter niet automatisch en zelfsturing ontwikkelt zich niet in isolement: de ander is cruciaal. Gepersonaliseerd leren en zelfsturing vormen absoluut geen vrijgeleide voor individualisering. Deze transitie richting GSL brengt heel wat professionaliseringsnoden met zich mee, onderverdeeld in de volgende thema's: zelfsturend leren, differentiatie, flexibilisering, inclusie en digitale transformatie.

Met een consortium van 53 basis- en secundaire scholen, gecoördineerd door de pedagogische begeleidingsdienst GO!, zal elke school verschillende cursussen rond een of meer van de thema's volgen en deelnemen aan een jobshadowing.

Daarnaast engageren alle scholen zich tot het experimenteren met GSL in de eigen praktijk, en delen ze hun expertise en preftuinen.

Binnen twee jaar willen we de voornaamste principes van GSL kennen en materiaal hebben om experimenten op te zetten. We hopen op voldoende goede praktijken met betrekking tot differentiatie en een veelheid aan voorbeelden hoe we flexibele leertrajecten in de Vlaamse context kunnen realiseren. Tegen dan moeten we een overzicht hebben van pedagogische ingrepen en inzien hoe GSL onderwijsongelijkheid kan verkleinen. Daarnaast hebben we binnen twee jaar concrete voorbeelden en richtlijnen rond het gebruik van technologie en zien we die ook als aangewezen middel.

We verwachten resultaten op de verschillende niveaus van het Referentiekader Onderwijskwaliteit en linken er de projectuitkomsten expliciet aan.

Deze consortiumaanvraag faciliteert samenwerking over micro (scholen), meso (scholengroepen), en macro (centrale diensten) beleidsniveaus heen is de enige garantie op het verwezenlijken van ons droomscenario: Gepersonaliseerd – Samen – Leren.

“ We gaan op zoek naar innovatieve oplossingen die de brug slaan tussen gestuurd en autonoom leren.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

We (ver)bouwen een inclusieve, krachtige school voor alle gegradueerde verpleegkundigen van de toekomst

Sint Norbertusinstituut 1, Duffel

2019-1-BE02-KA101-060126

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

Gender equality / equal opportunities

Inclusion – equity

LANDEN

België (nl), Finland, Italië

CONTACTGEGEVENS

Stationsstraat 6

2570 Duffel

015/68 68 00

www.verpleegkunde-duffel.be

An Maes

PROJECT

Door de toenemende diversiteit binnen onze studentenpopulatie moeten we voortdurend groeien in de ontwikkeling van een krachtige leeromgeving. Onze doelstellingen voor dit project zijn: werken aan gelijke kansen onderwijs, inclusie en een krachtige didactische leeromgeving.

We kiezen ervoor deel te nemen aan een studiebezoek in Finland en aan een cursus in Italië. Het studiebezoek volgt op een eerder voorbereidend bezoek om het Finse onderwijssysteem te ervaren. De cursus in Italië geeft ons de kans om dieper gevormd te worden over inclusie, UDL en voorbeelden van goede praktijken.

“De cursus in Italië geeft ons de kans om dieper gevormd te worden over inclusie, UDL en voorbeelden van goede praktijken.

Sint-Norbertus
instituut

Dit project leunt aan bij de huidige werking van onze school. Anderzijds willen we ook verder evolueren zodat we kwaliteitsvol onderwijs kunnen blijven aanbieden. Dit willen we doen door leerkrachten te trainen om hun studenten te versterken in hun eigen leerproces en ze zo optimale leerkansen te bieden. We willen op deze manier de pedagogische en didactische competenties van de leerkrachten vergroten.

We reflecteren over onze eigen onderwijspraktijk en onze onderwijsorganisatie, waarbij sterktes en werkpunten in kaart worden gebracht door te leren van anderen.

De opgedane kennis en ervaringen delen we en zetten we in om alle leerlingen maximale leerkansen te geven. Dit doen we door het versterken van de vaardigheden om met diversiteit om te gaan.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

21st Century Classrooms

GO! Basisschool Centrum, Geraardsbergen

2019-1-BE02-KA101-060130

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Pedagogy and didactics

ICT – new technologies – digital competences

LANDEN

België (nl), Malta, en verder nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Buizemontstraat 70

9500 Geraardsbergen

054/41 22 74

www.bsgocentrum.be

An Eeman

PROJECT

De laatste jaren zien wij een grote toename aan leerlingen uit kansengroepen en aan hoogbegaafde leerlingen. We merken dus een steeds grotere diversiteit.

De huidige renovatiewerken aan onze school bieden ons de kans een nieuwe visie rond innovatie uit te werken. We slopen muren en bouwen klassen met instructiezones, werkruimtes, stille plekken en creatieve hoekjes.

Maar ook pedagogische vernieuwing dringt zich op. Het is onze missie om te werken in open klassen, waar de leerkracht de coach wordt en leerlingen meer eigenaarschap krijgen over hun leerproces. De leerkracht begeleidt een klas waarin samenwerking, eigenheid, creativiteit en kritisch denken centraal staan.

Voor dit project hebben we een aantal doelstellingen: de leerkracht moet de nodige middelen en vaardigheden krijgen om aan de noden van dit 21e-eeuwse onderwijs te voldoen. Daarnaast willen we innovatieve onderwijsmethodes toepassen die het leerproces van de leerling ondersteunen: project based learning, outdoor education, het toepassen van nieuwe technologieën, enz.

Door de nieuwe multimediatoepassingen efficiënt te integreren in onze lessen, kunnen we leerlingen sterker engageren in hun leerproces. Extra ICT- en mediatraining zijn dus zeker ook ons doel. Ten slotte willen we met dit project ook sterker inzetten op schoolbezoeken en internationalisatie.

Door ons team de kans te bieden een 'good practice' school te bezoeken, verhogen we de motivatie en inspiratie om deze methodes ook toe te passen in onze school. In een vorig Erasmus+ project hadden we al contact met leerkrachten uit Malta en West-Vlaanderen. Zij bezochten onze school om meer te leren over ons project.

We geloven dat deze innovatieve manier van lesgeven de motivatie van onze leerlingen ten goede komt en dat dit zich zal uiten in hun welbevinden en kennis.

“ Door ons team de kans te bieden een 'good practice' school te bezoeken, verhogen we de motivatie en inspiratie om deze methodes ook toe te passen in onze school.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Toekomstgericht onderwijs: vaardigheden leerkrachten

GO! Middenschool MIRA, Hamme

2019-1-BE02-KA101-060143

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

Overcoming skills mismatches (basic/transversal)

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

België (nl), Nederland

CONTACTGEGEVENS

Loystraat 70

9220 Hamme

052/49 99 70

www.middenschoolmira.be

Vincent Browet

PROJECT

GO! MIRA werkt aan een nieuwe missie en visie, gebouwd rond vijf pijlers. Samen is er besloten om in de komende periode het hele team te verdiepen in de pijlers coachen en eigenaarschap. Door teamleden hier gericht in te professionaliseren kunnen we leerlingen beter begeleiden om te groeien tot de beste versie van zichzelf.

Met dit uitwisselingsproject willen we GO! MIRA zien groeien in een aantal essentiële elementen. We willen leerlingen zelf keuzes laten maken en betekenisvol onderwijs versterken. Leerlingen zijn gemotiveerder als ze zelf keuzes maken en onderwijs dat betekenis heeft, zorgt voor hogere betrokkenheid.

Daarnaast willen we het leren meer zichtbaar maken. De leerling krijgt meer inzicht in zijn ontwikkeling. Daarvoor is coaching bij het bepalen van hun eigen doelen nodig. Dit alles kan niet zonder een behoorlijke portie verantwoordelijkheid. Dat creëert betrokkenheid bij de leerling. Dit vergt natuurlijk een andere rol voor de leraar. Zijn voorbeeldfunctie en motiverende uitstraling zijn bepalend voor het slagen van de leerling. Krachtige zelfevaluatie, gezamenlijke regels en gerichte feedback zijn de drie resterende doorslaggevende factoren voor het slagen van deze onderwijsmethode.

Met dit project willen we in contact komen met scholen die al veel expertise hebben in deze manier van lesgeven. In Nederland heeft het onderwijs niet alleen meer ervaring, er zijn ook al tussentijdse bijsturingen uitgevoerd. Door samen te werken met een externe onafhankelijke organisatie zoals Schoolinfo willen we als Vlaamse school leren uit deze processen.

Met de opgedane kennis en ervaringen willen we een transfer maken naar de nieuwe eindtermen en sleutelcompetenties van het gemoderniseerde SO. Het zal ons inspireren en aanzetten om in een latere fase ons verhaal te delen met andere scholen binnen onze scholengroep en koepel.

“ Met de opgedane kennis en ervaringen willen we een transfer maken naar de nieuwe eindtermen en sleutelcompetenties van het gemoderniseerde SO.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Individuele leermobiliteit PIVH

Provinciale Secundaire School, Hasselt

2019-1-BE02-KA101-060145

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Health and wellbeing

Cooperation between educational institutions and business

Ethics, religion and philosophy (incl. Inter-religious dialogue)

LANDEN

België (nl), Nederland

CONTACTGEGEVENS

Gouverneur Verwilghensingel 3

3500 Hasselt

011/26 72 72

www.pivh.be

Inge Cleeren

PROJECT

De aandacht voor onbegrepen gedrag bij de oudere zorgvrager met dementie is sterk toegenomen en het creatief omgaan ermee is een steeds terugkerende uitdaging die veel energie vergt.

De ABC-methodiek is een vernieuwende methode die gebruikt wordt om een effectieve aanpak van het onbegrepen gedrag te garanderen. Het wordt in België weinig tot niet gebruikt, terwijl in Nederland reeds in 1999 de eerste stappen werden gezet.

De methodiek zet in op innovatie, rekening houdend met de noden van het werkveld. Daarenboven is het kwalitatief en betaalbaar en speelt het in op hedendaagse ontwikkelingen en de eigenheid van iedere organisatie. Als HBO5-opleiding verpleegkunde zien we de integratie van deze methodiek in de opleiding en de verspreiding ervan naar het werkveld als een opportuniteit om een innovatieve bijdrage te leveren aan het zorglandschap.

In een eerste fase van het project leren vier medewerkers van het PIVH, via een zesdaagse 'train-de-trainer opleiding' de methodiek grondig kennen en verwerven zij de noodzakelijke kennis over de leertheorie en mediatieve cognitieve gedragstherapie. Ook leren ze de methode toepassen binnen onze eigen context en andere deelnemersgroepen. Er wordt eveneens aandacht besteed aan de omgang met verschillende didactische situaties.

Vervolgens wordt de ABC-methodiek geïntegreerd in de opleiding om zo door te groeien naar de zorgverlening in het werkveld. Hiervoor worden na de opleiding een aantal acties ondernomen. We nemen de methode op in het lesmateriaal voor studenten en de stage. Daarenboven worden medewerkers twee keer per jaar intern opgeleid. We verspreiden de methodiek ook buiten de organisatie aan de hand van twee vormingssessies per jaar voor externen.

Door in te zetten op dit project dragen wij ertoe bij dat deze methodiek zijn weg vindt in onze opleiding en doorgroeit naar het werkveld. De integratie in het les- en stagepakket, samen met de organisatie van een vormingspakket voor zowel medewerkers als zorgverleners uit het werkveld verhoogt de kwaliteit van de zorgverlening aan oudere zorgvragers met ongewenst gedrag.

“ Door in te zetten op dit project dragen wij ertoe bij dat deze methodiek zijn weg vindt in onze opleiding en doorgroeit naar het werkveld.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Naar een duurzame, groene school

Onze-Lieve-Vrouwecollege, Antwerpen

2019-1-BE02-KA101-060148

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Environment and climate change

International cooperation, international relations, development cooperation

Social/environmental responsibility of educational institutions

LANDEN

België (nl), Denemarken, Finland, IJsland

CONTACTGEGEVENS

Frankrijklei 91

2000 Antwerpen

03/232 88 28

www.olvcjs.be

Liesbeth Van Raemdonck

PROJECT

Het project 'Naar een duurzame, groene school' kadert in onze missie om als ecoschool leerlingen aan te zetten om op een doordachte manier duurzame keuzes te maken. We beogen toenemende kennis en competenties over educatie voor duurzame ontwikkeling. Die nieuwe inzichten zullen zowel in de ecologische projectwerking van de school als in het curriculum geïntegreerd worden om zo een volwaardig onderdeel te worden van de schoolcultuur. Het projectteam wil voornamelijk inzetten op energie, afvalbeheer, duurzame voeding en luchtkwaliteit. Verder kunnen de deelnemers door de nascholingen en de job shadowing een Europees netwerk uitbouwen voor verdere internationale samenwerking omtrent het duurzaamheidsthema.

Gezien hun expertise inzake duurzame ontwikkeling focust het project voornamelijk op de Scandinavische landen. Een bijscholing in Denemarken legt de klemtoon op innovatieve leermethodes binnen educatie voor duurzame ontwikkeling met de nadruk op het aanleren van groene oplossingen. Een intensieve training in Finland sluit hier naadloos bij aan en verschaft meer inzicht in de implementatie op schoolniveau. Door middel van job shadowing zullen de deelnemende leerkrachten vervolgens goede praktijken van een IJslandse ecoschool kunnen observeren, ideeën en methodologieën met hen uitwisselen en een verdere samenwerking uittekenen. Niet alleen binnen de school zullen de resultaten van dit project breed gedeeld worden, ook de partnerscholen en de buurt worden bij dit project betrokken.

Op lange termijn hopen we, door van onze school in de stad een groene, duurzame school te maken, onze leerlingen op te voeden tot bewuste en betrokken wereldburgers die in alles wat ze doen duurzaamheid vooropstellen.

“ We hopen onze leerlingen op te voeden tot bewuste en betrokken wereldburgers die in alles wat ze doen duurzaamheid vooropstellen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Kinderen en jongeren coachen voor een kansrijke toekomst

GO! Scholengroep Brussel, Evere

2019-1-BE02-KA101-060152

ILM – Schoolonderwijs

Scholengroep
BRUSSEL

THEMA'S

Early School Leaving / combating failure in education
Inclusion – equity
Gender equality / equal opportunities

LANDEN

België (nl), Nederland

CONTACTGEGEVENS

Oud-Strijderslaan 200

1140 Evere

02/702 30 61

www.scholengroepbrussel.be

Ellen Pauwels

PROJECT

De Nederlandstalige Brusselse scholen van het GO! en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) streven naar kwaliteitsvol onderwijs op maat voor elke leerling. Wij merken echter dat verschillende factoren in onze Brusselse gemeenten ertoe leiden dat niet elke leerling gelijke onderwijskansen heeft. Door in te zetten op een zorgbeleid op verschillende niveaus met leerlingbegeleiding op maat trachten wij de sociale inclusie te bevorderen en gelijke onderwijskansen te bieden. Dit wordt ook verwacht vanuit het nieuwe decreet Leerlingbegeleiding. Dit vereist een zekere expertise en specifieke vaardigheden die onze schoolteams niet hebben meegekregen in hun opleiding.

Uit een vorig project weten we dat Centrum Tea Adema (NL) kwaliteitsvolle opleidingstrajecten tot kinder- en jongeren-coaches aanbiedt.

Zestien collega's zullen het hele opleidingstraject doorlopen, bestaande uit een training Ik Leer Leren, de basisopleiding tot kindercoach en de vervolgopleidingen systemisch/contextueel werken en opvoedcoaching. Vervolgens volgen ze twee praktijkdagen waarin ze concrete casussen kunnen voorleggen en samen analyseren.

Zo zullen ze de nodige theoretische inzichten, praktische vaardigheden, tools en attitudes verwerven. Ze kunnen beter omgaan met leer- en gedragsproblemen en conflicten, maken de leerlingen wegwijs in de geschikte leermethode en studieloopbaan, bieden de nodige tools om zelf problemen op te lossen, aan hun groeiproses te werken en zich te ontwikkelen tot actieve burgers. Ook zullen onze teams meer inzicht verwerven in de systemen en dynamieken die een mens vormen en de nodige competenties verwerven om onder andere culturele meningsverschillen te kunnen kaderen in de context van het kind of de ouder.

Dit project biedt nieuwe basis- en secundaire scholen de kans om de nodige expertise in huis te halen inzake leerlingbegeleiding op maat. Zo creëren we een Brussels netwerk aan kinder- en jongerencoaches waarop al onze scholen beroep kunnen doen en waarin meer leerlingen de juiste omkadering krijgen. Dit project versterkt niet enkel het Nederlandstalig Brussels onderwijs, maar ook elke lerende op persoonlijk en professioneel vlak.

“Dit project versterkt niet enkel het Nederlands-talig Brussels onderwijs, maar ook elke lerende op persoonlijk en professioneel vlak.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

100 talen in het Brusselse basisonderwijs

GO! Basisschool De Muziekladder, Schaarbeek

2019-1-BE02-KA101-060153

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

Inclusion – equity

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Italië, Nederland, Ierland, Verenigd Koninkrijk (Wales)

CONTACTGEGEVENS

Jan Blockxstraat 23

1030 Schaarbeek

02/216 55 80

www.muziekladder.be

Ellen Pauwels

PROJECT

Gezien de multiculturele, meertalige context van onze Brusselse Nederlandstalige basisscholen, worden onze leerkrachten geconfronteerd met een waaier aan onderwijsbehoeften. De vier Brusselse GO!-basisscholen van ons consortium dragen gelijkekansenonderwijs hoog in het vaandel en zijn bereid sterk te investeren in een professionaliseringstraject. Zo willen ze tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften en kwaliteitsvol innovatief onderwijs aanbieden dat een talentgerichte en brede ontwikkeling van elk kind realiseert.

We hebben nood aan een pedagogische benadering die vertrekt vanuit het kunnen van elk kind met methodieken die het individuele leerproces van de kinderen door middel van differentiatie versterken. Daarbij moeten we leren hoe we onze veelal anderstalige leerlingen via een brede muzische vorming meer kansen kunnen bieden tot (niet-talige) expressie en communicatie.

BASISSCHOOL
De Muziekladder

Een participatieve samenwerking met de ouders zet die gedeelde verantwoordelijkheid om in een goede praktijk die bevorderend is voor de slaagkansen van het kind.

Al deze aspecten vinden we terug in de pedagogische benadering van de 100 talen van Loris Malaguzzi en de methodieken die erin toegepast worden. Elke mobiliteit focust op één of twee van de vier domeinen waarop wij willen inzetten. Bovendien beogen we een breed draagvlak, continuïteit en duurzame impact door zowel directeurs, leerkrachten kleuter en lager en kindbegeleiders, alsook een zorgcoördinator, ouder en architect van onze scholengroep bij dit project te betrekken.

Een jobshadowing in het Loris Malaguzzi-centrum, neemt de visie en het beleid van 100 talen onder de loop. De cursus focust op differentiatiemethodieken.

De twee jobshadowings in peuter- en kleuterscholen in Nederland en Ierland gaan dieper in op die 100 talen via expressie, communicatie en krachtige leeromgevingen. De jobshadowing in Wales leert ons naast ouderbetrokkenheid hoe we die 100 talen ook kwaliteitsvol kunnen implementeren in het lager onderwijs.

Dit traject zal onze schoolteams professionaliseren, de ouders enthousiasmeren en onze dienst infrastructuur inspireren om van onze vier Brusselse basisscholen excellente, inclusieve en krachtige leeromgevingen op maat van elk kind te maken.

“De twee jobshadowings in peuter- en kleuterscholen in Nederland en Ierland gaan dieper in op die 100 talen via expressie, communicatie en krachtige leeromgevingen.”

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Vanuit Outdoor teaching naar duurzaamheid op school

Vrije basisschool Sint-Paulus, Kortrijk

2019-1-BE02-KA101-060155

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Environment and climate change
New innovative curricula/educational methods/development of training courses
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Finland, Verenigd Koninkrijk, Slovenië, Malta

CONTACTGEGEVENS

Burgemeester Felix de Bethunelaan 1
8500 Kortrijk
056/21 32 10
www.st-paulus.be
Johan Vanhouwaert

PROJECT

Basisschool Sint-Paulus zet reeds geruime tijd in op duurzaamheid. De school droomt van een nieuwe groenspeelplaats en wil de ervaringen met outdoor teaching doortrekken naar een toekomstige beleidsvisie.

Vanuit de nood aan inzicht en toepassingen over het buiten lesgeven op een groene speelplaats stuurt de school acht leerkrachten naar vier cursussen in Finland, het Verenigd Koninkrijk, Portugal en Slovenië. De cursus 'Improving education for sustainable development in schools' in Finland zal ons inzicht bieden in hoe leerkrachten daar de duurzaamheidsdoelstellingen integreren in hun leeractiviteiten en curriculum. De cursus 'Learning in the Natural Environment' in het Verenigd Koninkrijk biedt ons een bredere visie op outdoor teaching. De cursus 'Outdoor education: head first, hands-on and taking heart' in

Slovenië verschaft ons meer inzicht in outdoor teaching als meerwaarde, door ervaringsgericht te werken en te focussen op hoofd, handen en hart. De cursus 'Time to act - non formal education through in & outdoor methods to empower students' active participation' in Portugal moet ons dan weer meer kennis geven over 'non formal education'. Deze cursus focust op de grote uitval in het onderwijs.

De leerlingen krijgen inzicht in de verschillende vormen van duurzaamheid door actief deel te nemen aan lessen op de nieuwe speelplaats. Er zal een groeiend welbevinden ontstaan door de nieuwe uitdagende leerinhouden en methodieken.

Het leerkrachtenteam wordt sterker in het bevatten van en het omgaan met de duurzame ontwikkelingsdoelen. Het resultaat moet een vernieuwd pedagogisch project worden, met een vernieuwde visie, gedragen door het hele schoolteam en met de duurzame ontwikkelingsdoelen als stevig fundament.

De leerkrachten zullen de impact van de groenspeelplaats als meerwaarde en krachtig hulpmiddel ervaren en meer open staan voor vormen van outdoor teaching.

Voor externe organisaties zal dit project een voedingsbodem zijn om duurzamer om te gaan met het milieu. Scholen kunnen de visie van outdoor teaching en duurzaamheid overnemen en zelf toepassen.

“Vanuit de nood aan inzicht en toepassingen over het buiten lesgeven op een groene speelplaats stuurt de school acht leerkrachten naar vier cursussen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

CLIL: coöperatie leren in en van andere landen

Stedelijke Humaniora, Dilsen-Stokkem

2019-1-BE02-KA101-060165

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

International cooperation, international relations, development cooperation

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

België (nl), Spanje, en verder nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Europalaan 10

3650 Dilsen-Stokkem

089/79 08 66

www.sh-dilsen.be

Kristel Schuffelers

PROJECT

Een tiental jaren geleden startten we met CLIL, Content and Language Integrated Learning. Met dit project willen we ons CLIL-verhaal naar een hoger niveau tillen. Hoe zorg je ervoor dat je tijdens een les fysica genoeg zorgt voor 'Communication'? En wat met 'Culture' tijdens de lessen wiskunde? Hier willen we graag meer over weten. We hopen via enkele cursussen en jobshadowings een grote stap vooruit te zetten.

Een eerste cursus zal enkele collega's inzicht bieden in diverse innovatieve onderwijsmethoden die inspelen op interactie en communicatie. Naast de theoretische achtergrond zullen ze ook mogen proeven van de praktijk in een aantal scholen die al met deze methoden werken. We zijn dan ook verheugd dat een school in Léon ons wil ontvangen voor een aantal job shadowings.

Vervolgens willen we met een tweede cursus en bijhorende jobshadowing voor onze CLIL-coördinator en verantwoordelijke 'Internationalisering op school' kennis en knowhow opdoen om een degelijk internationaliseringsbeleid op poten te zetten. Door in de toekomst diverse virtuele en fysieke internationaliseringsactiviteiten op te starten willen we de blik op de wereld van zowel leerkrachten als leerlingen verruimen.

Via dit project hopen we diverse innovatieve methoden in onze lessen te implementeren om zo de taal-, maar ook zeker sociale vaardigheden van onze leerlingen een enorme boost te geven. Verder geloven we hun motivatie hiermee te vergroten, zodat het probleem van schoolmoeheid in de kiem gesmoord kan worden. Hiernaast beogen we op deze manier internationalisering tot een wezenlijk kenmerk van ons schoolprofiel uit te bouwen.

“ Naast de theoretische achtergrond zullen ze ook mogen proeven van de praktijk in een aantal scholen die al met deze methodes werken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Groeien in het groen: outdoor teaching voor jonge kinderen

Vrije Basisschool De Wilg, Bilzen

2019-1-BE02-KA101-060167

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Health and wellbeing

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Denemarken, Nederland

CONTACTGEGEVENS

Schoolstraat 45

3740 Bilzen

089/49 12 48

www.schoolschoonbeek.be

Ingrid Oris

PROJECT

Drie jaar geleden startten we met outdoor activiteiten voor de oudste kleuters, maar het team heeft bijkomende opleiding nodig om zichzelf verder te bekwamen en om het outdoor teaching binnen het team en de school goed te laten functioneren.

Via Erasmus+ willen zes teamleden zich in het buitenland bekwamen in outdoor teaching voor jonge kinderen. Vier teamleden zullen zich in Denemarken bijscholen over de filosofie en praktische toepassing van outdoor teaching. Door de ruime expertise in Denemarken willen we via jobshadowing in een outdoor kinderopvang en lagere school de toepassing en impact van outdoor teaching onderzoeken. De focus ligt op de meerwaarde voor kinderen op hun fysieke en mentale gezondheid, zelfstandigheid en probleemoplossend denken en de creatie van een uitdagende speel- en leeromgeving buiten.

Ook onderzoeken we de doorstroming van de outdoor kleuterklas naar het traditionele eerste leerjaar.

Anderzijds zullen twee teamleden in Nederland via jobshadowing collega's observeren en volgen die in Steiner-basisscholen met een kindgerichte aanpak concreet werken aan zelfredzaamheid en probleemoplossend denken. Een van de scholen heeft recent ook de speelplaats aangepast om nog beter tegemoet te komen aan de ontwikkeling van jonge kinderen. Hier willen we leren hoe we kinderen zelf aan de slag kunnen laten gaan en hoe de speelplaats hierbij kan helpen.

Op termijn willen we met onze school onze slogan 'Groeien in het groen: buiten leren en spelen' concreet toepassen voor al onze kinderen. Zo zorgen we voor een team dat via Europese samenwerking professioneel groeit in het aanbod van buitenactiviteiten en worden onze kinderen fysiek en mentaal sterk genoeg om vlot naar het eerste leerjaar te kunnen.

Onze speelplaats zal onze ambitie weerspiegelen om een groene en uitdagende plek te zijn waar kinderen al spelend kunnen leren en al lerend kunnen spelen.

“Via Erasmus+ willen zes teamleden zich in het buitenland bekwamen in outdoor teaching voor jonge kinderen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Dat je in interessante tijden moge leven

Regina Caelilyceum, Dilbeek

2019-1-BE02-KA101-060169

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Civic engagement / responsible citizenship

Creativity and culture

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

België (nl), Italië, Nederland

CONTACTGEGEVENS

Rozenlaan 45

1700 Dilbeek

02/568 18 18

www.erce.be

Luk Boelaert

PROJECT

De school ligt in de streek waar Erasmus en Bruegel geleefd, gewoond en gewerkt hebben. Erasmus onderhield een netwerk van contacten over heel Europa en Bruegel combineert in zijn werk lokale gebruiken met Europese landschappen. We willen bewuster inzetten op de betekenis van dit cultureel verleden voor leren en leven vandaag. We willen leerlingen laten reflecteren over betekenis van erfgoed voor de eigen identiteit, vertrekkend vanuit een actieve, creatieve omgang met kunst en cultuur.

“ We willen leerlingen laten reflecteren over betekenis van erfgoed voor de eigen identiteit.

We bouwen eerst kennis op door twee leerkrachten te laten deelnemen aan een meerdaagse cursus over onderwijzen en leren vanuit kunst. Deze cursus vindt plaats tijdens de biënnale van Venetië. Samen met collega's van over heel Europa dompelen ze zich onder in een bad van creativiteit, samenwerking en inspiratie.

De cursus beoogt vooral het ontwikkelen van kennis en vaardigheden rond kunst- en cultuureducatie en het vormgeven van een internationaal samenwerkingsproject.

Door deze expertise kunnen onze leerkrachten een voortrekkersrol spelen in een project dat in het Bruegeljaar past: “De blik van Bruegel. Reconstructie van het landschap”. Dit project van de regionale overheid laat het werk van Bruegel in dialoog gaan met dertien ingrepen in het landschap door hedendaagse kunstenaars. Wat biedt een reflectie over het humanisme van 500 jaar geleden aan betekenis voor het samenleven vandaag? Hoe keek Bruegel naar zijn medemens? In welke mate herinnert het landschap van nu het landschap van toen? Vanuit deze ervaring willen we de stap zetten om Europees op zoek te gaan naar een partner om diezelfde vragen te stellen. De tweede drijfveer is het uitbouwen van een netwerk van collega-leerkrachten die eveneens werken aan leren door kunst en cultuur.

Door het potentieel van kunst- en cultuureducatie serieus te nemen, kunnen we elementen aan het licht brengen die anders onzichtbaar of onbesproken zouden blijven. Hiervan bewust worden en er op een creatieve manier over communiceren laat iedereen groeien in zijn mogelijkheden.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Teaching and learning through art

GO! Koninklijk Atheneum, Antwerpen

2019-1-BE02-KA101-060170

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning
Creativity and culture
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

België (nl), Italië, Nederland

CONTACTGEGEVENS

Franklin Rooseveltplaats 11

2060 Antwerpen

03/232 70 99

www.atheneumantwerpen.be

Tarik van Trigt

PROJECT

Een veranderende globaliserende omgeving maakt dat we steeds meer inzetten op internationalisering, diversiteitsbeleid en kunst als sublimerende factor.

We werken aan een diversiteitsbeleid bij het leerkrachtenteam: zowel qua nationaliteit als etnische of religieuze achtergrond.

Er is een talenportfolio gelinkt aan het ERK en we integreren actief wereldburgerschap in de lessen. Jobshadowing en internationale uitwisseling worden aangemoedigd en we werken onze stuurgroep Europa verder uit. We willen de doelstellingen op schoolniveau voor wat betreft Europees burgerschap nu scherper stellen door een netwerk van Europese scholen uit te bouwen. Daarnaast willen we de gelaagdheid aan identiteiten in onze school bevorderen en de rechten en plichten van elke Europese burger meer aan bod laten komen in de les. Kunst kunnen we ten slotte gebruiken als sublimerende factor om moeilijke thema's te bespreken.

Verder wordt ingezet op het bevorderen van een Europees netwerk tussen leerkrachten. Dit door middel van uitwisseling van leerkrachten, het implementeren van innovatieve onderwijsvormen en het stimuleren van cultuureducatie op schoolniveau.

Wat betreft innovatieve onderwijsvormen, willen we focussen op kunst als opstap in wiskunde/wetenschapsonderwijs, meer (duurzaam) projectwerk op maat, met integratie van kunst in nieuwe onderwijsvormen. Nieuwe werkvormen rond bewustwording van EU-burgerschap worden ontwikkeld en we leren tools en voorbeelden kennen om ervaring, onderzoek, creativiteit en reflectie in de klas te bevorderen.

“ We willen de gelaagdheid aan identiteiten in onze school bevorderen en de rechten en plichten van elke Europese burger meer aan bod laten komen.

Om deze doelstellingen te ondersteunen, willen we graag deelnemen aan een brainstorm voor groepsprojecten op de kunst- en architectuurbiënnale van Venetië.

Dit om een lijst van Europese kunstwerken op te stellen, die als rode draad kan dienen voor onze projectwerking op school en om het Athena-Syntax project te professionaliseren, uit te breiden en te koppelen aan een leerlijn Europees burgerschap.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Innovatieve leeromgevingen ontwikkelen door leraren

Vzw Katholiek Onderwijs Vlaanderen, Brussel

2019-1-BE02-KA101-060175

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)
Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Nederland, Spanje, Italië, Estland, Verenigd Koninkrijk, IJsland, Roemenië, Denemarken, Slovenië, Zweden, Griekenland, Tsjechië

CONTACTGEGEVENS

Guimardstraat 1
1040 Brussel
02/507 06 81
www.katholiekonderwijs.vlaanderen
Rik Vanderhauwaert

PROJECT

Het consortium bestaat uit zeventien partners uit basis- en secundair onderwijs. Vanuit hun specifieke visie is het hun uitdaging om in lijn met het R-OK de nieuwe curricula te realiseren. Het project focust op het stimuleren van de ontwikkeling van alle lerenden om op die manier de (nieuwe) curricula kwaliteitsvol te realiseren.

“ De partnerorganisaties leren van elkaar en netwerken systematisch.

Het project focust op drie pijlers: aspecten van innovatieve pedagogische aanpak bestuderen, delen en toepassen; aspecten van zes innovatieve pedagogisch/didactische clusters bestuderen, delen en toepassen en ten slotte netwerken opzetten binnen de

school, het consortium en Vlaanderen. Het Vlaams netwerk zal ook internationale verbinding zoeken.

Wat men leerde, wordt met het hele team gedeeld en toegepast in de praktijk om het curriculum te realiseren. Daarvan worden de inhoud en het resultaat gedeeld met het consortiumnetwerk en Vlaanderen. Tenslotte willen we lid worden van een Vlaams netwerk 'innovatieve leeromgevingen creëren' dat een innovatieve pedagogische aanpak verspreidt en internationale verbinding zoekt.

Die doelen kunnen we realiseren door partners in Europa vanuit hun context, noden, het nascholingsplan en het Europees ontwikkelingsplan te bestuderen. We bekijken de aspecten van innovatieve aanpak, van pedagogisch/didactische clusters en hoe netwerken diep professioneel leren kunnen ondersteunen.

Elke partner deelt in zijn school wat men leerde en past het ook toe. Via gestructureerde netwerken wordt de inhoud ook binnen en buiten het consortium gedeeld. Tijdens het tweede jaar wordt een Vlaams netwerk opgezet om innovatieve pedagogische aanpak te verspreiden. Het netwerk zoekt internationale verbinding.

Dit project heeft impact op de deelnemers, doordat die leren over de opzet tijdens mobiliteiten, het delen, toepassen en netwerken.

Het team kan het geleerde toepassen en hun strategisch beleid aanpassen en doorvoeren. De partnerorganisaties leren dan weer van elkaar en netwerken systematisch. Het Vlaams lerend netwerk rond innovatieve leeromgevingen wordt gerealiseerd en de resultaten verspreiden we in Vlaanderen en Europa via eTwinning projecten en de eTwinning awards.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Op weg naar inclusie

GO! Basisschool voor buitengewoon onderwijs De Eekhoorn, Wemmel

2019-1-BE02-KA101-060176

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics
Disabilities – special needs
Inclusion – equity

LANDEN

België (nl), en verder nog te bepalen

CONTACTGEGEVENS

Isidoor Meyskensstraat 75
1780 Wemmel
02/460 43 62
www.eekhoorn.sgr9.g-o.be
Caroline Zimmer

PROJECT

Ons team komt voor nieuwe uitdagingen te staan. Uit het laatste behoeftenonderzoek met betrekking tot nascholing blijkt een groeiende vraag naar expertise in functie van het veranderende doelpubliek, onderwijs van de 21ste eeuw en de nood aan nieuwe didactische werkvormen, maar ook in functie van de meer ondersteunende rol van het team.

Vanuit een recent afgerond project groeide een pilootproject over inclusief onderwijs: onze GO! Inclusiecampus Wemmel. We willen de schotten tussen het buitengewoon en het gewoon onderwijs wegwerken en groeien naar een flexibel onderwijsmodel met een brede, open en inclusieve werking.

We willen het team over voldoende kennis en vaardigheden laten beschikken om aan de slag te kunnen met het zeer diverse en steeds veranderende doelpubliek en andere teams van leerkrachten ondersteunen in hun werk met leerlingen met barrières die hun leren en participeren hinderen. We willen het team trainen om deze opgedane kennis over te brengen aan derden en werk maken van een internationaliseringsbeleid.

Een multidisciplinaire groep zal eerst deelnemen aan een aantal trainingen om daarna de praktijk te gaan verkennen via jobshadowing. Het team zal meer inzicht verwerven in inclusief onderwijs en hoe dit georganiseerd kan worden. Ze zal competenties verwerven over werkbare orthodidactische werkvormen, flexibele onderwijsmodellen ervaren en haar visie op leren binnen een inclusieve setting verruimen.

We willen zoveel mogelijk personeel, leerlingen, ouders en scholen in Vlaanderen en Europa bereiken en zo een inspiratie zijn voor scholen van de eigen scholengroep en daarbuiten. Door deelname aan seminars als Grensverleggers wil de campus de inhoud en resultaten van haar project delen met geïnteresseerden en betrokkenen. Via de European School Gateway en eTwinning kunnen we ons netwerk en expertise internationaal uitbreiden en uitdragen. De campus wil zich openstellen door rondleidingen, infosessies, jobshadowing, workshops, enz. aan te bieden aan geïnteresseerden op nationaal en internationaal vlak.

“ Door deelname aan seminars als Grensverleggers wil de campus de inhoud en resultaten van haar project delen met geïnteresseerden en betrokkenen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Pesten en cyberpesten op school aanpakken én pesten en cyberpesten voorkomen door socio-emotioneel leren te promoten

Instituut Maris Stella - Sint-Agnes, Borgerhout

2019-1-BE02-KA101-060177

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)
Health and wellbeing

LANDEN

België (nl), Italië

CONTACTGEGEVENS

Turnhoutsebaan 226
2140 Borgerhout
03/236 91 07
www.ims-borgerhout.be
Joke Weckesser

PROJECT

Het Instituut Maris Stella - Sint-Agnes is een superdiverse school, waar vooral leerlingen met minder geprivilegieerde posities in de samenleving schoollopen. Meer dan 90% van de leerlingen is GOK-leerling en bijna nergens anders in Vlaanderen vind je zoveel nationaliteiten bij elkaar. Ons gedreven team wordt hier geconfronteerd met de multi-problematieken van de grootstad, maar is en blijft uiterst gemotiveerd om voor elke leerling een begeleiding op maat te zoeken.

Ondanks alle initiatieven merken we dat onze school toch niet altijd een veilige omgeving is voor iedereen. We stellen vast dat sommige leerlingen slachtoffer zijn van pestgedrag door klas- of schoolgenoten. Ook leerkrachten voelen zich niet altijd veilig.

Met dit project willen we dan ook actief aan de slag gaan om (cyber)pesten te voorkomen en/of op een goede manier aan te pakken. Concreet willen we de drie beleidsniveaus van onze school rond dit onderwerp versterken. Dit doen we door specifieke aandacht aan deze problematiek te besteden op zowel het kwaliteits-, het preventie- als het reactiebeleid van de school.

De Erasmus+ toelage gebruiken we om twee coördinerende leden van de werkgroep de kans te geven om deel te nemen aan de Erasmus+ training 'How to stop bullying and cyber bullying at school and promote social emotional learning' in Bologna.

De cursus zal beide personeelsleden in staat stellen hun expertise op dit vlak te optimaliseren om zo, samen met de werkgroep, een kwaliteitsvol vernieuwd beleid op school te implementeren.

“ Met dit project willen we actief aan de slag gaan om (cyber)pesten te voorkomen en/of op een goede manier aan te pakken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Innovative Strategies for Inclusion in Schools

Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Sint-Franciscus, Roosdaal

2019-1-BE02-KA101-060189

ILM – Schoolonderwijs

THEMA'S

Early School Leaving / combating failure in education
Disabilities – special needs
Inclusion – equity

LANDEN

België (nl), Italië, Finland

CONTACTGEGEVENS

Lostraat 175
1760 Roosdaal
053/64 66 50
www.sintfranciscus.be
Kerlijn Quaghebeur

PROJECT

VBS BO Sint-Franciscus is als school met buitengewoon onderwijs een van de partners binnen het ondersteuningsnetwerk West-Brabant-Brussel. Samen met de andere BO-scholen van het ondersteuningsnetwerk biedt het ondersteuning aan gewone scholen in functie van de realisering van inclusieve onderwijsleeromgevingen.

Om haar opdracht te kunnen uitwerken en om kwaliteitsvol aan de slag te gaan wil het ondersteuningsnetwerk deelnemen aan Europese uitwisselingen. Daarmee beogen we de competenties van ondersteuners uit te bouwen en hen te helpen bij het in de praktijk brengen van inclusieve onderwijsleeromgevingen.

Via uitwisseling met externe partners krijgen we zicht op de (rand) voorwaarden en kritische succesfactoren van inclusie, om zo bestaande praktijken te optimaliseren en ons te inspireren bij de ontwikkeling van nieuwe inclusieve praktijken. Verder wisselen we ook expertise uit over het inzetten van co-creatieve netwerken en partnerschappen als hefboom voor een kwalitatieve uitrol naar de beoogde inclusieve onderwijsrealiteit.

Het ondersteuningsnetwerk wil graag twee coördinatoren en drie ondersteuners laten deelnemen aan Europese uitwisselingen: zowel via inhoudelijke programma's, studiebezoeken, stages, co-teaching als via netwerkuitwisseling. Concreet zullen deelnemers zich inschrijven voor een inhoudelijk onderwijsprogramma van EASPD in Italië en deelnemen aan stages en studiebezoeken in Finland.

Competentieversterking, optimalisering van praktijken en netwerkversterking zullen onderzocht worden via interne rapportering, in de professionaliseringstrajecten van de deelnemers en in verder overleg met zowel Vlaamse als Europese partners.

“ Om haar opdracht te kunnen uitwerken en om kwaliteitsvol aan de slag te gaan wil het ondersteuningsnetwerk deelnemen aan Europese uitwisselingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Strategische partnerschappen in schoolonderwijs

KA201

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Integrated leadership in school practice

Katholiek Onderwijs Vlaanderen, Brussel

2019-1-BE02-KA201-060202

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

Research and innovation

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

België (nl), Slovenië, Estland, Italië, Tsjechië

CONTACTGEGEVENS

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Guimardstraat 1

1040 Brussel

02/507 06 81

www.katholiekonderwijs.vlaanderen

Rik Vanderhauwaert

PROJECT

Met dit consortium willen we scholen op beleidsniveau ondersteunen om een hoger niveau van geïntegreerd leiderschap te realiseren. Met een duurzaam beleid hierover creëren scholen kansen voor innovatie die de betrokkenheid van de leerkracht en de prestaties van de leerling verhogen.

Het consortium neemt een aantal maatregelen om onze primaire (scholen, schoolteams, stakeholders) en secundaire (adviseurs, inspecteurs, beleidsmakers) doelgroepen hierin te versterken.

We ontwikkelen een 'evidence based' operationeel kader, gecombineerd met vormingen rond geïntegreerd leiderschap.

In lijn met dat operationeel kader onderzoeken we ook materiaal en voorbeelden van goede praktijken, om tot een praktische gids te komen voor het ontwikkelen van de nodige kernvaardigheden. Daarnaast werken we ook aan een reflectie-instrument om voortgang in kaart te brengen en te bepalen aan welke competenties verder gewerkt moet worden.

We ontwikkelen doeltreffende inter(nationale) professionele opleidingen voor schoolteams om dit gedeeld leiderschap te realiseren. Hierin gebruiken we het instrument voor (zelf)evaluatie, het opgestelde kader, het materiaal en de voorbeelden van goede praktijk om tot een hoger niveau van gedeeld leiderschap te komen.

De resultaten van dit project worden verspreid via (inter)nationale conferenties en opleidingen, eTwinning en SchoolEducationGateway. Zo willen we internationale schoolteams en beleidsmakers optimaal mee betrekken in het project.

“De resultaten van dit project worden verspreid via (inter)nationale conferenties, opleidingen, eTwinning en SchoolEducationGateway.”

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Steam-CT

Katholieke Hogeschool Vives Zuid, Kortrijk

2019-1-BE02-KA201-060222

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Key Competences (incl. mathematics and literacy) – basic skills
New innovative curricula/educational methods/development
of training courses
ICT – new technologies – digital competences

LANDEN

België (nl), Zweden, Spanje, Portugal, Finland, Litouwen, Italië

CONTACTGEGEVENS

Doorniksesteenweg 145
8500 Kortrijk
056/26 41 60
www.vives.be
Kristof Van De Keere

PROJECT

Naast kritisch denken, creativiteit, communicatie en samenwerking
is 'computational thinking' (CT) een belangrijk onderdeel van
21^e-eeuws leren.

“ We komen tot een gedeeld theoretisch begrip
en een sterke implementatie en disseminatie
van het ontwikkelde materiaal.

Het doel van dit project is CT-vaardigheden te versterken van in
het basisonderwijs tot aan de tweede graad van het secundair
onderwijs door ze te integreren in STEAM-contexten. Deze
geïntegreerde aanpak maakt CT meer concreet en verbonden
met de echte wereld. De nadruk ligt op het probleemoplossend
denken in plaats van op het gebruik van (dure) technologieën.

Op die manier motiveren we leerkrachten om CT met toegankelijke
en eenvoudig toepasbare tools aan te bieden.

Dit partnerschap combineert universiteiten (lerarenopleidingen),
basisscholen en secundaire scholen. Dat betekent dat er
optimale samenwerking is tussen onderzoekers en uitvoerders.
Op die manier komen we tot een gedeeld theoretisch
begrip en een sterke implementatie en disseminatie van het
ontwikkelde materiaal.

Ons eerste doel is het ontwerpen van een didactisch model voor
leerkrachten om CT-vaardigheden aan te leren. Het STEAM-CT-
model zal aantonen dat CT best niet als alleenstaand onderwerp,
maar wel als geïntegreerd deel wordt aangebracht. Daartoe
ontwikkelen we een leerlijn CT-vaardigheden van basis- tot
secundair onderwijs.

Op basis van dit didactisch model wordt een STEAM-CT-scan
ontworpen: een tool met transparante en gebruiksvriendelijke
richtlijnen om STEAM-CT-projecten te herkennen en zelf op te
zetten. We ontwikkelen daarnaast twintig 'good practices' van
dergelijke projecten in tien verschillende STEAM-contexten.

Het didactisch model, de STEAM-CT-scan en de leerlijnen
met bijhorende voorbeeldprojecten worden verzameld op een
open access online platform dat ook als leeromgeving kan
dienen, aangezien het concrete richtlijnen aanbiedt om zelf met
STEAM-CT aan de slag te gaan.

We organiseren verschillende trainingen waarin de resultaten aan
bod komen en er zal een onlinecursus beschikbaar zijn die toegang
verschafft tot de verschillende outputs van het project.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Environmental pollution research at school

Virgo Sapientiae Instituut, Maldegem

2019-1-BE02-KA201-060224

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

International cooperation, international relations, development cooperation

Environment and climate change

Health and wellbeing

LANDEN

België (nl), Polen, Turkije, Spanje, Slovenië, België (fr)

CONTACTGEGEVENS

Marktstraat 15

9990 Maldegem

050/72 98 83

www.maricolen.be

An Snauwaert

PROJECT

Het is stilaan algemeen aanvaard dat lucht-, water-, grond- en geluidsvervuiling een negatieve impact hebben op onze gezondheid. Onderwijs is een belangrijk middel voor verandering en om de toekomst van onze planeet te vormen. Het doel van ons project is om in deze milieucontext uitstekend onderwijs te creëren met innovatieve onderwijsmethoden en -middelen.

Steeds meer scholen zetten in op Burgerwetenschapsprojecten (Citizen Science) door hun grote educatieve meerwaarde. In een nieuwe vorm van Citizen Science dragen de deelnemers bij aan elke fase van het wetenschappelijk proces: van het projectontwerp en de data-verzameling en -analyse tot het verspreiden van de resultaten.

Het eerste doel voor ngo's en scholen die hierin meestappen is het opbouwen van het nodige zelfvertrouwen en de geloofwaardigheid om samen te werken met wetenschappers. Sommige leerkrachten hebben nood aan ondersteuning, middelen en zelfvertrouwen om hiermee aan de slag te kunnen. Dit project brengt hen daarom samen met onderzoekers en studenten.

Elke partnerschool heeft ervaring in onderzoek naar vervuiling. Door samen te werken met ngo's, universiteiten, bedrijven... worden de deelnemers zich bewust van het hele wetenschappelijke onderzoeksproces. Leerkrachten (samen met studenten) kunnen zo zelf een innovatieve toolkit rond onderzoek naar vervuiling opstellen.

Met dit project zal de bewustwording rond vervuiling stijgen. Uiteindelijk zal bij studenten ook de motivatie voor wetenschappen en studeren groeien.

Twaalf leerkrachten en vijftien studenten van elke partnerschool zijn rechtstreeks bij dit project betrokken en zullen de ontwikkelde werkmiddelen verder verspreiden. Dit project zal zo een impact hebben op meer dan 380 leerkrachten/medewerkers en 3000 studenten uit vijf Europese landen.

“ Door samen te werken met ngo's, universiteiten, bedrijven... worden de deelnemers zich bewust van het hele wetenschappelijke onderzoeksproces.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Value and Attitudes Education for Inclusive Europe

UC Limburg, Diepenbeek

2019-1-BE02-KA201-060238

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage
Social dialogue

LANDEN

België (nl), Ierland, Roemenië, Turkije, Italië, Duitsland

CONTACTGEGEVENS

Campus Diepenbeek
Agoralaan gebouw B bus 1
3590 Diepenbeek
011/18 00 00
www.ucll.be
Valère Awouters

PROJECT

De Europese Unie is gebaseerd op de Europese waarden: respect voor menselijke waardigheid en rechten, vrijheid, democratie, gelijkheid en het naleven van de wet. Maar onderschrijft echt iedereen die Europese waarden en respecteren we ze ten volle? Kunnen verschillende landen deze waarden anders interpreteren? Is er een manier om fake news en extremistische propaganda tegen te gaan?

Wij geloven dat onderwijs het antwoord is en een transnationale samenwerking op Europees niveau vraagt. De 5,7 miljoen leerkrachten in de Europese Unie kunnen hier een grote impact op hebben, maar alleen als ze op een eenvoudige manier over dit onderwerp kunnen samenwerken met elkaar. Daarom stellen wij een Europese community van leerkrachten voor die samen aan onderwijs over deze waarden en attitudes werkt.

We stellen onze doelstellingen volgens sociale context en Erasmus+ prioriteiten op. We bereiken ze door sterke en synergetische partnerschappen, relevante en realistische outputs en adequate en duurzame strategieën.

Ten eerste willen we sociale inclusie en integratie bevorderen door verbeterd onderwijs rond waarden en attitudes op Europees niveau (Value and Attitudes Education). Daarnaast versterken we de leerkrachten met vrij beschikbare middelen, training en samenwerking. We benutten hierin nieuwe technologieën om democratisch onderwijs te bevorderen. Tenslotte zetten we in op Europese integratie en roepen we bewustmaking op rond onderwijs over Europese waarden en attitudes.

Andere resultaten zijn het eTwinning parallelproject dat de Teachers Community ondersteunt (een projectwebsite met updates en disseminatie), vijf multiplier events en zes projectmeetings. Om zijn doelstellingen te bereiken, veronderstelt het EVIA project een Europees transnationaal partnerschap, met wederzijdse bijdragen en samenwerking.

Uiteindelijk zullen meer Europese studenten onderwezen worden in de geest van de Europese waarden. Ze leren een kritische blik te hebben, gebruiken verschillende bronnen, stellen religieuze dogma's en chauvinistische stereotypes in vraag en zorgen zo voor verandering, naar een inclusiever Europa.

“Uiteindelijk zullen meer Europese studenten onderwezen worden in de geest van de Europese waarden.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Preserving and promoting Europe's cultural and linguistic heritage through empowerment of bilingual children and families

Universiteit Gent

2019-1-BE02-KA201-060323

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Teaching and learning of foreign languages
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage
Intercultural/intergenerational education and (lifelong)learning

LANDEN

België (nl), Italië, Verenigd Koninkrijk, Roemenië, Finland

CONTACTGEGEVENS

Sint-Pietersnieuwstraat 25
9000 Gent
09/264 30 29
<http://www.ugent.be>
Catherine Bouko

PROJECT

Verhuizen naar een ander land kan leiden tot verlies aan culturele identiteit. In het geval van minderheidstalen of meer afgelegen gebieden is de situatie nog moeilijker door het gebrek aan contact met mensen met dezelfde achtergrond. De meerderheidstaal in het nieuwe land kan gemakkelijk andere talen en culturen gaan overheersen.

Scholen gaan meestal uit van een beperkt aantal Europese talen. De eigen taal leren binnen de familie is de beste en meest natuurlijke oplossing, maar uit onze analyse blijkt dat er een tekort is aan gepaste methoden om die oorspronkelijke talen thuis aan te leren. Daardoor leren de leerlingen de taal niet juist, of enkel in gesproken vorm.

Daarnaast is het van cruciaal belang om mensen bewust te maken van de meerwaarde van tweetalige opvoeding. Leerkrachten zijn zich hier vaak niet van bewust of zien alleen de problemen en adviseren ouders de thuistaal niet langer te spreken met hun kinderen.

PEaCH wil een stap-voor-stap handleiding ontwikkelen voor ouders en onderwijzers over hoe ze de thuistaal van een kind kunnen ondersteunen, behouden en verder ontwikkelen. Die doelstelling zit vervat in de volgende meer specifieke doelen: het taalonderwijs van de 24 EU-talen bij kinderen versterken in gebieden waar deze talen niet worden gesproken; een methode ontwikkelen voor het verwerven van talen in een tweetalige opvoeding; bij leerkrachten en opvoeders het bewustzijn verhogen over de voordelen van tweetalige opvoeding; leerkrachten aanleren hoe kinderen de thuistaal correct kunnen aanleren en een Europees netwerk van PEaCH ambassadeurs, leerkrachten en onderwijzers opzetten om tweetalige opvoeding te promoten.

Het project brengt vier outputs voort: een handboek voor ouders, een set educatieve video's, online materiaal voor kinderen in alle 24 Europese talen en een toolkit voor PEaCH ambassadeurs en onderwijzers.

Deze outputs komen er dankzij het Europees PEaCH netwerk van leerkrachten in kleuter- en lagere scholen van alle 24 Europese talen. Zij delen hun best practices, strategieën en activiteiten gelinkt aan (vroeg) taalontwikkeling bij kinderen.

“De outputs komen er dankzij het Europees PEaCH netwerk van leerkrachten in kleuter- en lagere scholen van alle 24 Europese talen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Developing skills for cross-curricular teaching in an outdoor and/or community-based environment

Vrije Lagere School Windekind, Vorselaar

2019-1-BE02-KA201-060343

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Griekenland, Slovenië, Verenigd Koninkrijk, Bulgarije, Spanje

CONTACTGEVEENS

Markt 19

2290 Vorselaar

014/50 93 48

www.bs-windekind.be

An Jacobs

PROJECT

Traditionele onderwijsmethoden voldoen niet langer aan de verwachtingen van de maatschappij en de vraag naar kwaliteitsvol onderwijs in de 21^e eeuw.

Leerkrachten worden geconfronteerd met onvermijdelijke uitdagingen rond het welbevinden en de toekomst van onze kinderen: de leerlingenpopulatie wordt steeds diverser, waardoor de vraag naar flexibel onderwijs steeds luider klinkt. Dit vraagt om nieuwe onderwijsvormen en -middelen. Leerkrachten moeten worden bijgeschoold om aan de groeiende competentievoorwaarden te blijven voldoen.

Windekind zet samen met acht partners uit het onderwijsveld het project Utopia op. Het heeft als doel leerlingenengagement en de doeltreffendheid van leerkrachten te verhogen zowel in als buiten het klaslokaal, door strategieën voor schoolverbetering te ontwikkelen en implementeren en door de impact op alle partnerscholen te monitoren.

De hoofddoelstelling van dit project is het professionaliseren van leerkrachten uit het basisonderwijs. We willen hen ondersteunen bij hun zoektocht naar innovatieve onderwijsmethodes, helpen hun vaardigheden te ontwikkelen en hen zo uit hun comfortzone te halen. We willen dit bereiken door zelf- en schoolverbetering en het uitwisselen van good practices.

Zeven lagere scholen in samenwerking met Thomas More en specialisten uit het Dept. Onderwijs van Wales, organiseren vormingen en trainingen, zowel op locatie als online via eTwinning. Daarnaast willen we een innovatieve toolkit ontwikkelen met digitale middelen, handleidingen en publicaties om onderwijzers te ondersteunen in hun zoektocht naar betere en meer realistische leeromgevingen.

Wij geloven dat innovatie een gevolg is van uitwisseling en samenwerking. Ruim 250 deelnemers uit zeven Europese landen werken samen om het leren en welbevinden van zichzelf en de leerlingen te verbeteren.

“Traditionele onderwijsmethoden voldoen niet langer aan de verwachtingen van de maatschappij en de vraag naar kwaliteitsvol onderwijs in de 21e eeuw.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

SOS Fire! European Training Course for school pupils on fire prevention and first aids through civic engagement

Fondation des Brûlés / Stichting Brandwonden, Wezembeek-Opem

2019-1-BE02-KA201-060345

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Health and wellbeing

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Civic engagement / responsible citizenship

LANDEN

België (nl), Portugal, Roemenië, Bulgarije

CONTACTGEVEENS

Frans Landrainstraat 43

1970 Wezembeek-Opem

02/649 65 89

www.fondationdesbrules.be

Isabelle Milosevic

PROJECT

Dit project wil bij Europese kinderen het bewustzijn rond brandrisico en brandpreventie vergroten en de belangrijkste maatregelen bij noodgevallen en brand aanleren. De project-partners ontwikkelen en implementeren een Europese trainingsles voor leerlingen en hun leerkrachten in de context van de 'SOS Fire! Campagne', ontwikkeld door dit project.

Bij de activiteiten onder andere een trainingsles, wedstrijd, lezingen door experts, enz. Participatie door ouders, families, medewerkers en de plaatselijke gemeenschap wordt gepromoot.

Na dit project hebben de leerlingen niet alleen een beter begrip van brandpreventie en hoe ze moeten reageren in geval van nood, ze verbeteren ook hun sociale en burgerschapsvaardigheden.

Ze voelen zich zekerder en meer verantwoordelijk tegenover de samenleving. De scholen staan met dit project open voor nieuwe lesmethodes en samenwerking met de plaatselijke gemeenschap.

De doelstellingen van dit project zijn onder andere: bij jonge kinderen en hun families de vaardigheden bij noodgevallen versterken; scholen de kans bieden samen te werken met de plaatselijke gemeenschap en haar organisaties; nieuwe lesmethodes introduceren; externe stakeholders naar de scholen brengen; jonge kinderen versterken zodat ze zelfzekerder en verantwoordelijker zijn tegenover de maatschappij waarin ze opgroeien; de integratie van groepen faciliteren die andere het risico lopen uitgesloten te worden; de schoolomgeving aangenamer maken; schoolbezoeken tussen deelnemende landen promoten en een informeel scholennetwerk opzetten dat ervaringen, methodes en good practices uitwisselt ver voorbij de deadline van het project.

“ Na dit project hebben de leerlingen niet alleen een beter begrip van brandpreventie en hoe ze moeten reageren in geval van nood, ze verbeteren ook hun sociale en burgerschapsvaardigheden.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Raising awareness and stimulating Executive Functioning and social emotional Learning by integrating Evidence based strategies in the Classroom to empower pupils, teachers and parents

TOPunt, Gent

2019-1-BE02-KA201-060353

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

Early School Leaving / combating failure in education

LANDEN

België (nl), Spanje, Griekenland, Zweden, Portugal, Verenigd Koninkrijk

CONTACTGEVEENS

Halvemaanstraat 96
9040 Sint-Amandsberg
09/277 84 00

PROJECT

Scholen spelen een belangrijke rol in de cognitieve en socio-emotionele ontwikkeling van kinderen. Onderzoek toont echter aan dat scholen het nog steeds moeilijk vinden om te gaan met leerlingen met een tekort aan sociale en emotionele vaardigheden en executief functioneren (EF). Leerlingen met een zwak EF missen school vaak of stoppen vroegtijdig en riskeren later gedragsproblemen te ontwikkelen.

In het REFLECT-project willen we bij de leerlingen hun sociaal, emotioneel en academisch engagement en groei bevorderen door evidence-based strategieën aan te bieden die een positieve invloed hebben op SEL en EF. Uiteindelijk is het onze bedoeling sociale uitsluiting tegen te gaan en de academische prestaties van de leerlingen te verbeteren.

TOPunt_{vzw}

We ontwikkelen een lijst met cross-culturele criteria die essentieel zijn voor een evidence-based implementatie van SEL en EF. We creëren een compendium met componenten om SEL en EF te verhogen, vertaald naar een cursus voor leerkrachten. Deze cursus wordt geïmplementeerd in alle deelnemende landen en scholen. Daarnaast willen we leerlingen, leerkrachten en ouders versterken met een app met tips en tricks over SEL en EF. Het resultaat is een gebruiksvriendelijke evidence-based toolbox die SEL en EF op verschillende niveaus promoot, cross-cultureel en gemakkelijk te transfereren is naar andere gebruikers en landen.

We verwachten impact op kennis, attitude en gedrag, aangezien de leerkrachten zich meer bewust worden van het belang van SEL en EF voor succes op school en voor sociale inclusie, ze meer zelfzeker worden over het implementeren ervan en ze de kennis toepassen.

Op lange termijn verwachten we meer inclusie in de klas en leerkrachten die beter gewapend zijn om om te gaan met diversiteit. Daarnaast worden ook ouders zich meer bewust van het belang van SEL en EF en krijgen ze de middelen om het thuis toe te passen. Op de leerlingen heeft dit het effect dat zij betere SEL en EF hebben, nauwer betrokken zijn bij de school, sterker presteren en beter voorbereid zijn op de arbeidsmarkt.

“Op lange termijn verwachten we meer inclusie in de klas en leerkrachten die beter gewapend zijn om om te gaan met diversiteit.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

2019-1-BE02-KA201-060353

School exchange partnerships

KA229
Organisator

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Students become citizens

Atheneum GO! for Business, Sint-Jans-Molenbeek

2019-1-BE02-KA229-060197_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Civic engagement / responsible citizenship

Romas and/or other minorities

Social/environmental responsibility of educational institutions

LANDEN

België (nl), Denemarken, Noorwegen, Spanje, Italië

CONTACTGEGEVENS

Toverfluitstraat 21

1080 Sint-Jans-Molenbeek

02/411 77 07

www.campustoverfluit.be/

Axelle Daems

PROJECT

We willen leerlingen leren naar elkaar te luisteren, elkaars standpunt te begrijpen en iets terug te doen voor de maatschappij en diens minderheidsgroepen. Met dit project willen we goede praktijken uitwisselen om onderwijs rond actief burgerschap te versterken.

Ten eerste willen we methoden zoeken om de sociale en burgerlijke (democratische) vaardigheden van onze leerlingen verder te ontwikkelen. Ten tweede willen we expertise opbouwen om een leeromgeving te creëren waarin educatie rond actief burgerschap kan bloeien op school en daarbuiten. Dit door verschillende doelgroepen aan te spreken, verschillende methoden te gebruiken en projecten van verschillende intensiteit op te zetten. Daarnaast willen we de leerresultaten van de leerlingen helder in kaart brengen.

Ongeveer honderd 17- en 18-jarigen nemen deel aan de mobiliteiten. De rest van de school neemt deel aan andere activiteiten en/of wordt beïnvloed door de resultaten van het project.

We voorzien activiteiten om de kennis over burgerschap bij leerlingen te verhogen en hen te motiveren zich sociaal in te zetten. De leerkrachten zetten zich in om strategieën en methodes uit te wisselen om zo tot betere kennis te komen over burgerschapsprojecten en de evaluatie ervan.

Daarnaast verruimen de leerkrachten hun horizon en breiden ze hun netwerk van scholen en organisaties verder uit. Zo kunnen we onze kennis en visies verbreden en de kwaliteit van ons burgerschapsonderwijs en de motivatie van de leerlingen verbeteren.

“ Met dit project willen we goede praktijken uitwisselen om onderwijs rond actief burgerschap te versterken.

Als resultaat aanvaarden de leerlingen deze sociale en burgerlijke vaardigheden als van zichzelf en voelen ze zich een essentieel onderdeel van hun gemeenschap. We willen strijdvaardige jonge mensen die kansen grijpen om hun bijdrage te leveren aan de maatschappij door zorg te dragen voor zichzelf en anderen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Schoolproject against gender inequality

GO! atheneum Lier Campus Arthur Vanderpoorten, Lier

2019-1-BE02-KA229-060199_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Teaching and learning of foreign languages

Labour market issues incl. career guidance / youth unemployment

Gender equality / equal opportunities

LANDEN

België (nl), Litouwen, Turkije, Italië

CONTACTGEGEVENS

Arthur Vanderpoortenlaan 35

2500 Lier

03/480 01 28

www.atheneumlier.be

Peter De Cleen

PROJECT

Het idee van dit project is om goede praktijken te delen die werken tegen genderongelijkheid op de arbeidsmarkt en in het onderwijs.

Daarnaast is het project een integratie van de ontwikkeling van Engelse taalvaardigheid en sociale vaardigheden.

“ We hopen vooral dat we nieuwe ideeën over genderongelijkheid kunnen uitwisselen tussen de deelnemende landen.

Per school nemen acht leerlingen deel aan de uitwisseling.

Onze studenten van 17 tot 19 jaar komen in een omgeving waar projectwerken en vaardigheden zoals creativiteit, communicatie, samenwerking en kritisch denken verder ontwikkeld worden. Ze zullen werken op het gebied van human resources, peer-learning toepassen en lezingen volgen van plaatselijke ondernemers.

Ze ontwerpen zelf een digitale nieuwsbrief om hun ervaringen en informatie te delen.

Gezien de vooropgestelde gang van het project verwachten we dat de verbeterde sociale vaardigheden van de leerlingen een grote impact op de ontwikkeling van hun levensvaardigheden en taalvaardigheden zullen hebben. Ze zullen zekerder worden op vlak van spreken, probleemoplossend denken, samenwerken en denken en schrijven in de doeltaal.

We hopen vooral dat we nieuwe ideeën over genderongelijkheid kunnen uitwisselen tussen de deelnemende landen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

STEAM of course

GO! SO De Vesten, Herentals

2019-1-BE02-KA229-060200_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Key Competences (incl. mathematics and literacy) - basic skills

LANDEN

België (nl), Turkije, Portugal, Roemenië, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Augustijnenlaan 31

2200 Herentals

014/84 84 98

www.campusdevesten.be

Nele Deckx

PROJECT

Het concept van interdisciplinair leren is de laatste jaren steeds meer verspreid. Vanuit dit standpunt werd STEAM geïntroduceerd in de curricula van alle Europese landen.

Het doel van ons project is een student af te leveren die de vaardigheden van de 21^e eeuw bezit en kennis heeft over de moderne wereld. Ze zijn ondernemend en onderzoekend, besluitvaardig en kunnen vlot samenwerken. Ze nemen initiatief, zijn zelfzeker, communiceren sterk en bezitten sterke wetenschappelijke, technologische en digitale vaardigheden.

Ons project richt zich op het delen van goede praktijken. De deelnemende scholen hebben leerkrachten met nationale en internationale projectervaring, vooruitstrevende technologische infrastructuur en zijn actief op het vlak van wetenschappen, wiskunde, kunst, technologie en design.

Ons project bestaat uit internationale vormingen, waar het kader voor ons project wordt bepaald, aangevuld met educatieve en virtuele mobiliteiten, die laatste dankzij eTwinning. Bij die virtuele mobiliteiten focussen we op samenwerking, coördinatie en implementatie van het project. Seminaries, workshops, wetenschappelijk overleg en brainstorming over het onderwerp worden georganiseerd. Eens de leerlingen genoeg materiaal verzamelden over de onderwerpen, wordt een STEAM-markt georganiseerd in beide scholen. De STEAM-methode en bijhorende kansen en uitdagingen worden verder besproken. Daarbij worden bemerkingsen over het voorbereiden, schrijven en verspreiden van het STEAM e-book verder besproken.

“ Het doel van ons project is een student af te leveren die de vaardigheden van de 21^e eeuw bezit en kennis heeft over de moderne wereld.

Onze gebruikte methode, project based learning, wordt verspreid via workshops en theoretische en praktische training. Door het STEAM-kerncurriculum en event boek dat in alle EU-scholen kan worden gebruikt hopen we wetenschappen, techniek en kunst creatiever, innovatiever en leuker te maken. De interesse en attitude van studenten tegenover wetenschappen en wiskunde stijgt. We hopen als voorbeeld te dienen voor andere onderwijsinstellingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Exploring business differences and similarities to create better entrepreneurship in a united European Climate

Instituut Sint-Lutgardis, Lievegem

2019-1-BE02-KA229-060204_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Entrepreneurial learning – entrepreneurship education
Cooperation between educational institutions and business

LANDEN

België (nl), Spanje

CONTACTGEGEVENS

Dreef 47
9930 Lievegem
0474 29 30 98
Dorine De Waele

PROJECT

Met dit project willen we goede praktijken over ondernemerschap en Engels taalonderwijs uitwisselen. Een van onze hoofddoelstellingen is bedrijfsverschillen en -gelijkenissen in beide landen onderzoeken en bij de leerlingen zin voor ondernemerschap en hun taalvaardigheid Engels vergroten.

Een andere doelstelling is de leerlingen op persoonlijk vlak sterker maken. Het project helpt hen hun blik verruimen en hun competenties en attitudes verbeteren. We moedigen hen aan hun basisvaardigheden verder te ontwikkelen, niet alleen met zicht op hun studies en carrière, maar ook op persoonlijk vlak. Dit project haalt hen uit hun comfortzone en laat hen verschillende educatieve en bedrijfskundige systemen in Europa ervaren.

Alle leerlingen verkoop, marketing en bedrijfsbeheer van het vijfde jaar in Lier en van economie in het instituut Jaume Almera worden betrokken. De schoolmedewerkers en de ouders participeren via verschillende activiteiten en fungeren als gastgezin. Lokale bedrijven

zullen de leerlingen bijleren over de dagelijkse gang van zaken. Een laatste partner is het gemeentebestuur, dat de gasten zal verwelkomen en uitleg zal geven over de lokale politiek en troeven.

De leerlingen zoeken en contacteren bedrijven en brengen voorbereidende bezoeken. Ze treffen zelf de nodige maatregelen voor de bezoekers. Alle activiteiten en mobiliteiten worden achteraf geëvalueerd en de goede praktijken en verzamelde kennis worden samengevoegd zodat ze wijder verspreid kunnen worden.

Door de verschillen en gelijkenissen in ondernemerschap te vergelijken, winnen de leerlingen inzicht in de mogelijkheden van ondernemen op de Europese markt. De communicatie in het Engels verhoogt hun taalvaardigheid. Ze krijgen meer zelfvertrouwen in hun kennis, competenties en taalvaardigheid en oefenen in zelfredzaamheid. Op lange termijn wint de school er ook bij, door het uitwisselen van goede praktijken en het uitbreiden van het partnernetwerk. Het project draagt bij tot kwaliteitsvol onderwijs rond ondernemen en de Engelse taal.

“ Het project helpt hen hun blik verruimen en hun competenties en attitudes verbeteren.

De leerlingen voorzien portfolio's en de leerkrachten verzamelen goede praktijken. Ze geven op die manier andere leerkrachten de werkmiddelen om zelf kwalitatief onderwijs aan te bieden en leerlingen de kans te geven hun leren in handen te nemen.

Steam with STEAM

Vrije basisschool Sint-Paulus, Kortrijk

2019-1-BE02-KA229-060205_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences

Pedagogy and didactics

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

België (nl), Roemenië, Verenigd Koninkrijk, Spanje, Oostenrijk, Polen

CONTACTGEGEVENS

Burgemeester Felix de Bethunelaan 1

8500 Kortrijk

056/21 32 10

<http://st-paulus.be>

Johan Vanhouwaert

PROJECT

De impact van digitale technologie op de jongere generaties blijkt heel ver te gaan en beïnvloedt de manier waarop ze leren. Ook in het onderwijs moeten we jonge kinderen al in contact laten komen met technologie. Ze willen onderzoeken hoe dingen tot stand komen, werken, uitgevonden worden en willen zelf oplossingen bedenken. Dit project wil de mogelijkheden van STEAM en computational thinking (CT) benutten met activiteiten en een 'steam to STEAM' wedstrijd.

Gedurende twee jaar zijn er vijf leer-, onderwijs- en training-mobiliteiten en één gezamenlijk staff training event in België. Minstens 90 kinderen en 50 leerkrachten uit vijf scholen tonen hun activiteiten in een tentoonstelling en wedstrijd besproken in het eTwinning project 'steam with STEAM'. Tijdens de staff training krijgen minstens tien leerkrachten werkmiddelen, oefenen ze hun vaardigheden, reflecteren ze op de activiteiten, experimenteren ze... om zo tot nog meer STEAM-activiteiten te komen. Op het einde krijgen de leerkrachten

een Europass mobility document met de verworven competenties en een overzicht van de activiteiten tijdens de workshop.

Tijdens de driedaagse mobiliteit worden leerlingen betrokken in de plaatselijke klasactiviteiten, helpen ze aan de tentoonstelling en doen ze mee aan de wedstrijd. Daarnaast bezoeken ze een museum gelinkt aan STEAM.

Leerkrachten ontwikkelen een kader voor de STEAM-methode en geven feedback over het concept. Plaatselijke focusgroepen bediscussiëren de mogelijkheden en integratie van STEAM in de klas en het leerplan. Een website toont alle activiteiten, verslagen en evaluaties. Innovatie, goede praktijken, nieuwe vaardigheden, ervaringen en technologieën worden geïntegreerd in het algemene curriculum van de partnerscholen.

Na dit project begrijpen de leerkrachten het kader van STEAM beter en kunnen ze het vlot integreren. Twaalf STEAM en dertig CT-activiteiten met duidelijke instructies worden gedeeld op onze website en verschillende sociale platforms.

“Na dit project begrijpen de leerkrachten het kader van STEAM beter en kunnen ze het vlot integreren.”

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Maak jongeren bewust van luchtkwaliteit en duurzame mobiliteit in stadsomgevingen

Moretus 1, Ekeren

2019-1-BE02-KA229-060206_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Civic engagement / responsible citizenship

Key Competences (incl. mathematics and literacy) - basic skills

Environment and climate change

LANDEN

België (nl), Italië

CONTACTGEGEVENS

Kloosterstraat 82

2180 Ekeren

03/541 01 36

www.moretus-ekeren.be

Els De Cleyn

PROJECT

Luchtvervuiling is een belangrijk thema dat onze levens sterk beïnvloedt. Antwerpen en Turijn zijn allebei historische steden die met dezelfde duurzaamheidskwesties te maken krijgen en geconfronteerd worden met slechte luchtkwaliteit.

Met dit project willen we studenten leren hoe ze met wetenschappelijk onderzoek en verschillende methodes de luchtkwaliteit kunnen meten. Eerst gaan ze zelf op onderzoek en trekken ze conclusies over duurzame keuzes rond luchtkwaliteit. 'Sustainable living in current city life' wil studenten vaardigheden en Europese sleutelcompetenties aanleren; meer specifiek STEM, burgerschap, burgerwetenschap, taalvaardigheid en sociale en leervaardigheden. Voor leerkrachten komt er uit dit project een gids over competence-based evaluatie.

Om onze doelstellingen te bereiken werken de leerlingen gedurende het hele project samen via eTwinning en zijn er twee mobiliteiten. Die vergroten hun sociale vaardigheden door in team te werken, maar ook door in gastgezinnen te verblijven. We laten de leerlingen kennismaken met verschillende methodes om luchtkwaliteit te meten en zoeken manieren om de toestand in de steden te verbeteren. In Turijn werken de leerlingen aan het design en de implementatie van een onderzoek naar luchtkwaliteit met biologische en chemische indicatoren. In België werken we met de methode van Airbezen en CurieuzeNeuzen. De vergelijking tussen de twee steden leidt tot een lijst van goede praktijken die we per brief delen met de plaatselijke besturen.

De studenten zullen het geleerde gebruiken om een antwoord te formuleren op hun onderzoeksvraag. Het resultaat wordt gepresenteerd in een wetenschapsposter en presentatie. In Turijn komt er een Science Fair, in België het Scientific Symposium.

“ De leerlingen begrijpen dat wetenschappen een proces zijn met specifieke methoden zoals observatie en experimenteren.

Het doel is om leerlingen sterk te maken in communicatie over het probleem, mogelijke oplossingen te bedenken en goed beleid hierover te herkennen. Ze worden verantwoordelijk als burger en nemen deel aan de maatschappij. Ze begrijpen dat wetenschappen een proces zijn met specifieke methoden zoals observatie en experimenteren. Ze leren hun ideeën vlot in het Engels uit te drukken en leren samenwerken in een internationale groep.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Traveling to new teaching adventures

Vrije Gesubsidieerde School Buitengewoon Secundair Onderwijs Sint-Janshof, Mechelen

2019-1-BE02-KA229-060207_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity
Pedagogy and didactics
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Noorwegen, Portugal, Roemenië

CONTACTGEGEVENS

Nekkerspoelstraat 358b
2800 Mechelen
015/20 27 61
www.sint-janshof.be
Inge De Cleyn

“ Met dit project willen we leerkrachten versterken met nieuwe onderwijsmethodes, waar technologie het onderwijs ondersteunt.

PROJECT

De voorbije jaren zijn de vaardigheden die jongeren nodig hebben in hun latere (werk)leven erg veranderd. Onderwijs en lesgeven moet zich hieraan aanpassen. We hebben een leeromgeving nodig waar studenten kunnen leren in een andere, meer actieve en uitdagende manier. Om een open blik op onderwijs te hebben, moeten scholen kunnen leren van elkaar en is samenwerking tussen Europese scholen nodig. Studenten varen hier wel bij en zullen beter gemotiveerd zijn om te leren.

Met dit project willen we leerkrachten versterken met nieuwe onderwijsmethodes, waar technologie het onderwijs ondersteunt. We willen studenten voorbereiden op de uitdagingen van de toekomst en hen de 21^e-eeuwse vaardigheden bijbrengen. In deze nieuwe methodes zoeken en vinden leerlingen de nodige informatie zelf. Ze leren zelf met een probleem om te gaan en maken de transfer naar andere situaties in hun (latere) dagelijks leven. De leerkracht wordt een gids in het leerproces van de leerlingen.

Tijdens het project hebben we studentenmeetings waar ze nieuwe lesmethodes leren en we hen vragen te reflecteren op deze manier van leren. Leerkrachten wisselen goede praktijken en lesvoorbereidingen uit; bediscussiëren de resultaten van de evaluatie en reflecteren op de sterktes en zwaktes van elke methode voor de verschillende vakken. We delen de resultaten en lesplannen online. Directeuren worden ingezet om veranderingen in hun scholen te ondersteunen en faciliteren.

Dit project moet een start zijn voor een veranderende mindset over onderwijs. Het moet een inspiratie zijn om verder aan innovatie te werken en nieuwe methodes toe te passen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Friends at home, Friends abroad

Vrije Basisschool - Montessorischool De Sterrenkijker, Oudenaarde

2019-1-BE02-KA229-060213_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

LANDEN

België (nl), Spanje, Portugal, Turkije, Roemenië

CONTACTGEGEVENS

Volkegemberg 58

9700 Oudenaarde

055/31 44 74

www.volkegem.kbo-oudenaarde.be

Jan De Zitter

PROJECT

Vrijheid, verdraagzaamheid, respect voor diversiteit en samenhang zijn de hoekstenen van de Europese samenleving. Pesten op school schaadt deze waarden. Het is een bepalende factor in vroegtijdig schoolverlaten en heeft ernstige gevolgen op lange termijn.

Om goede praktijken over preventie tegen pesten te delen komen vijf scholen met dezelfde doelstelling samen. Bijna 3000 leerlingen en 110 leerkrachten zullen direct of indirect betrokken worden bij dit project. We beginnen met een startoverleg in Turkije waar we de disseminatie en implementatie van het project bespreken. Er is een kort event voor medewerkers in Spanje en twee uitwisselingsprojecten in België en Roemenië. We organiseren een eindoverleg in Portugal, waar we het eindverslag opmaken.

Concrete outputs zijn de website en Twinspace, kortfilms gemaakt door de leerlingen, posters, workshops, enz. Het project draagt bij aan de bewustmaking rond geweld tegen kinderen en meer respect

voor de diversiteit in onze scholen. We promoten verdraagzaamheid tussen de leerlingen uit de verschillende Europese scholen, met aandacht voor intercultureel bewustzijn.

De doelstellingen van ons project zijn het pesten op school met tien procent verminderen door vormingen voor leerkrachten, leerlingen- en ouderactiviteiten en uitwisselingen. We delen onze goede praktijken, maken de deelnemers bewust van kinderrechten, discriminatie en pesten. We stellen een antipestbeleid op, vergelijken de effecten en oorzaken van pesten op school, promoten wederzijds begrip tussen leerlingen. We versterken en verrijken intercultureel bewustzijn en dialoog tussen verschillende etnische groepen. We versterken ook de digitale vaardigheden en vreemde talen van leerkrachten en leerlingen.

De methodes waarmee we werken zijn kritisch denken, peer en team work, (voor)onderzoek, observatie, presentaties, evaluaties en het eindverslag.

We hopen op een verhoogde motivatie om Engels te leren, het gevoel te krijgen tot 'the one European community' te behoren en geweld in de deelnemende scholen te verminderen. Een vernieuwd antipestbeleid, betere resultaten bij kinderen die gepest werden, sterkere digitale vaardigheden en een betere aanpassing van de leerkrachten in de Europese onderwijsgemeenschap.

“ We promoten vrede en verdraagzaamheid tussen de leerlingen uit de verschillende Europese scholen, met aandacht voor intercultureel bewustzijn.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Gamification in Interdisciplinary Education

Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie, Bornem

2019-1-BE02-KA229-060216_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Creativity and culture

Research and innovation

ICT - new technologies - digital competences

LANDEN

België (nl), Portugal, Spanje, Hongarije, Italië, Tsjechië

CONTACTGEGEVENS

Kardinaal Cardijnplein 11

2880 Bornem

03/889 36 52

www.olvpbornem.be/

Ruben Rochtus

PROJECT

In ons project bekijken we wat onze leerlingen denken dat onze lessen aantrekkelijker zou maken. We focussen op verschillende thema's: cultuur, wiskunde, geschiedenis, talen, wetenschappen, aardrijkskunde en kunst. Voor elk van deze onderwerpen zullen onze leerlingen digitale 'games' ontwerpen.

Bij onze doelstellingen horen het creëren van een ruime database van digitale games en didactische methodes en presentaties die de lessen interessanter, aantrekkelijker en interactiever maken. We leren leerlingen en leerkrachten omgaan met digitale toepassingen om leren op een speelse manier aan te pakken. We verhogen het culturele bewustzijn door de cultuur van onze partnerscholen te leren kennen. We vergroten de kennis van de verschillende onderwerpen die tijdens het project aan bod komen en we verbeteren door deze digitale games de kwaliteit van ons onderwijs.

Er is een algemene verbetering van de cognitieve, kritische, sociale, communicatieve en digitale vaardigheden en een stijgend bewustzijn over de Europese kansen. Er is een verbetering van het Engels, de sociale en IT-vaardigheden.

We houden zes bijeenkomsten, waarin telkens één onderwerp wordt behandeld. De leerlingen volgen extra lessen waarin ze tien educatieve games ontwerpen en bijhorende taken uitvoeren. Tijdens de bijeenkomsten worden de resultaten aan de andere leerlingen voorgesteld. De studenten werken ook samen aan één groot digitaal project. Tijdens elke mobiliteit is er ook ruimte voor lezingen, culturele bezoeken en evaluatie.

Tijdens dit project worden 360 games ontworpen die klaar zijn voor gebruik. Elke school ontwerpt ook een matrix. Er komt een website met al het materiaal en we gebruiken eTwinning voor overleg.

De implementatie van nieuwe technologieën en digitale toepassingen zal de kwaliteit en efficiëntie van ons onderwijs ten goede komen. Daarbij zal het helpen om onze studenten geïnteresseerd en gemotiveerd te houden.

Ze leren omgaan met deze nieuwe toepassingen, wat hen media-vaardiger maakt; een kwaliteit die later zeker van pas komt. We geloven ook stevast in het positieve effect van internationale samenwerking. Werken in diverse groepen doet hen de waarde van inclusie en verdraagzaamheid inzien.

“ De leerlingen volgen extra lessen waarin ze tien educatieve games ontwerpen en bijhorende taken uitvoeren.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

MATH - Math, Art and Technology in Harmony

Vrije Basisschool Christus Koning, Brugge

2019-1-BE02-KA229-060219_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Key Competences (incl. mathematics and literacy) - basic skills
ICT - new technologies - digital competences
New innovative curricula/educational methods/development
of training courses

LANDEN

België (nl), Litouwen, Slovenië, Hongarije, Portugal, Turkije

GEGEVENS

Gerard Davidstraat 6

8000 Brugge

050/31 16 39

<http://www.basisschoolchristuskoning.be>

Ruben Vandendriessche

PROJECT

We merken een achteruitgang en demotivatie in het vak wiskunde. Met dit project hebben we de kans voor een nieuwe aanpak voor wiskundeonderwijs dat meer hands on is en een praktische uitwerking heeft: wiskunde combineren met kunst. Leerkrachten zullen hun vaardigheden verder verbeteren dankzij online lessen, het uitwisselen van ervaringen en de uitdaging om wiskunde in een heel nieuw perspectief te zien.

We focussen op verschillende kunstvormen om te implementeren in het vak wiskunde: beeldende, dramatische, literaire en toegepaste kunsten. Door technologie toe te voegen verruimen we de mogelijkheden van wiskunde en geven we de kunsten een nieuwe dimensie. De leeftijdsgroep van onze leerlingen is 6 tot 12 jaar.

Dit project is ook een fantastische manier om culturele verschillen en gelijkenissen te onderzoeken en uit te wisselen op vlak van leren, lesgeven en wiskunde. Dankzij eTwinning en de studentenuitwisseling kunnen leerlingen hun leeftijdsgenoten, het materiaal en de vaardigheden in de andere landen zien en zijn ze gemotiveerd voor het project, het vak wiskunde en het aanleren van talen.

“ We focussen op verschillende kunstvormen om te implementeren in het vak wiskunde.

Elk land gebruikt zijn eigen expertise om bij te dragen aan het project. Tijdens de bijeenkomsten verzorgt de ontvangende school workshops, lezingen, demonstraties... over zijn onderwerp. Deze worden gebruikt om activiteiten op te stellen voor de komende periode die telkens passen bij de kunstvorm die we net aanleerden. We doelen op een breed scala aan activiteiten, gaande van boeken schrijven over instrumenten maken tot goochelshows. De resultaten worden gedeeld op onze website en Twinspace en ouders kunnen de bijhorende tentoonstellingen of shows bezoeken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

From old to new and back again: studying European cultural heritage through time

Heilig Hartinstituut Pedagogische Humaniora, Heverlee

2019-1-BE02-KA229-060225_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

EU Citizenship, EU awareness and Democracy
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage
Creativity and culture

LANDEN

België (nl), Italië

CONTACTGEGEVENS

Naamsesteenweg 355

3001 Heverlee

016/39 90 51

www.hhh.be

Heleen Van den Haute

PROJECT

Ons project wil extra educatieve, culturele en sociale vaardigheden creëren door twee kunststudieprogramma's in Italië en België te laten samenwerken rond oud en meer recent cultureel erfgoed.

Door aan verschillende beeldende en architecturale kunstvormen samen te werken, willen we de gelijkenissen en verschillen illustreren aan elkaar en het brede publiek. We bekijken de verschillende culturele tradities (fresco's, middeleeuwse schilderijen...) uit een ander tijds- en plaatsperspectief en willen zo de wederzijdse invloeden van onze culturen verduidelijken.

Onze studenten werken samen om kunst te ontwikkelen die deze gelijkenissen en verschillen in Europees cultureel erfgoed aantoont. Door samen te werken, krijgen ze hier een beter zicht op en verhogen ze hun eigen kennis en vaardigheden. Het nationaal cultureel erfgoed is ons uitgangspunt. We werken online samen via eTwinning en doen twee uitwisselingsweken. Zo werken we virtueel, maar ook in levenden lijve samen aan gemeenschappelijke kunstprojecten.

Het resultaat is een gemengd kunstproduct, een verzameling cartoons en een kleine tentoonstelling, in elk van de deelnemende scholen voor een intern en extern publiek. Samenwerking met stakeholders uit erfgoed- en kunstorganisaties en andere onderwijsinstellingen geven dit project een extra dimensie.

We willen zoveel mogelijk studenten betrekken. Minstens dertig leerlingen van 14 tot 17 jaar uit elke school zullen aan de uitwisseling deelnemen.

Het project maakt in de eigen school hechte samenwerking tussen studenten en hun leerkrachten mogelijk, maar ook tussen leeftijdsgenoten zowel online als face to face. We hopen op betere persoonlijke vaardigheden, een meer innovatieve aanpak van ons kunstprogramma en een positievere attitude tegenover kunst in het algemeen.

“ Dankzij eTwinning werken we zowel virtueel als in levenden lijve samen aan gemeenschappelijke kunstprojecten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

A healthy mind in a healthy body

GO! atheneum Russelberg, Tessenderlo

2019-1-BE02-KA229-060229_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Key Competences (incl. mathematics and literacy) - basic skills
Health and wellbeing

LANDEN

België (nl), Portugal

CONTACTGEGEVENS

Gerhagenstraat 58

3980 Tessenderlo

013/66 14 41

www.russelberg.be

Anneke Maris

PROJECT

Onze school doet al jaren succesvolle mobiliteitsprojecten, maar wil zijn internationaliseringsbeleid nu verder uitbreiden.

We willen onze blik op het thema gezondheid verruimen. Beide partnerscholen steunen op engagement, eigenaarschap, contextueel leren, talentontwikkeling en welzijn. We willen met deze 38 mobiliteiten onze leerlingen de kans geven om te leren in flexibele omgevingen, we willen de kwaliteit van ons onderwijs verhogen en de persoonlijke en professionele ontwikkeling van onze deelnemers stimuleren. Een kwart van onze deelnemers komt uit kansengroepen, die het vaak moeilijk hebben internationale ervaringen op te doen.

Gedurende twee jaar worden zoveel mogelijk lessen en buitenschoolse activiteiten rond dit thema ingepland. Een aantal studenten gaat op uitwisseling, maar al onze leerlingen gaan aan de slag met de resultaten ervan.

Vier studenten verkennen gedurende twee maanden elkaars school. Ze volgen de lessen in de partnerschool en vormen mee het project. Later volgt een mobiliteit voor dertig leerlingen, met verblijf in gastgezinnen.

Het thema gezondheid wordt in beide uitwisselingen aangebracht in de vorm van workshops, studiebezoeken, gastsprekers... om een volledig en hands-on overzicht van het thema te krijgen. Buiten de schooluren is er tijd voor teambuilding en het verkennen van de andere cultuur.

De leerlingen vergaren nieuwe kennis en vaardigheden door in een compleet nieuwe context te werken. In hun vrije tijd leren ze omgaan met andere waarden en culturen. Door dit informele leren worden ze zelfstandiger, zelfbewuster en leren ze hun grenzen kennen. We verwachten ook meer enthousiasme voor levenslang en levensecht leren. Ze ervaren dat deelnemen aan een Erasmus+ project hen veel voordelen biedt.

“ Een kwart van onze deelnemers komt uit kansengroepen, die het vaak moeilijk hebben internationale ervaringen op te doen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Coaching talent-based mixed-age primary schoolprojects in the 21 century

Vrije Basisschool, Sint-Niklaas

2019-1-BE02-KA229-060231_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Intercultural/intergenerational education and (lifelong)learning
Entrepreneurial learning - entrepreneurship education
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Spanje

CONTACTGEGEVENS

Oude Molenstraat 58

9100 Sint-Niklaas

03/776 41 20

sintcamillus.ksrw.be/home/

Jordy Van Der Heyden

PROJECT

In dit project werken we met vier scholen samen om onze leerkrachten te ondersteunen en professionaliseren, om hen zo uit te dagen coaches voor onze 21^e-eeuwse leerlingen te worden. We zijn ervan overtuigd dat we in hen moeten investeren omdat meer competente leerkrachten een betere invloed zijn voor onze (toekomstige) leerlingen. We merken dat er een tekort is aan expertise om dit 'coaching' in de praktijk te brengen. De scholen hebben nood aan methodes, werkmiddelen, een plan van aanpak... om onze leerlingen hier effectief op voor te bereiden.

Door dit project worden de leerkrachten betere coaches voor de leerlingen. Ze versterken hun didactische competenties en krijgen effectieve tools om dit talent-based 21^e-eeuwse leren te implementeren.

De scholen werken samen om 'talent-based mixed age school-projects' (TBMA) voor jonge leerlingen op te stellen. De leerlingen

worden uitgedaagd met realistische projecten (een buurtfeest of eetfeestje organiseren, een mobiele bib ontwerpen, wandelingen uitwerken...). In de laatste fase gaat een kleine groep leerlingen hun project op een creatieve manier voorstellen aan de andere kinderen in de partnerscholen.

De hoofddoelstellingen voor de school zijn het versterken van de talent-based 21^e-eeuwse vaardigheden in het basisonderwijs, sterke leeromgevingen ontwikkelen en kwaliteitsvolle zelf- en peerevaluatie opstellen op basis van de 'Talentarchipel'. De leerlingen willen we met dit project een duidelijk zicht op hun talenten en eigenaarschap over hun leerproces geven en hun betrokkenheid bij het leren verhogen door zelf en -peerevaluatie.

“ Door dit project worden de leerkrachten betere coaches voor de leerlingen.

Door onze goede praktijken te delen, ontwikkelen we een deelbaar en aanpasbaar document. We leren van elkaar en hebben zicht op de verschillende schoolomgevingen en culturen. Op het einde van dit project stellen de deelnemers een presentatie op over het project en haar resultaten, met een eenvoudig visueel model voor de kinderen. Alle deelnemende scholen verspreiden de resultaten binnen de school, hogescholen en universiteiten en nodigen andere scholen uit. Het project en de resultaten wordt ook gedeeld via eTwinning.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

IT's the Future

Heilig-Harthandelsinstituut, Waregem

2019-1-BE02-KA229-060232_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Cooperation between educational institutions and business
New innovative curricula/educational methods/development
of training courses
Research and innovation

LANDEN

België (nl), Verenigd Koninkrijk, Spanje, IJsland, Noorwegen

CONTACTGEGEVENS

Stationsstraat 85
8790 Waregem
056/60 17 07
www.collegewaregem.be
Emmanuel Vercruysse

PROJECT

'IT's the future' is een internationaal project met als hoofddoelstelling door expertise en kennis nieuwe technologieën in onze bestaande onderwijspraktijk te integreren. Het wil een arena voortbrengen waar scholen, leerkrachten en leerlingen nieuwe technologieën op een kritische en reflectieve manier kunnen toepassen.

Het project werd gevormd door vijf Europese secundaire scholen die op dit moment volop in een volwaardige implementatie van digitale tools in hun educatieve werking zitten. Per school werden specifieke domeinen bepaald: in België focussen we op 'gamification', Noorwegen draagt bij met expertise over de pedagogische achtergrond van de meest gebruikte digitale tools voor onderwijs; Spanje deelt zijn ervaringen en kennis over digitale tools voor basisvakken als talen en wetenschappen en Groot-Brittannië en IJsland introduceren gratis/open software voor de andere partnerscholen.

Dit project mikt op leerlingen van 15-18 jaar oud, hun leerkrachten en schoolmedewerkers. Veel van de activiteiten zijn ingepland tijdens de schoolbezoeken, maar het project is ook een essentieel onderdeel van het lopende academische jaar, wat een constante verspreiding van het materiaal mogelijk maakt. Het project wordt geïntegreerd als fundamenteel deel van het studieplan zodat de innovaties en digitale toepassingen meteen getest en toegepast kunnen worden.

Om zoveel mogelijk synergieën mogelijk te maken, worden ook externe partners bij het project betrokken: ontwikkelaars en stakeholders uit het domein digitale technologie en onderwijs. Onderzoekers en andere academici worden ingezet als gastpreker of begeleiden workshops.

Het project zorgt dat vijf Europese scholen kunnen samenwerken, discussiëren en reflecteren over de didactische tools die het hart van onze onderwijspraktijk aan het veranderen zijn. We houden hier sterk rekening mee bij de keuze van onze activiteiten, doelstellingen en evaluatie van de resultaten.

“ Scholen, leerkrachten en leerlingen leren nieuwe technologieën op een kritische en reflectieve manier toepassen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Face the past, change our future - Casting light on the shadows of our history

ASO Spijker, Hoogstraten

2019-1-BE02-KA229-060239_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

EU Citizenship, EU awareness and Democracy

Civic engagement / responsible citizenship

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

België (nl), Luxemburg, Duitsland, Zweden, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Lindendreef 37

2320 Hoogstraten

03/314 55 36

www.asospijker.be

Kris Bruyninckx

PROJECT

We geloven dat het in de huidige tijd essentieel is om jonge mensen strategieën voor kritisch denken aan te leren, zodat ze kritische burgers worden, met een open blik op de wereld. We willen leren uit ons verleden om een betere toekomst te creëren en niet opnieuw dezelfde fouten te maken. Dat verleden is echter niet altijd even goed gekend, er zijn heel wat taboeonderwerpen die niet voldoende aandacht krijgen. Elk van de deelnemende landen gaat op een andere manier met deze taboeegeschiedenis om. Bij sommige staat het nog in de kinderschoenen terwijl een land als Duitsland al heel ver staat.

“Elk van de vijf deelnemende landen behandelt een donkere periode in haar geschiedenis.

Het project maakt het voor de deelnemende leerkrachten en leerlingen mogelijk een groot aantal doelstellingen te bereiken. Naast algemene (taalvaardigheid bv.) streven we de volgende specifieke doelstellingen na: het bewustzijn en kritisch denken verhogen; transparantie creëren over bepaalde taboeperiodes; vaardigheden ontwikkelen om het politieke en sociale verleden van Europese landen te onderzoeken en zo hun huidige politieke en sociale situatie te begrijpen; een grotere rol in de samenleving opnemen; historische kennis vergroten en begrijpen hoe historische kennis evolueert. Voor de leerkrachten hopen we dat ze manieren vinden om de donkere periodes uit onze geschiedenis op een verantwoordelijke manier aan te brengen en dat ze cultureel erfgoed kunnen gebruiken om geschiedenislessen actiever te maken en te doen aanzetten tot kritisch denken.

Elk van de vijf deelnemende landen behandelt een donkere periode in haar geschiedenis, telkens vijf leerlingen en twee leerkrachten nemen deel aan de uitwisseling. De studenten ontvangen eerst de nodige historische achtergrond aan de hand van interactieve presentaties, bezoeken aan erfgoedsites en het bekijken van relevante films. Met deze kennis kunnen ze deelnemen aan debatten met experts en ervaringsdeskundigen. Op het einde creëren ze zelf een virtuele tentoonstelling over het behandelde onderwerp via eTwinning en een fysieke tentoonstelling die getoond wordt in de school en daarbuiten.

De leerlingen stellen ook een catalogus op, die kan worden gebruikt als toolbox door de leerkrachten van de verschillende scholen. Daarnaast kunnen de leerkrachten een leerling 'boeken' om in de klas over hun ervaringen te komen praten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Watch And Learn: Improve Together

GO! Campus Genk Technisch Atheneum De Wijzer, Genk

2019-1-BE02-KA229-060242_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Early School Leaving / combating failure in education
Gender equality / equal opportunities
Migrants' issues

LANDEN

België (nl), Duitsland, Spanje, Frankrijk

CONTACTGEGEVENS

Mosselerlaan 94
3600 Genk
089/32 38 32
www.tadewijzer.be
Melissa Przygoda

PROJECT

De laatste jaren staan niet alleen migrantenkinderen voor grote moeilijkheden, ook vluchtelingen met vaak traumatische achtergrond vragen om een specifieke aanpak die we nog niet altijd kunnen bieden. We proberen hier een oplossing voor te formuleren door manieren te vinden om aan de ene kant hun motivatie en tegelijk hun kansen op de arbeidsmarkt en in hun persoonlijk leven te vergroten. Hoe kunnen we aan deze gelijke kansen werken?

Op leerkrachtniveau richt dit project zich tot de kennis van de mechanismen achter armoede. We leren op verschillende manieren van elkaar om onze eigen vaardigheden en structuren te verbeteren. Zo zijn we sterker gewapend om betere kansen te bieden aan bepaalde studentengroepen.

“Op leerkrachtniveau richt dit project zich tot de kennis van de mechanismen achter armoede.

De leerkrachten verzamelen tijdens schoolbezoeken informatie over de verschillende schoolsystemen en vinden er het antwoord op specifieke vragen die gelinkt zijn aan schoolfalen bij kwetsbare groepen.

De leerlingen verbeteren hun inzicht in factoren die nadeel kunnen betekenen op jonge leeftijd. Ze onderzoeken tijdens de leerlingenbijeenkomsten hoe we deze invloeden kunnen tegengaan. De leerlingen zijn niet alleen de evaluatoren van het programma en de workshops. Ze verbeteren ook hun motivatie en zelfbeeld, zien hun mogelijkheden en kansen in en creëren een groter Europees bewustzijn. De leerkrachten brengen dan weer ideeën mee die we kunnen implementeren in de school.

Per land nemen twee leerkrachten en vijf studenten tussen 14 en 18 jaar deel. Leerlingen uit kansengroepen of vluchtelingen krijgen extra aandacht in het selectieproces. Uiteraard wordt iedereen betrokken bij het project in de thuislanden. We werken aan de thema's in het dagelijkse curriculum. Ook worden externe partners ingeschakeld.

Onze Duitse partnerschool brengt heel wat ervaring mee over het coachen van vluchtelingen. Onze Spaanse partner kent grotendeels dezelfde problemen als wij. Zij werken net als de Franse partnerschool hoofdzakelijk met Roma minderheden.

Dit project gaat niet enkel over twee jaar intensief samenwerken, het creëert een web van connecties tussen verschillende partners dat zal blijven bestaan en op zichzelf nieuwe kansen creëert met telkens één doel: al onze kinderen dezelfde kans op succes bieden.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Cooperation for innovation in building automation systems

Hast Katholiek Onderwijs, Hasselt

2019-1-BE02-KA229-060265_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences
Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning
Labour market issues incl. career guidance / youth unemployment

LANDEN

België (nl), Spanje, Finland

CONTACTGEGEVENS

Kleine Breemstraat 7
3500 Hasselt
011/25 33 58
www.campushast.be
Marc Janssen

PROJECT

We begonnen ons project omdat er een gemeenschappelijke nood was op vlak van ICT (elektriciteit en elektronica). In verschillende landen en regio's worden verschillende automatisatiesystemen gebruikt, elk met zijn eigen kenmerken, voor- en nadelen. We organiseren seminars waar leerlingen en leerkrachten kennis maken met al deze systemen. Zo versterken we meteen ook hun kansen op de arbeidsmarkt en hun deelname in het maatschappelijke en sociale leven.

Elke partner organiseert een seminarie van een week, waarin ze workshops aanbieden over het automatisatiesysteem dat zij gebruiken; met zijn voordelen, nadelen, problemen en mogelijke oplossingen.

Onze doelstellingen zijn het oefenen in de hardware en integratie van de gepaste automatisatiesystemen; kennismaking met de nodige software; de mogelijkheden, voor- en nadelen van elk

systeem bepalen; kennis maken met verschillende types systemen en ze aan elkaar linken. Tijdens de uitwisseling is er ook tijd voor bedrijfsbezoeken en recreatieve activiteiten die hun taalvaardigheid en sociale en culturele vaardigheden zullen ontwikkelen. Alle communicatie, voorbereiding en disseminatie gebeurt via eTwinning.

Qua specifieke resultaten verwachten we dat onze leerlingen de verschillende systemen leren kennen en weten hoe we ze kunnen implementeren. De deelnemers leren toestellen van op afstand bedienen, ontwikkelen vaardigheden in ETS-software en programmeren en leren meer over de toepassing, veiligheid en communicatiemogelijkheden van de verschillende onderdelen.

De leerlingen bezitten meer kennis en vaardigheden en de leerkrachten zijn beter geïnformeerd en voorbereid. Er komt meer interesse in het elektro (-technische) onderwijs, de leerlingen doen internationale ervaring op, we vinden nieuwe samenwerkingsmanieren, de leerlingen vergroten hun kans op de arbeidsmarkt en ontwikkelen hun taalvaardigheid, sociale en communicatieve vaardigheden, kritisch denken, aandacht, zelfvertrouwen... Ze smeden banden met anderen en worden flexibeler in innovatieve en digitale leeromgevingen.

Ook op lange termijn zijn er heel wat voordelen zoals de meerwaarde voor de lokale en regionale ontwikkeling, het verder verbinden van VET met de arbeidsmarkt en het gebruik van Europass verder aanmoedigen.

“ In verschillende landen en regio's worden verschillende automatisatiesystemen gebruikt, elk met zijn eigen kenmerken, voor- en nadelen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Exchanging good practice of non-formal learning strategies to increase learning opportunities

GO! atheneum en leefschool De Tandem, Eeklo

2019-1-BE02-KA229-060267_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Social entrepreneurship / social innovation

Health and wellbeing

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

België (nl), Portugal

CONTACTGEGEVENS

Eikelstraat 41

9900 Eeklo

09/377 13 66

www.kadetandem-eeklo.be

Bart Van de Walle

PROJECT

Met dit project willen beide scholen het non-formeel leren versterken en zo de intrinsieke motivatie van de leerlingen (16-20 jaar) verhogen. Er komt een uitwisseling van goede praktijken die focust op digitale, taalkundige, wetenschappelijke, sociale, individuele en burgerschapscompetenties.

ETwinning wordt intensief gebruikt om het project vorm te geven. Sport is het startpunt, de universele taal en verbindende factor tussen beide landen.

De Belgische school heeft al heel wat ervaring, maar is beperkt tot de richtingen wetenschappen en sport. De Portugese school is net hervormd en neemt zijn eerste stappen in de richting van non-formeel leren.

Tien tot vijftien studenten uit elke school nemen deel aan de uitwisseling, ondersteund door vijftien à twintig studenten die thuis deelnemen aan de plaatselijke activiteiten.

De input van het project is een testdag waar de leerlingen hun eerdere activiteiten vervolledigen en combineren in projecten met kinderen van 9 jaar. In België gebruiken we de SportKompas tool. De resultaten verspreiden we in rapporten, gebruiken we voor wetenschappelijke toepassingen en in een symposium waar de leerlingen de resultaten met de kinderen en hun ouders bespreken. Zo verenigen en verspreiden we de goede praktijken van beide scholen.

In het tweede jaar van het project zijn er een lokale follow-up, testen, meetings en webconferenties tussen beide landen. We hebben hiervoor de ondersteuning van Sportamundi en de UGent, aan wie we ook rapporteren over de resultaten.

De Portugese leerlingen halen uit dit project meer sociale, individuele en burgerschapsvaardigheden en worden bewuster en meer zelfzeker over hun sterktes. De Belgische leerlingen worden gemotiveerd door de integratie van hun richtingen in digitale, taalkundige en wetenschappelijke taken. Zo vergroten ze hun kansen en ambities in het hoger onderwijs. De leerkrachten worden versterkt met expertise, vaardigheden en middelen om non-formeel leren te versterken.

Naast de projectactiviteiten zijn er stadsbezoeken en activiteiten met de universiteiten gepland. De leerkrachten maken een tutorial over de kenmerken en mogelijkheden van non-formeel leren en sterke leeromgevingen. Het is ons doel dit project te verankeren in een KA202-structuur waarin we samenwerken met universiteiten, besturen en sportclubs.

“ Sport is het startpunt, de universele taal en verbindende factor tussen beide landen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

To Like Or Not To Like

PRIZMA, Izegem

2019-1-BE02-KA229-060271_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences
Health and wellbeing

LANDEN

België (nl), Turkije, IJsland, Spanje, Finland

CONTACTGEGEVENS

Burgemeester Vandenbogaerdelaan 53
8870 Izegem
051/33 79 10
www.cidp.prizma.be
Tessa Dejans

PROJECT

Scholen ondervinden steeds meer problemen met sociale media. Er lijkt een tekort te zijn aan regels: leerlingen kennen de gevolgen van hun onlinegedrag niet, het is moeilijk om het juiste evenwicht te vinden. Ook vragen studenten en hun ouders zelf naar onze hulp over hoe ze deze sociale media ook positief kunnen inzetten voor persoonlijke en academische doeleinden.

Alle scholen in dit project willen werken aan het versterken van studenten omdat we geloven dat dat toekomstige problemen kan voorkomen en we algemeen betere resultaten kunnen behalen. We werken met leerlingen van 14 – 15 jaar omdat we merken dat zich daar de meeste problemen voordoen.

Het project raakt de horizontale prioriteit 'sociale integratie' aan omdat het goede praktijken rond digitaal welzijn, cyberpesten en dergelijke behandelt. We nemen ook onze tijd om de leerlingen te informeren over onderwerpen als desinformatie en fake nieuws.

Naast deze 'bedreigingen' willen we ook zien welke mogelijkheden sociale media bieden voor het onderwijs.

Eerst en vooral zullen we bepalen wat sociale media precies zijn en hoe ze werken. We werken hiervoor samen met de studenten die op hun beurt hun ouders en leeftijdsgenoten verder informeren.

Als resultaat hopen we op een overzicht van goede praktijken, die we kunnen delen met andere Europese scholen. Tijdens de uitwisselingen testen we de verschillende goede praktijken uit. We doen dat rond vier onderwerpen: communicatieve interactie, online imago en reputatie, cyber bewustzijn en educatieve mogelijkheden.

Van al deze onderwerpen verzamelen, delen en testen we de goede praktijken van de vijf landen. We gieten de resultaten in een deelbaar format en publiceren dit voor alle geïnteresseerden.

Als school willen we leren hoe we ons social media beleid kunnen vormgeven. Op lange termijn denken we dat dit project onze omgang met sociale media positief kan veranderen. We hopen ook dat we met de resultaten andere scholen met dezelfde problematiek kunnen ondersteunen.

“ Het project raakt de horizontale prioriteit 'sociale integratie' aan omdat het goede praktijken rond digitaal welzijn, cyberpesten e.d. behandelt.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Project based language learning

GO! middenschool Zwinstede Knokke, Knokke-Heist

2019-1-BE02-KA229-060277_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

België (nl), Denemarken

CONTACTGEGEVENS

Alfred Verweeplein 25

8300 Knokke-Heist

050/34 69 40

www.demakz.be

Marijn Vos

PROJECT

Project based language learning is een uitwisselingsprogramma van twee jaar tussen een Belgische en Deense school. Stamina is een secundaire school waar studenten meer autonomie hebben, effectiever en efficiënter leren, met meer aandacht voor niet-cognitieve vaardigheden zoals samenwerken en creativiteit. Het is gespecialiseerd in motiverende leermethodes. Dronninggårdskolen wil zijn leerlingen voorbereiden op de toekomst door kennis van andere culturen en gewoontes aan te bieden en in te zetten op Engels als vreemde taal. Ze hebben ervaring in uitwisselingsprogramma's en zien dat die de leerlingen een nieuw perspectief bieden. Ze zijn ervaren in zichtbaar leren en feedback.

Beide scholen hebben ondervonden hoe moeilijk het is een motiverende context te creëren om vreemde talen te leren. Een partnerschap met een buitenlandse school, waarin leerlingen in het Engels corresponderen, is de authentieke en motiverende

leeromgeving die we nodig hebben. Daarnaast willen we het aantal leerkrachten op C1-niveau Engels vergroten.

Het project focust ook op het uitwisselen van innovatieve en educatieve methodes en het verbeteren van het lesgeven. Daartoe ontwikkelen we nieuwe lesmethodes en evalueren we bestaande materialen. Deze activiteiten worden getest in twee contexten en geëvalueerd door de studenten en leerkrachten. Het resultaat is een toolbox voor vreemdetalenonderwijs door intercultureel bezoek. Die wordt gedeeld op een website met handleidingen, werkbladen, activiteiten en suggesties voor evaluatie.

Ongeveer veertig studenten van elk land worden betrokken bij het project. In totaal zijn 160 studenten en vijftien leerkrachten betrokken. In het eerste jaar werken de leerlingen ter voorbereiding online samen en is er een eerste uitwisseling. Daarin leren de leerlingen en leerkrachten op verschillende manieren van elkaar. Het tweede jaar worden de middelen die we opstelden verder uitgewerkt en geïmplementeerd in beide scholen. Een nieuw bezoek toont hoe deze implementatie werkt en biedt ruimte voor feedback.

Het partnerschap zal leiden tot een langetermijnsamenwerking rond innovatief leren en heeft een sterke basis om verder te groeien in andere projecten. De toolbox met materiaal, handleidingen en tips voor evaluatie en implementatie van vreemdetalenonderwijs door intercultureel bezoek wordt wijd verspreid.

“Beide scholen hebben ondervonden hoe moeilijk het is een motiverende context te creëren om vreemde talen te leren.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Multimedia, Multidisciplinarity, Multiculturalism

Stedelijke Humaniora, Dilsen-Stokkem

2019-1-BE02-KA229-060285_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Creativity and culture

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

ICT - new technologies - digital competences

LANDEN

België (nl), Italië, Portugal, Turkije, Frankrijk, Roemenië

CONTACTGEGEVENS

Europalaan 10

3650 Dilsen-Stokkem

089/79 08 66

www.sh-dilsen.be

Geert Schaekers

PROJECT

Het idee van het project kwam uit gemeenschappelijke nood en vragen van de deelnemende scholen: hoe kunnen we jonge mensen multimedia laten gebruiken in hun leerproces en om Europese waarden en cultuur te leren kennen? Hoe kunnen leerkrachten multimedia inzetten om de kwaliteit en efficiëntie van hun lessen te verhogen?

Onze doelstellingen zijn het ontwikkelen van de digitale vaardigheden (multimedia) bij de leerlingen; het professioneel ontwikkelen van de leerkrachten om tot een multidisciplinaire lesmethode te komen, wat zal zorgen voor meer motivatie bij de leerlingen (multidisciplinariteit) en taal- en cultuurontwikkeling (multiculturaliteit).

De deelnemende studenten zijn tussen 14 en 18 jaar oud. 89 leerlingen en 46 à 61 leerkrachten nemen deel aan de mobiliteit. 66 studenten uit kansengroepen worden ingezet in lokale projecten. Elke LTT-activiteit bestaat eerst uit de noodzakelijke lokale voorbereidingen. Daarna zijn er de activiteiten tijdens de uitwisseling: presentaties, workshops, individueel werk, groepswork, fotozoektochten, tentoonstellingen... Na de uitwisseling zijn er disseminatie-activiteiten: materiaal wordt gepost op de projectwebsite, eTwinning en de sites van de deelnemende scholen en er zijn plaatselijke meetings en workshops.

Als resultaat hebben we de website van het project en ontwikkelen we een multidisciplinaire aanpak in de deelnemende scholen. We gebruiken multimedia in didactische of buitenschoolse activiteiten en proberen nieuwe eTwinning projecten op te zetten.

“ Als resultaat hebben we de website van het project en ontwikkelen we een multidisciplinaire aanpak in de deelnemende scholen.

De disseminatie gebeurt aan de hand van de verschillende doelgroepen: we verspreiden naar de leerlingen van alle scholen, de leerkrachten, jongeren en de plaatselijke gemeenschap en onderwijsbesturen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Play: a gateway to learning

Don Boscollege, Kortrijk

2019-1-BE02-KA229-060305_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Pedagogy and didactics

ICT - new technologies - digital competences

LANDEN

België (nl), Portugal, Estland, Finland

CONTACTGEGEVENS

Don Boscola 30

8500 Kortrijk

056/26 50 50

www.donboscolk Kortrijk.be

Ignace Tanghe

PROJECT

De scholen in dit project merken dat de intrinsieke motivatie om te leren bij leerlingen daalt. Het hoofddoel van dit project is dan ook om die motivatie te doen stijgen door spelenderwijs leren toe te voegen aan het curriculum.

De scholen willen een omgeving creëren die gericht is op spelenderwijs leren en dat leren inpassen in de dagelijkse lessen. Ze willen nadenken over nieuwe manieren van groepsverdeling die spelenderwijs leren over de curricula heen mogelijk maakt en de evaluatie zo aanpassen dat ze zich meer richt op vaardigheden en attitudes.

Don Bosco
COLLEGE

Op deze manier versterken de leerkrachten hun didactische competenties en kunnen ze het spelenderwijs leren in het curriculum inpassen. Ze geven meer eigenaarschap aan de leerlingen tijdens het leren en de evaluatie. Door het spelenderwijs leren werken ze aan de 21^e-eeuwse vaardigheden. Ze leren van elkaars aanpak en implementeren het in hun dagelijkse lespraktijk. Ze verkennen het digitale luik van spelenderwijs leren.

De leerlingen versterken hun motivatie en hun betrokkenheid bij het leerproces. Ze nemen verantwoordelijkheid en eigenaarschap bij het leren. Hun vaardigheden worden sterker en ze leren competenties overzetten naar nieuwe situaties.

Leerlingen van 8 tot 15 jaar worden betrokken bij het project, sommige ondersteunend bij de leerkrachten. De uitwisselingen zijn enkel met leerlingen tussen 12 en 14 jaar.

“ De scholen willen een omgeving creëren die gericht is op spelenderwijs leren en dat leren inpassen in de dagelijkse lessen.

Door de vaardigheid in het lesgeven te versterken met dit spelenderwijs leren, het schrijven van de visietekst, het uitproberen van vier methoden bij studenten, het verzamelen van goede praktijken in elke school en door te leren van elkaar zullen de scholen resultaat boeken op lange termijn.

De visietekst wordt verspreid via de website en de eTwinning groep. Het invoegen van spelenderwijs leren in het beleid van de verschillende scholen is een aanpak voor de volgende jaren.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Strengthening our ties through our past: looking for new ways of sharing an inclusive approach on heritage in 21st century Europe

Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie Secundair Onderwijs, Sint-Niklaas

2019-1-BE02-KA229-060325_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

EU Citizenship, EU awareness and Democracy

Inclusion – equity

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

België (nl), Duitsland, Finland, Portugal, Bulgarije

CONTACTGEGEVENS

Plezantstraat 135

9100 Sint-Niklaas

03/760 08 60

www.olvp.be

Floris Willems

PROJECT

Met dit project willen we de deelnemers stimuleren om zowel het persoonlijke als het gemeenschappelijke te waarderen, te helpen een basis te bouwen voor een inclusieve Europese identiteit, geworteld in zijn rijke geschiedenis, en erfgoed en mediawijsheid en dus ook een meer democratische attitude te stimuleren.

“ We willen sociale inclusie zowel binnen als buiten de school aanmoedigen en ons verhaal delen met de buitenwereld.

We willen sociale inclusie zowel binnen als buiten de school aanmoedigen en ons verhaal delen met de buitenwereld. In ons erfgoed zoeken we naar wat we gemeenschappelijk hebben en wat uniek is om zo in dialoog te treden en een nieuw verhaal te schrijven.

In onze uitwisselingen streven we naar contact met een divers publiek, over de sociale, leeftijds-, cultuur- en gendergrenzen heen, allen werkend naar meer sociale samenhang. We willen de mediawijsheid van onze leerlingen aanscherpen, zodat ze weerbare burgers worden, ook op het internet.

Tijdens de uitwisselingen dompelen we leerlingen van 15 – 16 jaar oud vanuit nieuwe invalshoeken onder in een specifiek domein van nationaal erfgoed. Zo gaan we tijdens de uitwisseling in België dieper in op de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog vanuit een multicultureel oogpunt. Op die manier openen we de klassieke historische blik naar een meer gelaagde interpretatie. Dit wordt dan de basis waarop we educatieve spellen ontwerpen die ons toelaten onze ervaringen te delen met de buitenwereld.

Tijdens de uitwisselingen worden de persoonlijke ervaringen gedeeld via eTwinning en vlogs. Tussendoor doen we datamining via eTwinning. We willen zo een stevige objectieve basis vormen en kritisch denken en mediawijsheid promoten. We verdelen onze bevindingen en spellen via onze website en sociale media.

Het doel is om minstens vijf spellen te ontwikkelen, die we evalueren door ze te spelen met verschillende doelgroepen. We mikken op inclusie, ook in het proces van de uitwisseling zelf. We hopen een open attitude rond inclusie te bereiken bij onze leerlingen. Voor de leerkrachten delen we onze ervaringen en helpen we een schoolcultuur ontwikkelen waar inclusie en samenhang sterke waarden zijn.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Effects of Global Heat on the European Environment: how to shape a better future

Heilig-Hartinstituut Technisch Onderwijs, Heverlee

2019-1-BE02-KA229-060331_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Civic engagement / responsible citizenship
New innovative curricula/educational methods/development
of training courses
Environment and climate change

LANDEN

België (nl), Zweden, Italië, Oostenrijk

CONTACTGEGEVENS

Naamsesteenweg 355
3001 Heverlee
016/39 90 10
www.hhh.be
Heleen Van den Haute

PROJECT

Ons project wil leerkrachten en leerlingen samenbrengen om de gevolgen van klimaatopwarming te bestuderen vanuit een wetenschappelijk oogpunt. De leerlingen zitten in het laatste jaar van hun opleiding en hebben ervaring in laboratoriumwerk en wetenschappelijke experimenten.

We willen de huidige en toekomstige generaties versterken om beter om te gaan met de klimaatopwarming door hen de effecten in verschillende omgevingen te tonen. Het project neemt de locatie van de scholen als startpunt voor het onderzoek: we bestuderen de invloed op gletsjers, vulkanen, water en stedelijke omgevingen, telkens aanwezig in een van de deelnemende landen.

In het eerste jaar werken de leerkrachten van de scholen samen om lesmateriaal en de uitwisselingen op te stellen. In dit jaar gaan enkel studenten van België en Italië op uitwisseling. Zo kunnen we onze innovatieve aanpak eerst op kleinere schaal testen. In het tweede jaar gaan alle scholen op uitwisseling, zodat een volledige vergelijking tussen de verschillende omgevingen mogelijk is.

“ Het project neemt de locatie van de scholen als startpunt voor het onderzoek.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Democracy an idea and an ideal. Breaking down the walls

Sint-Lodewijkscollege, Brugge

2019-1-BE02-KA229-060332_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Civic engagement / responsible citizenship
Reaching the policy level/dialogue with decision makers
Youth (Participation, Youth Work, Youth Policy)

LANDEN

België (nl), Nederland, Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Magdalenastraat 30
8200 Brugge
050/40 68 40
sint-lodewijkscollege.be
Claude Anthierens

PROJECT

Ons project kwam voort uit recente ontwikkelingen die ons huidig liberaal systeem in vraag stellen en de maatschappij doen bewegen naar een meer autocratische manier van besturen. Populistische partijen gebruiken hedendaagse angsten om fysieke en mentale muren op te bouwen en zo de nationale identiteit te bewaren.

Ons project wil studenten enerzijds laten onderzoeken wat de oorzaken en legitimiteit van deze angsten zijn en wat de impact is van deze recente ontwikkelingen. Anderzijds willen we up-to-date tools ontwikkelen die deelname aan en een breder draagvlak voor liberale democratie creëren.

Elk jaar nemen 75 leerlingen tussen 16 en 18 jaar en tien leerkrachten deel aan het project. Zes studenten uit elk partnerland nemen deel aan een conferentie waarin ze debatteren rond een deelthema (in het eerste jaar democratie en populisme, in het

tweede jaar de invloed van sociale media en fake news op de democratie) en workshops over sociale media volgen.

In september vergaderen de leerkrachten van alle landen om de eerste fase uit te stippelen. We hebben het vooral over de vakoverschrijdende samenwerking tussen de menswetenschappen en talen en het vormgeven van de workshops rond debatteren. Nadat de belangrijke data binnen de school door de leerlingen bestudeerd en bediscussieerd zijn, wordt telkens per school een abstract geschreven.

In januari komen de leerkrachten opnieuw samen om onderzoeksvragen op te stellen en te beslissen welke de leerlingen zullen bespreken en welke workshops er aan bod zullen komen. De studentenbijeenkomst is gepland in de lente. Het programma bestaat uit inhoudelijke en creatieve momenten. De leerlingen vullen een enquête in om zowel de methode als de resultaten te beoordelen. Voor het einde van het schooljaar is er de laatste samenkomst van leerkrachten om de enquêtes te analyseren en bespreken en om adviezen te formuleren voor het volgende jaar.

Het eindresultaat van dit project is te vinden in digitaal materiaal (webpagina, wiki's...) een boekje (met de samenvattingen, handleidingen...) en in elke school een graffitimuur over democratie. We verspreiden de resultaten via de pers, formele contacten met lokale politici en discussies in de verschillende niveaus van het schoolbestuur.

“ Het programma bestaat uit inhoudelijke momenten en de creatieve verwerking ervan.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Languages to learn and live

GO! atheneum da Vinci campus, Ronse

2019-1-BE02-KA229-060338_1

Schoolonderwijs

THEMA'S

Teaching and learning of foreign languages
Quality Improvement Institutions and/or methods (incl.
school development)
Pedagogy and didactics

LANDEN

België (nl), Litouwen; Tsjechië, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Gustave Royerslaan 39
9600 Ronse
055/23 06 60
www.davincicampus.be
Eddy Raepsaet

I-KA229-060338_1

PROJECT

Onze scholen bevinden zich in omgevingen met verschillende vormen van sociale armoede en complexe sociale situaties. We staan voor de uitdaging om consistent de basisvaardigheden van onze leerlingen te ontwikkelen, terwijl we toegewijd zijn sterke leeromgevingen aan te bieden. We willen leerstrategieën ontwikkelen aangepast aan het brede scala aan leernoden van onze leerlingen. We focussen op het leren en onderwijzen van vreemde talen omdat het een belangrijk element is in de pedagogiek en didactiek van onze scholen.

De Franse en/of Engelse taalvaardigheid, maar ook die van de schooltaal van onze leerlingen staat centraal. We willen een uitgebreide aanpak van taalonderwijs promoten. Tweetalig onderwijs en CLIL versterken zowel de taalvaardigheid als de leerstofkennis. Deze technieken blijken heel effectief te zijn, zeker voor zwakkere studenten. De uitwisselingen tussen de verschillende landen en hun samenwerking in vakoverschrijdende projecten zal de leerlingen stimuleren om meer talen te leren.

We zijn ervan overtuigd dat we onze vaardigheden en strategieën door samenwerking kunnen versterken. Een uitgebreide aanpak maakt niet alleen de link tussen verschillende vakken mogelijk, maar ook het structureel integreren van een sterk taalbeleid. Een taalbeleidsplan waarin doelstellingen, strategieën en activiteiten op schoolniveau zijn bepaald zal deze werking ondersteunen.

Op het einde van het project hebben de leerlingen een positievere houding tegenover taalonderwijs, zijn ze taalvaardiger en bezitten ze sterkere kerncompetenties. De overgang van lager naar secundair onderwijs zal vlotter gaan. Leerkrachten zullen beter gemotiveerd en zelfzeker genoeg zijn om innovatieve methoden te gebruiken en het schoolbestuur zal een taalbeleidsplan en professionele leergemeenschappen implementeren in hun scholen.

“ We willen leerstrategieën ontwikkelen aangepast aan het brede scala aan leernoden van onze leerlingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

School exchange partnerships

KA229
Partner

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Sharing Key Ideas Learning for Life in Educational Digitization

Sint-Gummaruscollege, Lier

2019-1-AT01-KA229-051193_6

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences
Labour market issues incl. career guidance / youth unemployment
New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

Coördinator: Oostenrijk
Andere partner(s): België (nl), Griekenland, Cyprus, Spanje, Italië

CONTACTGEGEVENS

Kanunnik Davidlaan 10
2500 Lier
03/489 24 56
www.sgclier.be
Eva Peeters

PROJECT

Onderwijs en vorming in de Europese Unie moeten volgens de Europese commissie beter gebruik maken van innovatieve en digitale technologie en de ontwikkeling van digitale competenties nodig voor deze snel veranderende tijden. Daartoe zetten scholen uit zes landen dit project op.

We streven een aantal doelen rond digitalisering na: we willen innovatieve methodes voor onderwijs, leren en evaluatie promoten en hierbij onderwijzers en studenten ondersteunen om digitale technologieën op een creatieve, collaboratieve en efficiënte manier te gebruiken. Daarnaast streven we interculturele dialoog na en moedigen we samenwerking met beleidsmakers, stakeholders en de arbeidsmarkt aan. Innovatie wordt aangewakkerd en we bieden een antwoord op de grote uitdagingen van de huidige tijd.

Leerlingen tussen 15 en 18 jaar en hun leerkrachten zullen deelnemen aan transnationale leeractiviteiten en de resultaten later verspreiden. Bij de geplande activiteiten in het thuisland onder andere het maken van video's voor de partnerscholen en de stad, het opstellen van lesvoorbereidingen en digitaal lesmateriaal en evenementen om het resultaat te verspreiden. Eens ter plaatse zijn er job shadowings en conferenties, de presentatie en uitwisseling van de test en hun resultaten, bezoek aan ICT- en STEAM-bedrijven, wedstrijden, disseminatie-evenementen, enz.

Uit dit project komen een website, sociale media accounts, lesvoorbereidingen en digitaal lesmateriaal. Alles kan ook verspreid worden naar andere scholen en landen.

Uiteindelijk willen we met dit project het schoolsysteem beter afstemmen op de noden en mogelijkheden van de arbeidsmarkt en maatschappij. ICT en open educational resources (OER) worden strategischer en beter geïntegreerd gebruikt en er is een verhoogde motivatie om talen te leren. Daarnaast versterken we de kwaliteiten van de leerkrachten, werken we aan internationalisatie en brengen we de Europese dimensie dichterbij. Ten slotte heeft het project ook een positieve invloed op de aantrekkelijkheid en zichtbaarheid van onze school.

“ Uiteindelijk willen we met dit project het schoolsysteem beter afstemmen op de noden en mogelijkheden van de arbeidsmarkt en maatschappij.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Identify democracy

Heilig-Hartcollege, Waregem

2019-1-AT01-KA229-051199_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Romas and/or other minorities
EU Citizenship, EU awareness and Democracy

LANDEN

Coördinator: Oostenrijk
Andere partner(s): België (nl), Duitsland, Spanje, Hongarije

CONTACTGEGEVENS

Stationsstraat 85
8790 Waregem
056/60 17 07
www.collegewaregem.be
Lieven Vuylsteke

PROJECT

We zijn er ons van bewust geworden dat we het begrip democratie bij jongeren moeten aanpakken. Aangezien 2019 het 'eTwinning Year of Democratic Participation' is, besloten we 'Identify Democracy' te lanceren.

Hiermee geven we leerlingen de kans hun eigen visie op democratie te ontwikkelen en zich bewust te worden van de stem die ze hebben. Ze denken na over hun identiteit binnen de eigen nationale context en vergelijken die met de ideeën van andere deelnemers. Zo leren ze hoe complex het begrip 'identiteit' is en realiseren ze het belang ervan. Door vragen i.v.m. democratie en waarden te bediscussiëren, bepalen we de persoonlijke visie en waarden van onze leerlingen. Na dit reflectieve proces gaan de leerlingen creatief aan de slag. Onze leerlingen, tussen 14 en 18 jaar, worden zorgvuldig geselecteerd. Daarnaast worden alle medewerkers van de school aangemoedigd het onderwerp democratie ook in alle andere klassen te bespreken.

Tijdens de uitwisseling komen activiteiten in drie fasen aan bod.

In de eerste fase 'Identities' werken leerlingen aan het begrip identiteit door middel van mindmaps, een quiz, enz.

In de tweede fase 'My idea of Democracy' komen rollenspellen rond besluitvorming en electoraal gedrag aan bod. Daarnaast is er een 'democracy Workshop' in het Oostenrijkse Parlement en is er een wandeltocht door Wenen met als thema democratie. De leerlingen stellen ook een campagne op om mensen in hun omgeving op te roepen hun stemrecht te gebruiken.

In de laatste fase werken alle leerlingen samen aan een toneelstuk over hun eigen identiteit en waarden, burgerlijke moed, macht en democratie. Hierin werken we met samen opgestelde, authentieke teksten. Zo komen het initiatief en de input van de leerlingen zelf. Thema's uit het persoonlijke leven van de studenten worden in het stuk verweven met de onderwerpen die ze aangeleerd kregen tijdens het project.

Verspreiding van de resultaten gebeurt door het toneelstuk en de bijhorende video.

Na het project zullen de studenten een beter begrip hebben van het belang van democratie op hun persoonlijk leven. Zo worden ze zelfzekere Europese burgers die actief deelnemen aan het democratisch proces in hun land.

“Aangezien 2019 het 'eTwinning Year of Democratic Participation' is, besloten we 'Identify Democracy' te lanceren.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

European sustainable life - house and garden

Middelbare Steinerschool Vlaanderen vzw, Gent

2019-1-CZ01-KA229-061410_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Civic engagement / responsible citizenship

Environment and climate change

Key Competences (incl. mathematics and literacy) - basic skills

LANDEN

Coördinator: Tsjechië

Andere partner(s): België (nl), Italië

CONTACTGEGEVENS

Kasteellaan 54

9000 Gent

09/235 78 11

www.msv-vzw.be

Sil Ceuppens

PROJECT

Ons project draait rond een aantal hoofddoelstellingen. Zo willen we ten eerste goede praktijken en innovatieve methoden uitwisselen. Zowel Gent als Ostrava bieden technisch onderwijs met de focus op architectuur. Door samen te werken, kunnen de scholen elkaars lesmethodes uitproberen en in hun eigen educatieve visie verwerken.

We willen daarnaast in de volgende domeinen de kwaliteit van onze technische vakken versterken op vlak van theoretische kennis en praktische competenties: digitale vaardigheden voor architecturale planning, landscaping, bio-ecologische bouwmaterialen, eco-duurzame energiebronnen en constructietechnieken.

De deelnemende studenten hebben van de planning tot de evaluatie zelf hun aandeel in het proces. Het project ondersteunt dus ook de actieve ontwikkeling van verschillende vaardigheden en hun evaluatie, zodat de deelnemers zelf hun potentieel herkennen en beter voorbereid zijn op het werkleven later.

MSV

We moedigen op deze manier ook actief burgerschap aan, met een verhoogd bewustzijn rond ons leefmilieu.

De einddoelstelling is om een duurzaam 'tiny house' te bouwen in een kleine tuin met eigen voedselbronnen. Dit is een heel nuttige denkoefening voor de leerlingen. Het geeft hen de kans iets reëel te ontwikkelen dat de ecologische en duurzame levensstijl in hun land ten goede komt. Daarnaast is er het sociale voordeel van tiny houses: ze zijn minder duur om te bouwen en onderhouden.

De leerlingen werken in groep aan een specifieke taak, samen komen ze tot het tiny house. Eerst bestuderen ze de tradities van wonen en landbouw in elk land, gelinkt aan duurzaam bouwen en tuinbouw. Ze maken plannen van het huis en de tuin aan de hand van schetsen, CAD... Uiteindelijk bouwen ze het huis en presenteren ze de resultaten.

De scholen halen hiermee heel wat ervaring van andere scholen binnen die ze zelf kunnen toepassen, net als het gebruik van Europass en het European Portfolio Certificate.

De studenten worden zich beter bewust van de waarde van hun omgeving, ze leren een echte bijdrage te leveren aan de maatschappij waarin ze leven en denken bewust na over de verbetering van levenskwaliteit. Daarnaast ontwikkelen ze verschillende taalkundige, wetenschappelijke en sociale vaardigheden.

“ De deelnemende studenten hebben van de planning tot de evaluatie zelf hun aandeel in het proces.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

„Roda“ of global cultures- Capoeira als alternative Interaktionsmöglichkeit im Zeitalter der Digitalisierung (Ein internationales Schüleraustauschprojekt zur interkulturellen Horizonterweiterung und Identitätsentwicklung von Herwachsendenden)

GO! atheneum Russelberg, Tessenderlo

2019-1-DE03-KA229-059505_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage
Creativity and culture
Youth (Participation, Youth Work, Youth Policy)

LANDEN

Coördinator: Duitsland
Andere partner(s): België (nl), Turkije, Portugal

CONTACTGEGEVENS

Gerhagenstraat 58
3980 Tessenderlo
013/66 14 41
www.russelberg.be
Anneke Maris

PROJECT

Met dit project willen we het bewustzijn verhogen rond de snel stijgende digitalisering, de veranderende communicatiemiddelen en manieren van interactie bij jongeren, om hen te sensibiliseren tot een gebalanceerd gebruik ervan.

We doen dit door hen te tonen hoe capoeira een alternatieve vorm van interactie kan zijn, een tegenstelling van de digitale tools die ze al gebruiken.

Het theoretische en praktische deel van het project zijn aan elkaar gekoppeld. In het theoretisch gedeelte hebben we het over zaken als 'wat is communicatie?', 'wat is cultuur- of taalbewuste communicatie en hoe ga ik ermee om?', 'lichaamstaal en expressie', 'de risico's van sociale netwerken en digitale media'...

We willen de leerlingen een balans aanreiken tussen het gebruik van digitale media en persoonlijke interactie, hen op een gezonde manier leren omgaan met de digitale tools voorhanden.

Het praktische gedeelte bestaat uit wekelijkse trainingssessies waarin kinderen en adolescenten een alternatieve manier van interactie en communicatie leren kennen. Ze ontdekken zo ook hun eigen (fysieke) mogelijkheden en versterken ze op verschillende manieren. Capoeira speelt daar, ook door zijn symbolische en muzikale kracht, een belangrijke rol in.

Nast deze doelstellingen hopen we bij de leerlingen ook het gevoel van internationalisering te versterken, te werken aan toegang tot sterk kwalitatief onderwijs en hen de sociale en educatieve waarde van het Europese cultureel erfgoed bij te brengen.

“ We willen de leerlingen een balans aanreiken tussen het gebruik van digitale media en persoonlijke interactie.

De vier projectsamenkomsten richten zich vooral op de capoeirasessies. De workshops variëren volgens de verschillende competentiegebieden. In Duitsland beginnen we met de basis van capoeira, in België gaan we in op muziek gerelateerd aan de dans, in Turkije onderzoeken we de historische ontwikkeling ervan en in Portugal ten slotte leren we het instrument 'de roda' bespelen.

Learning for 21st Century: skills for the future

Vrije basisschool buitengewoon onderwijs Ter Dreve Type 2, Brugge

2019-1-DE03-KA229-059539_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences

Teaching and learning of foreign languages

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

LANDEN

Coördinator: Duitsland

Andere partner(s): België (nl), Italië, Cyprus, Spanje, Portugal

CONTACTGEGEVENS

Koning Albert I-laan

8200 Brugge

050/38 78 03

www.terdreve.be

Jan De Wit

PROJECT

Het idee voor ons project komt uit de nood om twee Europese prioriteiten aan te pakken: innovatieve technologie ontwikkelen en meertaligheid promoten. Daarnaast brengt dit project ook belangrijke vernieuwingen rond lesmethodes met zich mee.

Het gebruik van Web 2.0 zal ons helpen om onze documenten te publiceren en promoten, maar ook om collaboratief en intra- en interklassikaal werk te bevorderen. We promoten ook een positieve taalonderwijsomgeving aan de hand van de CLIL-methode om de communicatievaardigheden bij jongeren te versterken.

We willen deze doelstellingen bereiken door inclusieve educatieve contexten te creëren waarin onze leerlingen kunnen experimenteren met Web 2.0. Ze leren moderne vreemde talen terwijl ze de omgeving ontdekken. Ze werken samen met Europese scholen om zo taal- en culturele grenzen te overstijgen en toekomstige burgers te worden met versterkte interculturele competenties.

De twee hoofddoelstellingen worden sterk geïntegreerd in de curricula van de scholen.

De deelnemende scholen hebben verschillende economische achtergronden. Sommige hebben veel ervaring met leerlingen met socio-economische problemen en brengen interessante ervaringen mee in ons partnerschap. Zo krijgt ons project een Europese dimensie en kunnen we onze resultaten in verschillende contexten gebruiken.

Het project bestaat uit een aantal activiteiten: een e-CLIL-blog die leerlingen en leerkrachten kan laten interageren in een educatief netwerk; een open Web 2.0 blog om documenten te publiceren en inter- en intraklassikaal samenwerken te promoten; een eTwinningproject met CLIL-materiaal en e-books; verschillende projectsamenkomsten; een studentenuitwisseling met CLIL-workshops en online verdere samenwerking.

Het project zal bijdragen aan een sterker Europees profiel op lokaal en nationaal niveau door aan te tonen hoe een Europese dimensie kan zorgen voor innovatie in de schoolvisie.

“ Ons project krijgt een Europese dimensie waardoor we onze resultaten in verschillende contexten kunnen gebruiken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Work 4.0 - Skills of the future

GO! Atheneum, Geel

2019-1-DE03-KA229-059556_5

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

International cooperation, international relations, development cooperation

Teaching and learning of foreign languages

Labour market issues incl. career guidance / youth unemployment

LANDEN

Coördinator: Duitsland

Andere partner(s): België (nl), Portugal, Italië, Griekenland

CONTACTGEGEVENS

Technische Schoolstraat 15

2440 Geel

014/58 00 31

www.gogeel.be

Katrien Lenaerts

PROJECT

In de komende tien jaar zal door digitalisatie, nood aan duurzaamheid en de verdere ontwikkeling van artificiële intelligentie de manier van werken en leven drastisch veranderen. Sommige vaardigheden zullen nooit wijzigen, andere zullen vervangen worden.

Ons project speelt in op deze veranderingen door de competenties van de deelnemende studenten te verbeteren en aan te passen aan de Europese arbeidsmarkt en hun persoonlijke levens.

Dit houdt zaken in als werken en leven in het buitenland, omgaan met werken in een transnationaal team, verschillende culturele attitudes tegenover werk en leven leren kennen en aandacht schenken aan technologische verandering en duurzaamheid. Vooral dat laatste is een belangrijk onderwerp voor dit project.

De studenten leren hun eigen competenties voortdurend op te volgen aan de hand van een persoonlijk portfolio en vragen zichzelf af welke competenties ze nog nodig hebben in hun dagelijkse omgeving.

“ De studenten leren hun eigen competenties voortdurend op te volgen aan de hand van een persoonlijk portfolio.

Education, where Democracy gets its Voice

GO! atheneum Erasmus, De Pinte

2019-1-DE03-KA229-059576_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

EU Citizenship, EU awareness and Democracy

Energy and resources

Labour market issues incl. career guidance / youth unemployment

LANDEN

Coördinator: Duitsland

Andere partner(s): België (nl), Spanje

CONTACTGEGEVENS

Polderdreef 42

9840 De Pinte

09/321 21 70

www.erasmusdepinte.be

Annick Wynants

PROJECT

Studenten moeten democratie echt begrijpen. Ze hebben inzicht nodig in hoe hun eigen land een democratie is geworden, hoe het is geëvolueerd en wat de huidige uitdagingen ervan zijn. Ze mogen nooit vergeten wat voor een geschenk democratie is en moeten zich ervan bewust zijn dat verschillende Europese landen verschillende achtergronden hebben op weg naar hun eigen democratie. Daarnaast moeten ze zich realiseren dat democratie een kwestie van dialoog is.

Met een historische en politieke blik op het onderwerp krijgen we inzicht in verschillende standpunten, met workshops in de verschillende landen om tot een beter begrip te komen van de historische achtergronden en ontwikkeling van de verschillende democratieën.

5 of 6 studenten van 14-17 jaar bezoeken telkens een van de andere landen. In hun thuisland geven zij de gasten een voorproefje van de gezinstradities. Leerkrachten en studenten nemen deel aan dit Erasmus+ project als afgevaardigden van het Democratisch Burgerschap binnen hun school. Zij zijn het aanspreekpunt om anderen bewust te maken van het belang van algemene (Europese) kennis.

In dit project willen we graag de volgende aspecten bereiken: kritische geesten creëren, studenten versterken om hun eigen mogelijkheden te ontdekken door deel te nemen aan een studentenraad; andere studenten helpen zichzelf voor te stellen; een tentoonstelling maken rond hun bevindingen; een 'verdraagzaamheidsmonument' oprichten en studenten bewust maken van culturele, gender-, religieuze, sociale en politieke verschillen.

“Leerlingen moeten zich realiseren dat democratie een kwestie van dialoog is.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Green and Unique European Student Startup (Guess which startup will win the final contest !)

Sint-Leo Hemelsdaele 2, Brugge

2019-1-DE03-KA229-059636_5

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Entrepreneurial learning – entrepreneurship education

LANDEN

Coördinator: Duitsland

Andere partner(s): België (nl), Italië, Roemenië, Zweden, Hongarije

CONTACTGEGEVENS

Potterierei 11

8000 Brugge

050/44 59 33

www.secundair.slhd.be

Sigrid Drabs

PROJECT

Professionele oriëntatie en training en theoretische en praktische ondernemingskennis zijn delen van de educatieve programma's in al onze partnerscholen.

We hebben al ervaring in eerdere Europese projecten rond gelijkaardige onderwerpen. De innovatie in dit project zit hem in een verhoogd niveau van samenwerking. We kiezen een gemeenschappelijke educatieve weg om autonoom hogere prestaties in ondernemerschap te bereiken op de arbeidsmarkt van milieuvriendelijke oplossingen.

Duurzaamheid, milieu en ondernemerschap waren steeds centrale onderwerpen in onze projecten. Tijdens het E.Y.E.- project gingen de partners om met verschillende soorten natuurlijke energiebronnen. Een van de producten was de installatie van fotovoltaïsche panelen op het dak van de Osterburken in Duitsland. Dit systeem was de basis van het centrale idee van het project S.P.E.E.D.: het was de energiebron voor ons nieuw product: het eerste e-vullende station voor e-auto's en e-fietsen in Osterburken.

Nu kan het huidige project aanschouwd worden als het logische gevolg van deze samenwerking. Het behandelt de analyse, voorbereiding en setup van nieuwe startups rond milieuvriendelijke concepten.

“Duurzaamheid, milieu en ondernemerschap waren altijd al centrale onderwerpen in onze projecten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Digital Europeans - (Digital) Learning for the Future

Vrij Technisch Instituut Voorzienigheid, Diest

2019-1-DE03-KA229-059692_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Overcoming skills mismatches (basic/transversal)
ICT - new technologies - digital competences
New innovative curricula/educational methods/development of training courses

LANDEN

Coördinator: Duitsland
Andere partner(s): België (nl), Italië, Finland

CONTACTGEGEVENS

Demerstraat 12
3290 Diest
013/33 45 84
www.ksdiest.be
Jochen Cerulis

“ De uitdaging voor het beroepsonderwijs in de komende jaren wordt digitalisering en de veranderingen die het teweeg brengt.

PROJECT

De uitdaging voor het beroepsonderwijs in de komende jaren wordt digitalisering en de veranderingen die het teweeg brengt. Om met de wereldcompetitie mee te kunnen, moeten onze studenten kunnen omgaan met een volledig nieuwe manier van werken.

Ons project richt zich op de digitale profielen van zowel leerkrachten als studenten. Alle partners zullen problemen bediscussiëren die tot nu toe niet in detail onderzocht zijn en waarvoor nog geen trainingsprogramma's voor leerkrachten beschikbaar zijn.

Ten eerste is er de globalisatie en digitalisatie die het lesgeven en leren veranderen. Ten tweede kijken we naar 'learning 4.0': traditie en toekomst: hoe is het leren veranderd en hoe zal het in de toekomst nog veranderen? Ten derde is er de eClassroom – virtueel en digitaal leren. En ten vierde is er de 'Learning@room of the future: hoe ziet de klas van de toekomst eruit?

Digitale en smart competenties van leerkrachten en leerlingen moeten voor, tijdens en na de projectbijeenkomsten gefaciliteerd worden. De lessen worden samen met de studenten opgesteld, getest en geëvalueerd. Ze worden dan ook gepubliceerd op eTwinning en andere projectplatformen (weblog, sociale media...).

Een ander belangrijk doel van het project is een teacher training programma ontwikkelen dat kan gebruikt en aangepast worden op lange termijn.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Vernetzte Produktionslinie Europa 4.0

Provinciale Secundaire school Bilzen, Munsterbilzen

2019-1-DE03-KA229-059695_6

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Research and innovation

ICT – new technologies – digital competences

Cooperation between educational institutions and business

LANDEN

Coördinator: Duitsland

Andere partner(s): België (nl), Hongarije, Tsjechië,

Noorwegen, IJsland

CONTACTGEGEVENS

Appelboomgaardstraat 2

3740 Munsterbilzen

089/62 92 21

www.pssb.be

Mark Ombelets

PROJECT

In de laatste tien jaar is de industriële wereld, onder invloed van automatisering, verder ontwikkeld naar het 'internet of things' (Industry 4.0).

Dit project moet de complexiteit van deze nieuwe technologie tastbaar maken voor alle Europese studenten.

Voor de technische kant van dit project wordt een netwerk-productielijn (EUROPA) ontwikkeld, die een cross-linked productieproces met twee werkstations simuleert: een 3D-printer en een chipsorteermachine. Hiervoor wordt de sorteermachine uit ons Comeniusproject (2008-2010) geüpdatet naar de Industry 4.0 standaard.

Aangezien bepaalde delen niet getransporteerd kunnen worden, wordt het hele proces via livestream voorgesteld.

De leerlingen uit ons designdepartement zijn verantwoordelijk voor alle designelementen: van logo tot website en online leerplatform. Dat laatste wordt ook beschikbaar gesteld aan alle deelnemers en Europese geïnteresseerden.

Het project valt op door het hedendaagse en controversiële thema, dat uitdagend zal zijn voor zowel leerkrachten als leerlingen.

De complexiteit van de problemen geassocieerd met Industry 4.0 worden tastbaar voor Europese studenten. Het geeft hen een basiskennis van het onderwerp en wekt interesse op om meer actief betrokken te zijn.

Dit is een goede manier om het debat aan te wakkeren, zodat negatieve gevolgen (werkloosheid, mentale gezondheidsproblemen) gereduceerd of zelfs afgewend kunnen worden.

De Engelstalige website van het project bevat ook een Europese educatieve missie, door de ethische problemen en verschillende stappen van de ontwikkeling binnen de verschillende Europese landen aan te tonen.

De website en het leerplatform blijven beschikbaar voor informatie over het project en de 'Europaline', samen met de bestelpagina, chipsorteermachine en 3D-printer, blijven voor toekomstige toepassingen op school in gebruik.

“ Het project valt op door het hedendaagse en controversiële thema, dat uitdagend zal zijn voor zowel leerkrachten als leerlingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Fit4healthylife

Tongelsbos Buitengewoon Secundair Onderwijs, Westerlo

2019-1-DE03-KA229-059715_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Disabilities – special needs
Health and wellbeing
Access for disadvantaged

LANDEN

Coördinator: Duitsland
Andere partner(s): België (nl), Verenigd Koninkrijk, Polen

CONTACTGEGEVENS

Oevelse dreef 20
2260 Westerlo
014/53 81 81
www.tongelsbos.be
Pieter Vankrunkelsven

BUITEN - GEWOON GROEIEN

PROJECT

Ons project heeft als doel het engagement op vlak van gezondheidspromotie te versterken bij leerlingen met bijzondere noden en benadeelde families.

Het vertrekpunt is de uitwisseling van bestaande schoolconcepten in gezondheidspromotie en deelname aan bijhorende nationale campagnes.

Rond de elementen 'beweging', 'hersengymnastiek' en 'voeding' worden drie andere projectmeetings opgesteld.

Tijdens deze bijeenkomsten is er ruimte om oefeningen, technieken en recepten voor te stellen en uit te proberen. Ze worden ook gebruikt om de studenten klaar te maken om hun bevindingen mee te brengen naar hun eigen school.

Om het project te implementeren vormt elke school een projectgroep die de meetings thematisch voorbereidt, de kennis verspreidt en activiteiten uitvoert.

Het centrale doel is om de jonge betrokken mensen te versterken en een blijvend positief effect te hebben op hun gezondheidsgedrag.

“ Het centrale doel is om de jonge betrokken mensen te versterken en een blijvend positief effect te hebben op hun gezondheidsgedrag.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Crossing borders - United in diversity

OZCS-ZA Sint-Jozefinstituut, Kontich

2019-1-DE03-KA229-059806_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

EU Citizenship, EU awareness and Democracy
International cooperation, international relations, development
cooperation
Creativity and culture

LANDEN

Coördinator: Duitsland
Andere partner(s): België (nl), Spanje

CONTACTGEGEVENS

Gemeenteplein 8
2550 Kontich
03/457 77 97
www.sji.be
Tom Schuddinck

PROJECT

Met dit project zullen drie scholen gedurende twee schooljaren goede praktijken uitwisselen. We willen bij verschillende groepen jonge Europese kinderen het kritisch denken over het belang van interculturele en interreligieuze dialoog en samenwerking binnen de Europese Unie versterken. Ze moeten verenigd zijn in hun diversiteit: mondiale samenwerking is essentieel om met de huidige problemen om te gaan. Diversiteit omarmen is een belangrijk vermogen om succesvol te zijn in de strijd tegen discriminatie en segregatie.

In ons project vertrekken we bewust van een mix van studenten uit verschillende richtingen en studiegebieden (ASO, TSO en BSO), met verschillende talen, uit verschillende landen. 39 leerlingen werken voor dit project samen. Aan de hand van dagelijkse programma's met sociale, culturele, artistieke,

culinaire en fysieke activiteiten die het culturele erfgoed en gemeenschapsidealen bevatten, promoot het project interdisciplinair samenwerken, sociale inclusie, niet-discriminatie en diversiteit.

Van bij de start zullen studenten en leerkrachten communiceren en samenwerken via eTwinning en SchoolEducationGateway. Beiden kunnen input geven en vragen uit de projectdoelstellingen definiëren en analyseren. Door onderzoek en oefening ontwikkelen ze goede praktijken. Er is regelmatig ruimte voor reflectie en evaluatie door leeftijdsgenoten en leerkrachten.

De leerlingen winnen een ervaring voor het leven en onderhouden interculturele contacten in vreemde talen.

De resultaten van het project worden verspreid onder de leerkrachten, medewerkers, ouders ... via meetings, de schoolwebsite, de media en het Erasmus+ project Results Platform.

Dit project zal de interculturele, leidinggevende en taalvaardige competenties van leerkrachten verbeteren. Op deze manier verbreedt het project ook horizons en opent het nieuwe perspectieven terwijl het vecht tegen sociale exclusie op lange termijn.

“ De leerlingen winnen een ervaring voor het leven en onderhouden interculturele contacten in vreemde talen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

S=HE Equal

Technisch Instituut Scheppers (kOsh Scheppers), Herentals

2019-1-DE03-KA229-060141_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Teaching and learning of foreign languages
Home and justice affairs (human rights & rule of law)
Gender equality / equal opportunities

LANDEN

Coördinator: Duitsland
Andere partner(s): België (nl), Nederland, Turkije

CONTACTGEGEVENS

Scheppersstraat 9
2200 Herentals
014/24 85 20
www.kosh.be/scheppers
Micheline Peacock

kOsh 1 2 3

CAMPUS BOVENRIJ
TWEDE EN DERDE GRAAD

PROJECT

Verder denken dan de 'vaste' genderrollen is een van de vele uitdagingen van deze tijd. Mannen hebben lang haar en blijven thuis voor de kinderen, en vrouwen kunnen succesvolle zakenvrouwen worden en hoeven zich niet alleen te focussen op kinderen opvoeden. Desalniettemin is het nog steeds een utopisch idee; de realiteit is veel minder rooskleurig.

Daarom wil dit project deze genderrollen in een cross-culturele aanpak en een internationale setting tegengaan. We gebruiken moderne media, aangezien onze tieners sterk afhankelijk zijn van bepaalde beelden die ze hebben over mannen en vrouwen.

We focussen sterk op gendergelijkheid als mensenrecht, internationale samenwerking en het versterken van Engelse en IT-vaardigheden om dit te bereiken.

“ Verder denken dan de 'vaste' genderrollen is een van de vele uitdagingen van deze tijd.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Wir machen das so: Unterschiedlichkeit von betrieblichen Abläufen in verschiedenen Ländern

Spes Nostra Algemeen Secundair Onderwijs, Kuurne

2019-1-DE03-KA229-060154_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

International cooperation, international relations, development cooperation

ICT – new technologies – digital competences

Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

Coördinator: Duitsland

Andere partner(s): België (nl), Frankrijk

CONTACTGEGEVENS

Koning Albertsraat 50

8520 Kuurne

056/72 74 04

www.spesnostra.be

Elise Defour

PROJECT

Ons project wil een langetermijnsamenwerking tussen onze scholen voorbereiden en de band versterken.

De deelnemers krijgen inzicht in de culturele eenheden van de gastlanden en worden zich bewust van hun eigen culturele kenmerken. Bedrijfsbezoeken verbreden hun zakelijk inzicht. Het fysieke resultaat van ons project is een brochure die regionale informatie en handige tips geeft over het aanvragen van een stage in het buitenland. Ook bevat het interculturele observaties en geeft het zo weer hoe ze gedrag kunnen interpreteren en hoe ze zelf best reageren in bepaalde culturele omstandigheden.

Voor elke activiteit is er een voorbereiding op school die het bredere onderwerp introduceert. Uit elke school worden zes studenten tussen 16 en 18 jaar oud in elke activiteit betrokken. De taak die ze krijgen draait rond een vast thema.

Eerst en vooral werken de groepen rond hun onderwerp en creëren ze een catalogus met vragen en observaties die zij zelf belangrijk vinden. Vervolgens bediscussiëren alle groepen hun input en stellen ze een enquête op. Op deze manier hebben we een algemene basis voor de observaties in de lokale bedrijven. Na het beantwoorden van de vragen en noteren van de verdere opmerkingen, is er een plenair gedeelte, waar de studenten de resultaten vergelijken en bediscussiëren. Als afsluitende activiteit presenteren we de brochure aan het grote publiek.

Samenwerken aan de brochure en bedrijfsbezoeken in verschillende regio's brengen de deelnemers tot diepere inzichten in de cultuur van de anderen.

Persoonlijk contact met Europese leeftijdsgenoten, leerkrachten van verschillende scholen en bedrijven in drie landen geeft leerlingen de kans een netwerk op te bouwen. Ze merken dat verschillende tradities verschillende manieren meebrengen van omgaan met uitdagingen, met elk hun voordelen en resultaten.

Engels en Frans gebruiken buiten de klascontext is altijd een intensieve ervaring en zal tegelijk hun motivatie voor en begrip van de taal verhogen.

Tussen de verschillende gezamenlijke activiteiten gebruiken de studenten moderne communicatiemiddelen.

Alle betrokken scholen zullen de relaties op lange termijn onderhouden en blijven stage-uitwisselingen organiseren.

“ Engels en Frans gebruiken buiten de klascontext is altijd een intensieve ervaring en zal tegelijk hun motivatie voor en begrip van de taal verhogen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

United or divided by language

GO! atheneum, Avelgem

2019-1-DK01-KA229-060179_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

EU Citizenship, EU awareness and Democracy
Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

Coördinator: Denemarken

Andere partner(s): Spanje, Italië, Portugal, Letland

CONTACTGEGEVENEN

Oudenaardsesteenweg 20

8580 Avelgem

056/65 01 11

www.kaavelgem.be

Stéphanie Decroix

PROJECT

Alle partners in dit project delen de passie om studenten hun taalkundige competenties te versterken. Het bestuur heeft vertrouwen in de leerkrachten, die flexibel zijn en bereid om extra moeite te doen.

De Italiaanse partner heeft veel ervaring met internationale activiteiten. Daarnaast werken zij met studenten uit minder goedgevoelde families die daardoor niet vaak de kans krijgen hun grenzen te verleggen. Ze geloven dat samenwerking en communicatie de weg is naar een verenigd Europa. Portugal heeft de meeste ervaring in deze samenwerking en is bereid hun kennis en goede praktijken over te brengen en op alle mogelijke manieren ons project te ondersteunen.

België is nog niet bekend met Europese projecten en kijkt uit naar de leerrijke samenwerking. De Spaanse en Deense school hebben een gelijkaardige educatieve gemeenschap en mate van ambitie van de ouders. Spanje werkt al met kritisch denken en verschillende strategieën in taalonderwijs die passen bij ons gemeenschappelijk doel. Onze Letse partner is ook ervaren in projectwerking. Letland ging al doorheen veel problemen in de geschiedenis en cultureel erfgoed is erg belangrijk voor hen.

Deze samenwerking is zonder twijfel divers te noemen en als we de leerlingen en leerkrachten kunnen samenbrengen om intercultureel begrip te bewerkstelligen, hebben we het doel van ons project bereikt en onze leerlingen een beter begrip van henzelf en hun Europese leeftijdgenoten bezorgd.

We willen respect tussen verschillende culturele identiteiten creëren, het belang van taalonderwijs blijven benadrukken en communicatieve vaardigheden ontwikkelen.

In dit project werken we met verschillende studentenactiviteiten en leren we dat cultureel erfgoed en taalkundige en sociale competenties aan elkaar verbonden zijn in een verenigd Europa.

“ Deze samenwerking is zonder twijfel divers te noemen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Digital Days: Digitalisation in Upper Secondary School

Mosa-RT College Heilig Kruis – Sint-Ursula B, Maaseik

2019-1-DK01-KA229-060185_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Civic engagement / responsible citizenship
ICT – new technologies – digital competences

LANDEN

Coördinator: Denemarken
Andere partner(s): Zweden, Noorwegen

CONTACTGEGEVENS

Weertersteenweg 135 A
3680 Maaseik
089/56 41 73
www.mosa-RT.be
Maarten Hermans

PROJECT

Het doel van dit project is om studenten klaar te maken voor de digitale voorwaarden in hun leven als burger en toekomstige professional. We willen hun kritisch denken versterken door te focussen op digitale vorming en ook leerkrachten de nodige digitale skills geven.

Ongeveer 120 studenten nemen deel aan het project, 24 studenten tussen 16 en 18 jaar gaan mee op uitwisseling.

Het project bestaat uit activiteiten rond vier thema's. Het eerste is digitalisering in het dagelijks leven. De studenten worden zich bewust van digitale verslaving. Ze experimenteren met een digitale detox om de kwestie te kunnen bediscussiëren. We behandelen ook digitale vorming en richtlijnen voor online gedrag.

Het tweede thema is digitalisering op school en uitwisseling van goede praktijken. Lesmethoden zijn het focuspunt, waarbij we onderzoeken hoe we digitale media, zowel voor gekende als nieuwe

toepassingen, kunnen toepassen in ons educatief systeem. Na verschillende activiteiten met deze digitale media vergelijken we de resultaten.

Het derde thema is digitale burgers in een democratische samenleving. We onderzoeken de rol van de leerlingen in hun samenleving. Dit thema verruimt hun kritisch denken doordat ze werken rond zaken als fake news en cybercriminaliteit.

Het laatste thema is het toekomstige digitale werkleven. We onderzoeken de nood aan digitale vaardigheden in de toekomst. De studenten werken samen met een partner (een plaatselijk bedrijf of werkplaats) om een diepte-analyse te maken van de huidige digitale vaardigheden en behoeften voor de toekomst. Ze vergelijken de resultaten en besluiten of het huidige onderwijssysteem moet veranderen om beter op de toekomst voorbereid te zijn.

Alle activiteiten worden met innovatieve lesmethoden aangebracht, zowel binnen als buiten de school: kritisch denken, digitale competentie, samenwerking, communicatieve vaardigheden, metacognitie en persoonlijke en sociale verantwoordelijkheid.

Qua resultaten verwachten we bij de studenten een sterkere reflectie over digitale oplossingen, vaardigheden om met digitale programma's te werken, kennis over toekomstige werkplaatsen, een kritischer visie en bewustzijn over de gevaren van digitalisatie en vaardigheden rond ethische communicatie. De leerkrachten hebben dan weer een stevige basis om van start te gaan met digitale toepassingen.

“ Alle activiteiten worden met innovatieve lesmethoden aangebracht, zowel binnen als buiten de school.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Hum@n Networks for the Cooperation - A new inclusive methodology by virtual environments

GO! Atheneum, Zottegem

2019-1-ES01-KA229-063826_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT – new technologies – digital competences

Inclusion – equity

Gender equality / equal opportunities

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): Letland, Turkije, Hongarije, Griekenland

CONTACTGEGEVENS

Meerlaan 25

9620 Zottegem

09/326 78 40

www.kaz.be

Katrien Crommelinck

PROJECT

De hoofddoelstelling van dit project is om een actief, verantwoordelijk en sociaal geïntegreerd burgerschap op te bouwen dat alle vormen van discriminatie overwint. We mikken op een nieuw soort omvangrijk en multidisciplinair onderwijs: aan de hand van digitale technologie coöperatief leren en op een actieve en participatieve manier kennis delen. Het project focust op het gebruik van digitale tools om zowel in de klas als in de nieuwe hedendaagse virtuele contexten meervoudige intelligenties te ontwikkelen.

Onze hoofdthema's zijn: innovatieve praktijken in een digitale eeuw, gendergelijkheid en gelijke kansen en sociale inclusie. De leerling speelt de hoofdrol bij deze technologieën, wat hem de kans geeft te creëren, uit te vinden en te delen op een reflectieve manier, meer dan alleen als gebruiker.

Ons project is multidisciplinair: leerlingen van 14 tot 16 jaar uit verschillende richtingen worden betrokken. We behandelen digitale programma's, online leerplatformen, digitale bronnen om taken af te werken, kennis en veilig gebruik van het internet, robotica en 3D-printen en data-beveiliging.

De voertaal van dit project is Engels: digitale en taalkundige competenties worden ontwikkeld tijdens de verschillende gemeenschappelijke activiteiten: van de persoonlijke blog tot workshops, enquêtes, spellen en presentaties.

We voorzien materiële resultaten zoals een webpagina en blog van het project, schoolcampagnes, infographics, tijdschriften, enz. Als strategisch resultaat verwachten we het idee en gebruik van digitale tools te verbeteren, beter Engels, betere academische prestaties, een verhoogd bewustzijn over internetveiligheid, meer tolerantie en verdraagzaamheid, bredere interculturele kennis en betere en eerlijke internetcommunicatie.

“ We mikken op een nieuw soort omvangrijk en multidisciplinair onderwijs.

Op lange termijn hopen we bij te dragen aan digitale geletterdheid. Meer kennis en gebruik van digitale middelen in onderwijs en betere schoolfaciliteiten: het klaslokaal van de toekomst met nieuwe pedagogische methodes.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

“STOP FENCES” (Students Teachers Organizing Projects: Freedom, Equality, Newcomers, Compromise, Employment, Solidarity)

Heilig Hartcollege, Wezembeek-Oppem

2019-1-ES01-KA229-063887_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): Griekenland, Italië

CONTACTGEGEVENS

Albertlaan 44

1970 Wezembeek-Oppem

02/767 35 49

www.hhc.be

Maarten Panis

PROJECT

Het idee voor ons project komt vanuit de noodzaak bij onze studenten om te stoppen muren op te bouwen in hun groei naar volwassenheid. We willen dat ze zich deel van een gemeenschap voelen, verenigd door een gezamenlijke identiteit, cultuur en gedeelde waarden.

We zien hoe sociaal uitgesloten studenten niet gemotiveerd zijn en hun studies vroegtijdig afbreken. We menen dat we hier waardevolle oplossingen voor moeten voorzien.

De belangrijkste motivatie voor dit project is het verbeteren van de sociale inclusie, vroegtijdig schoolverlaten tegengaan en het opstellen van een ‘Welkom Plan’ om de integratie van nieuwe leden in de onderwijsgemeenschap te bevorderen. De prioriteit gaat naar het verhogen van de autonomie van onze studenten. We willen dat ze gemotiveerd zijn en een actieve rol opnemen in onze school.

Dat vertaalt zich in onder andere de volgende deeldoelstellingen: de uitwisseling van culturele realiteiten promoten aan de hand van workshops en activiteiten; conflicten beperken; de integratie van leerlingen met bijzondere noden versterken; de leerkrachten trainen in nieuwe methodes; de eigenwaarde van leerlingen verhogen; de verschillende projecten verenigen en samenwerken zodat we het project als link en kanaal kunnen gebruiken om interdisciplinair te blijven werken; leren van de gelijkenissen en verschillen; ons Europees cultureel erfgoed leren kennen en delen en tenslotte de taalvaardigheid versterken.

De gekozen activiteiten, voor leerlingen tussen 12 en 18 jaar, zijn ontworpen om studenten te motiveren, hun eigenwaarde te verhogen en nieuwe ervaringen te delen. Ze dragen zelf bepaalde activiteiten tijdens de bezoeken, tonen de resultaten en producten, evalueren de impact van het project, nemen deel aan workshops en discussiepanels en passen hun ervaringen in de praktijk toe.

We willen het aantal vroegtijdige schoolverlaters drastisch verminderen. De scholen profiteren ook van het contact tussen de studenten onderling en van het ontwikkelde materiaal. We willen daarnaast ook bekendstaan voor onze resultaten en publicaties waarin we de positieve aspecten van deze samenwerking in de kijker willen zetten.

“ De prioriteit gaat naar het verhogen van de autonomie van onze studenten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Evaluating School Social Engagement

GO! lyceum, Aalst

2019-1-ES01-KA229-063948_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Social entrepreneurship / social innovation
Social/environmental responsibility of educational institutions
Youth (Participation, Youth Work, Youth Policy)

LANDEN

Coördinator: Spanje
Andere partner(s): Italië

CONTACTGEGEVENS

Pontstraat 51 - 53
9300 Aalst
053/21 11 55
www.lyceum-aalst.be
Nina Vandepapeliere

PROJECT

Ons project wil de kloof tussen de scholen en hun leerlingen verkleinen door bepaalde vaardigheden en het algemeen engagement te verhogen.

We willen gemeenschapsdienst in onze scholen promoten om het burgerlijk engagement bij studenten, werknemers en de bredere gemeenschap te vergroten. Verder willen we gemeenschapsdienst in het educatief plan van elke school insluiten en praktische en effectieve manieren vinden om het te integreren en evalueren. Onze projectresultaten verspreiden we naar lokale gemeenschappen en andere Europese scholen.

Gemeenschapsdienst resulteert in duidelijke voordelen voor de studenten, school, gemeenschap... Studenten ontwikkelen levenschte vaardigheden die hen helpen succesvol te zijn in het hoger onderwijs en daarna. Ze oefenen leiderschap, probleemoplossend denken, samenwerken, tijdmanagement en communicatie. Maar bovenal leren ze dat het werk dat ze doen een echte impact heeft.

21 personen worden rechtstreeks bij de uitwisselingen betrokken. In totaal zullen een 300-tal mensen rechtstreeks voordeel halen uit het project, al zal de invloed veel verder reiken.

Het project bevat evaluatiemomenten, training, verspreiden van resultaten, steun aan lokale sociale organisaties en het creëren van materiaal rond gemeenschapsdienst: verslagen, een Twinspace, een publieke webpagina met resultaten, een gratis e-book en disseminatie-activiteiten. De deelnemende studenten worden zelf trainers en organiseren een aantal workshops voor andere studenten. Daarnaast zal gemeenschapsdienst in elke school geïmplementeerd worden, verhogen we het aantal studenten betrokken in gemeenschapsdienst en verspreiden we onze goede praktijken naar andere scholen toe.

“ Gemeenschapsdienst resulteert in duidelijke voordelen voor de studenten, school, gemeenschap...

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Digitally Competent European Schools

Sint-Donatusinstituut, Merchtem

2019-1-ES01-KA229-063955_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

Key Competences (incl. mathematics and literacy) – basic skills
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): Tsjechië, Frankrijk

CONTACTGEGEVENS

Marktstraat 1

1785 Merchtem

052/37 39 67

www.bb.sintdonatus.be

Karin Van den Eynde

PROJECT

Alle vier betrokken scholen deden al grote moeite om het nodige materiaal te voorzien om aan digitale competenties te werken. Het ontwikkelen ervan vraagt echter ook een correcte integratie van ICT in de klas en de nodige training voor leerkrachten.

We willen aan de hand van bestaande kaders de huidige digitale situatie in onze scholen analyseren en actieplannen opstellen die de leerkrachten versterken. Daarnaast ontwikkelen we een samenhangend trainingsplan met meetbare indicatoren, dat onze leerkrachten versterkt. Op die manier verzekeren we een hogere kwaliteit van lesgeven, die de digitale competenties van leerlingen verbetert.

We zien dit project als een kans om de dialoog aan te wakkeren en om het gebruik van digitale technologieën te verbeteren. Door goede praktijken te delen en gebruik te maken van de bestaande synergieën, kunnen we elkaar ondersteunen in de implementatie van digitale referentiekaders. We integreren specifieke training voor leerkrachten en ondersteuning voor leerlingen op vlak van online veiligheid, cyberpesten... Daarbij willen we dat onze leerlingen het Europees cultureel erfgoed waarderen en culturele diversiteit en vreemde talen leren omarmen. Daarom werken we met korte mobiliteiten die een mix van culturele activiteiten en activiteiten rond digitale competenties bieden.

Ons project is gebaseerd op de volgende prioriteiten: open onderwijs en innovatie in een digitale eeuw; sociale en educatieve waarde van ons Europees cultureel erfgoed; het profiel van de leerkracht versterken.

We willen dit bereiken door Europese digitale competentiekaders en tools als SELFIE en TET-SAT te gebruiken, om zo actieplannen op te stellen. Daarnaast verbeteren we de perceptie over Europa door de prestaties die ze in de gezamenlijke activiteiten leveren en de intensieve interculturele dialoog in de mobiliteiten. Vervolgens versterken we de leerkrachten hun profiel door de accreditatie van hun vernieuwde digitale competenties en het uitwisselen van goede praktijken. We hopen hiermee op het Europese eTwinning label en de SELFIE Open Digital Badge voor elke school.

“ We willen aan de hand van bestaande kaders de huidige digitale situatie in onze scholen analyseren en actieplannen opstellen die de leerkrachten versterken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Movimiento para cambiar

Vrije basisschool buitengewoon onderwijs Ter Dreve Type 2, Brugge

2019-1-ES01-KA229-063961_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage
ICT - new technologies - digital competences
Health and wellbeing

LANDEN

Coördinator: Spanje
Andere partner(s): Turkije, Griekenland, Polen

CONTACTGEGEVENS

Koning Albert I-laan
8200 Brugge
050/38 78 03
www.terdreve.be
Jan De Wit

PROJECT

Vijf Europese scholen creëerden dit project voor het ontwikkelen van de waarde van fysieke activiteit en sport als middel om de maatschappij te helpen, veranderen en verbeteren: samenwerking, solidariteit, verdraagzaamheid...

Ons project heeft de volgende doelstellingen: ervaringen promoten en delen die sociale waarden door beweging bevorderen en eraan deelnemen; de kennis over de Europese realiteit promoten; de waarde van sport en fysieke activiteit promoten; het Europees erfgoed gelinkt aan sport leren kennen; bewustzijn creëren over het nut van samenwerking tegen sociale ongelijkheid; vreemde talen aanleren; ICT-gebruik bevorderen; de Europese dimensie van gedeeld werk bevorderen.

Onze gekozen activiteiten zijn telkens gelinkt aan onze prioriteiten en doelstellingen. Er zijn verschillende schoolactiviteiten gelinkt aan sport, cultuur en beweging. Daarnaast zijn er drie studenten- en leerkrachtenmobiliteiten. Hierin zitten levensechte ervaringen en trainingen, de organisatie en ontwikkeling van bewegingsprojecten die sociale waarden, werktechnieken en coöperatieve spellen promoten...Ten slotte zijn er twee trainingsmeetings: een eTwinning training en een rond bewegingsprojecten en gamification.

Onze methodologie werkt met 'Erasmus Commissies': groepen studenten en leerkrachten die de activiteiten aansporen en organiseren. Ons project heeft een open karakter, met nadruk op contact en disseminatie via o.a. email, blogs, eTwinning, YouTube, Web of schools, tentoonstellingen...

We verwachten dat de dynamiek op de scholen verandert: meer bewustzijn rond samenwerken in sport en beweging; het opstellen van nieuwe structuren binnen de scholen; een verschuiving van individualisme naar teamgeest; meer coöperatieve leeromgevingen enz.

“ Onze methodologie werkt met 'Erasmus Commissies': groepen studenten en leerkrachten die de activiteiten aansporen en organiseren.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Totally Maths

Berkenboom humaniora bovenbouw, Sint-Niklaas

2019-1-ES01-KA229-064074_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Early School Leaving / combating failure in education
Key Competences (incl. mathematics and literacy) – basic skills

LANDEN

Coördinator: Spanje
Andere partner(s): Italië, Ierland

CONTACTGEGEVENS

Kleine Peperstraat 16
9100 Sint-Niklaas
03/760 41 20
www.Berkenboomhum.be
Steven De Foer

PROJECT

Dit project wil de wiskunderesultaten van onze leerlingen verbeteren, de toepassing ervan naar het dagelijks leven brengen en hun basisvaardigheden en sleutelcompetenties ontwikkelen, allemaal door hen een nieuwe manier van lesgeven aan te bieden.

Onze doelstelling is om inspiratie te delen met toekomstige leerkrachten. Studenten onderzoeken de belangrijke rol van wiskunde in de Europese geschiedenis. Op die manier verhogen we het Europese bewustzijn. Ze onderzoeken en delen ideeën rond aantrekkelijk wiskundeonderwijs in een uitdagende taal: het Engels.

**BERKENBOOM
HUMANIORA**

We gebruiken hiervoor verschillende digitale middelen. Door met dit onlinemateriaal te werken, verbeteren we de vaardigheden rond e-learning, we gebruiken 3D-printers en online programma's als Geogebra en wiskundespeellen waarin ze werken aan ruimtevisie, perspectief en geometrische concepten.

De leerlingen stappen in de voetsporen van hun leerkrachten en staan voor een klas jonge leerlingen. Ze dagen hen uit met virtuele break-out sessies, een nieuwe manier van spelenderwijs leren. Ze gebruiken hun taalvaardigheid en cognitieve vaardigheden. Dit project verhoogt hun zelfvertrouwen en verbetert hun presentatievaardigheden. Daarnaast halen ze voordeel uit het omgaan met de culturele verschillen, aangezien ze op een natuurlijke manier in een multiculturele omgeving geïntegreerd worden. Ze leren dat die verschillen ons dichterbij elkaar brengen en verrijken.

96 studenten uit vier scholen nemen deel aan dit project. Ze delen hun ervaring met de partners, de scholen en via het internet. We gebruiken Twinspace als veilige omgeving om te communiceren en het materiaal en resultaten te verspreiden. Daarnaast komen er verschillende e-books en presentaties. Als bewijs van hun prestaties krijgen de leerkrachten en leerlingen het Europass-certificaat.

“ De leerlingen stappen in de voetsporen van hun leerkrachten en staan voor een klas jonge leerlingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Let's Read: A Reading Promotion Programme Through Gamification

Broeders Hiëronymieten3, Sint-Niklaas

2019-1-ES01-KA229-064089_5

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Research and innovation

Early School Leaving / combating failure in education

Key Competences (incl. mathematics and literacy) – basic skills

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): Slowakije, Duitsland, Letland, Polen

CONTACTGEGEVENS

Nieuwstraat 91

9100 Sint-Niklaas

03/780 92 20

www.handel.broeders.be

Els Poppe

PROJECT

Ons project ontstaat uit de noodzaak om een leesplan te ontwikkelen dat leesplezier bevordert bij jongeren die steeds weigerachtiger staan tegenover lezen.

Daarom is het nodig leesmethodes te definiëren die de technieken gebruiken van (video)spellen – waar leerlingen wel de voorkeur aan geven: het zogenaamde gamification.

“ De hoofddoelstellingen van ons project zijn leespromotie, creativiteit en kritisch denken ontwikkelen en schoolfalen en -uitval voorkomen.

De hoofddoelstellingen van ons project zijn leespromotie, creativiteit en kritisch denken ontwikkelen en schoolfalen en -uitval voorkomen. Dit door een internationaal project dat toelaat goede praktijken rond leespromotie te delen met andere Europese scholen, samen te werken in internationale contexten en actief burgerschap en een Europees gevoel te ontwikkelen.

In de komende twee jaren analyseren we de verschillende elementen van gamification, te beginnen bij de 'narratives': de verhalen waarin de verschillende activiteiten worden ingepast, de soort spelers, beloningen en dynamics. Tijdens elke mobiliteit, met vijf leerlingen van elk land en de gaststudenten, focussen we op deze elementen en gebruiken we designdenken als werkmethode. We ontwerpen ons eigen gamified leesprogramma gebaseerd op de interesses van de studenten.

De plaatselijke activiteiten focussen op werken met de resultaten, verschillende literaire werken die worden bestudeerd of boeken die de studenten zelf beslissen te lezen. Dit gebeurt aan de hand van leuke activiteiten zoals booktubers, podcasts, thema-avonden, webquests... afgewisseld met kennismakingsactiviteiten.

Op het einde van het project hebben we een programma rond leespromotie ontwikkeld, gebaseerd op gamificationstechnieken die de interesse voor lezen bij studenten zal verhogen. Dit niet alleen bij de deelnemende leerlingen, maar ook bij de andere waar de methode zal worden geïmplementeerd.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Cycling Your Channels to Learn about Europe

GO! lyceum, Aalst

2019-1-ES01-KA229-064109_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Energy and resources
Creativity and culture
Transport and mobility

LANDEN

Coördinator: Spanje
Andere partner(s): Roemenië, Finland

CONTACTGEGEVENS

Pontstraat 51 - 53
9300 Aalst
053/21 11 55
www.lyceum-aalst.be
Nina Vandepapeliere

PROJECT

Dit project komt voort uit de nood om vooruit te gaan in ons internationalisatieproces. Uit voorgaande Europese projecten en enquêtes bij leerlingen, families en leerkrachten blijkt dat uitwisselingen een grote bron van motivatie zijn en onze school verrijkt heeft op gebieden als inclusie, respect voor verschillen en een open blik naar Europa toe.

We werken in dit project aan de ene kant rond water en kanalen en aan de andere kant rond fietstoerisme als duurzame keuze.

De algemene doelstelling van het project is om het Europees cultureel erfgoed te waarderen en onze verantwoordelijkheid te nemen op vlak van duurzaamheid.

Daartoe willen we aan de ene kant het belang van water in ons leven en de oorsprong van de vele kanalen in Europa in de kijker zetten, en aan de andere kant de fiets promoten als middel om het Europees erfgoed te leren kennen.

We willen niet alleen de studenten uit de mobiliteiten bij het project betrekken, maar de hele onderwijsgemeenschap. We besloten in elke school dezelfde activiteiten uit te voeren, zodat we de resultaten kunnen delen en vergelijken op Twinspace. We ontwikkelden twintig activiteiten, allemaal gericht op water en fietsen. Zo is er elke maand een activiteit op school, waardoor het project in het dagelijkse schoolleven verwerkt zit en de Europese gedachte op school blijft leven.

We proberen de volgende methodes te implementeren: virtuele en reële samenwerking tussen de verschillende deelnemers over de scholen heen; het gebruik van ICT; activerende werkvormen waarbij de leerlingen zelf verantwoordelijkheid dragen.

We verwachten een grotere ontvankelijkheid tegenover de eigen en Europese cultuur, verbetering van de taalvaardigheid, grotere kennis en een positief effect op teamwork. Daarnaast zijn er ook tastbare resultaten in de vorm van verslagen, artikels, infographics, een fotoalbum en documentaire.

“ We verwachten een grotere ontvankelijkheid tegenover de eigen en Europese cultuur.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Science is all around

ZAVO, Zaventem

2019-1-ES01-KA229-064155_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Early School Leaving / combating failure in education
Gender equality / equal opportunities
Disabilities – special needs

LANDEN

Coördinator: Spanje
Andere partner(s): Italië, Letland, Portugal

CONTACTGEGEVENS

Groenstraat 13
1930 Zaventem
02/720 00 91
www.zavo.be
David Monsecour

PROJECT

De laatste jaren merken we een daling in het aantal studenten dat kiest voor onderzoekswetenschappen. We hebben dan ook als doel dat studenten, dankzij gelijke kansen, meer interesse tonen in STEM. Met dit project bereiken we zowel leerlingen met goede academische resultaten als leerlingen met speciale noden of die dreigen uit te vallen op school.

We willen ook dat meisjes zich meer aangetrokken voelen door STEM, dat de kwaliteit van STEM in de scholen verbetert en wetenschappen zo meer in contexten onderwezen worden.

Ten minste één didactisch hoofdstuk voor elke richting wordt uitgewerkt.

We bereiken 600 studenten tussen 15 en 19 jaar, waarvan 50 in mobiliteiten en ongeveer 60 leerkrachten.

We geven onze vijf mobiliteiten het format van een wetenschapscongres. Voor elke congres bereiden de scholen een praktijk voor die gelinkt is aan de komende wetenschapstak. De betrokken leerkrachten gebruiken hiervoor onderwerpen uit het bestaande wetenschappelijke curriculum.

In elk congres is er een keynote lezing door een wetenschapper, een tentoonstelling rond wetenschapscommunicatie, workshops, bezoek aan de school en een bezoek aan een universiteit of museum en een slotceremonie.

Na het project voeren we drie enquêtes uit bij de studenten en leerlingen uit het project. We publiceren een digitaal boek met labopraktijken, het belang van vrouwen in de wetenschap... We ontwerpen wetenschappelijke posters en papers en de leerlingen nemen deel aan een ervaringsbeurs in Valencia.

Alle materiaal wordt digitaal gepubliceerd en is vrij toegankelijk.

“ We geven onze vijf mobiliteiten het format van een wetenschapscongres.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Mujeres STEM

Sint-Romboutscollege, Mechelen

2019-1-ES01-KA229-064196_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development)

Gender equality / equal opportunities

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): geen andere partners

CONTACTGEGEVENS

Veemarkt 56
2800 Mechelen
015/20 24 10

www.srco.be

Dries Happaerts

SINT-ROMBOUTSCOLLEGE
— EEN BRUISEND COLLEGE —

PROJECT

In dit project willen we samenwerken om de rol van vrouwen in de wetenschappen te benadrukken. We vertrekken vanuit drie standpunten: er is vraag naar wetenschappelijke beroepen, er is nood aan wetenschappelijke lectuur voor de bevolking en de nood om de rol van vrouwen in onze maatschappij en wetenschappen te benadrukken.

Daartoe organiseren we een reeks lesunits waarin elke school zal werken aan de rol van vrouwen op het gebied van STEM: ze analyseren hun ontdekkingen en ontwerpen experimenten die hieraan gerelateerd zijn.

Een eerste uitwisseling gaat naar België, waar de activiteiten gezamenlijk worden voorbereid. In Spanje wordt het project afgewerkt en aan het publiek getoond. Het komende jaar wordt de cyclus herhaald, waarbij we fouten kunnen wegwerken. Voor de organisatie van ons project werken we met eTwinning.

Op het einde presenteren we een boek met de ontworpen activiteiten. Het materiaal is vrij beschikbaar en zal ook door onze scholen verder gebruikt worden.

“ In dit project willen we samenwerken om de rol van vrouwen in de wetenschappen te benadrukken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Growing Together

GO! freinetschool de Pit, Diest

2019-1-ES01-KA229-064389_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Key Competences (incl. mathematics and literacy) – basic skills

Inclusion – equity

Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): Spanje

CONTACTGEGEVENS

Overstraat 37

3290 Diest

013/31 16 87

www.freinetschooldepit.be

Ewoud Huls

PROJECT

De doelstellingen van dit project richten zich op het ontwikkelen van 21^e-eeuwse vaardigheden bij de studenten door de lespraktijk met innovatieve lesmethodes te verbeteren. Het project zal bij studenten ook een houding van respect tegenover mensen met andere eigenschappen en noden ontwikkelen. Het geeft hen de kans om te reflecteren op die van henzelf en ze leren hun mogelijkheden en moeilijkheden te bepalen en anderen te helpen dat ook te doen. Twee van de deelnemende scholen ondervonden al dat de beste manier om sleutelcompetenties en inclusie te ontwikkelen het project samen implementeren is. De derde deelnemer is een school voor buitengewoon onderwijs. Zij nemen ook deel aan de mobiliteiten, waardoor we het begrip sociale inclusie maximaal kunnen uitwerken.

We combineren virtuele uitwisselingen via eTwinning met uitwisselingen in beide landen. Daarin brengen de leerlingen de vaardigheden die ze ontwikkelden in de praktijk. Hierdoor kunnen we ook de voortgang van de studenten en het succes van het project in kaart brengen. Daarnaast zijn er trainingen en disseminatie-activiteiten voor leerkrachten, om de materialen en resultaten met elkaar, universiteiten en lerarenopleidingen te kunnen delen. Deze resultaten worden ook verdeeld via eTwinning, het Erasmus+ Results platform, de website en sociale media.

De methode gebruikt een selectie aan werkmiddelen, strategieën en procedures uit moderne educatieve ontwikkelingen: projectgericht leren, leerlinggericht onderwijs, coöperatief leren...

Aan de hand van dit project ontwikkelen we nieuwe schoolrichtlijnen en een nieuwe methode. Studenten leren op transnationaal niveau werken en de materialen kunnen gebruikt worden in andere scholen om zo de kwaliteit van het onderwijs te versterken en meer kansen te geven aan leerlingen met bijzondere noden.

“ We combineren virtuele uitwisselingen via eTwinning met uitwisselingen in beide landen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

LGTB at school

GO! Atheneum, Oostende

2019-1-ES01-KA229-064648_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Access for disadvantaged

Gender equality / equal opportunities

Early School Leaving / combating failure in education

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): Duitsland, Roemenië

CONTACTGEGEVENS

Leon Spilliaertstraat 31

8400 Oostende

059/70 16 92

www.athenaooostende.be

Patrick Ghyselen

PROJECT

Dit project draait rond LGTB op school. Volgens de European International Lesbian Gay Bisexual Trans and Intersex Association zijn de twee grootste problemen op school pesten en het gebrek aan zichtbaarheid. Daarom is de hoofddoelstelling van dit project een bijdrage leveren aan de oplossing van dit probleem.

De leerkrachten uit onze scholen zijn bereid mee te vechten tegen intolerantie en discriminatie en willen graag nieuwe strategieën vinden om leerlingen tot vrije en verantwoordelijke burgers op te voeden, die verschillen niet zien als reden tot uitsluiting, maar als manier van verrijking.

We starten met een kortetermijnoverleg tussen leerkrachten om plaatselijke organisaties te ontmoeten die zich specialiseren in dit onderwerp. In België en Roemenië voorzien we ook eTwinning sessies.

Het project is verder verdeeld in vier onderwerpen.

Ten eerste leren we het LGTB-kader kennen. We vergelijken de situatie nu met die van vroeger en definiëren welk werk er nog te doen is. Daarrond ontwikkelen we spellen. Vervolgens gaan we dieper in op LGTB en 20e-eeuwse kunst. Kunst en LGTB zijn aan elkaar verbonden en hebben bijgedragen aan vrije genderexpressie. Vervolgens vragen we ons af hoe het voelt tot een minderheid te behoren. We promoten empathie en voorkomen pesten. Ten slotte onderzoeken we nieuwe samenlevingsvormen. We blikken vooruit op de toekomst en reflecteren op onze angsten en twijfels. De leerlingen bezoeken het Europees Parlement, waar ze rond dit onderwerp geconfronteerd worden met parlementsleden.

We werken met lokale en internationale studentengroepen. De internationale groepen werken samen tijdens de uitwisselingen, maar ook online zodat ze hun IT-skills en taalvaardigheid verder ontwikkelen. Daarbij werken ze ook aan het eTwinning project 'LGTB, a comedy radio Play'.

“ De leerkrachten uit onze scholen zijn bereid mee te vechten tegen intolerantie en discriminatie.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Europe+Emotions=Inclusion

Vrije Basisschool De Smalle, Koolkerke

2019-1-ES01-KA229-064800_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

Early School Leaving / combating failure in education

Social dialogue

LANDEN

Coördinator: Spanje

Andere partner(s): Portugal, Estland, Roemenië

CONTACTGEGEVENS

Smallestraat 2

8000 Koolkerke

050/33 29 04

www.desmalle.be

Annelies Vercoutter

PROJECT

Onze missie is om samen leren en emotionele educatie in Europese scholen promoten voor een meer inclusieve en emotioneel gebalanceerde maatschappij.

Onze doelstelling is om in een Europese dimensie de ontwikkeling van sociale, burgerlijke en interculturele vaardigheden te bevorderen door emotionele educatie.

Elke school heeft een andere methode om sociale problemen bij hun leerlingen, studenten en leerkrachten aan te pakken. Onze eerste stap is dan ook van elkaar leren door schoolbezoeken. We willen een duurzame aanpak ontwikkelen gebaseerd op het leerproces van elke school. Dit zal leiden tot een positief schoolklimaat. We geloven dan ook dat emotioneel welzijn een essentiële voorwaarde is om een maatschappij op te bouwen waar we kunnen leren van en met elkaar.

Qua resultaten verwachten we: de creatie en gebruik van een gids voor sociale vaardigheden; de ontwikkeling en het gebruik van een toolkit vol strategieën en bronnen; het zorgen voor een positief klimaat op school en het ontwikkelen van online tutorials die gebruikt kunnen worden door alle leerkrachten.

Samen vormen we een sterk partnerschap tussen vijf (kleuter) scholen. Het versterkt de competenties waarin we elkaar kunnen aanvullen in ons gezamenlijk doel. In dit project zijn alle partijen actief betrokken: studenten, leerkrachten en families. Alle activiteiten worden samen gepland.

Elke internationale activiteit wordt eerst voorbereid en uitgewerkt in lokale activiteiten. We gebruiken eTwinning voor onze communicatie, overleg, organisatie... en zorgen voor internationale meetings en uitwisseling.

De leerkrachtenmobiliteit zorgt voor het uitwisselen en ervaren van goede praktijken. De leerlingenmobiliteit biedt hen internationaal en intercultureel bewustzijn. Ze leren door te delen en samen te werken en ervaren verschillende dagelijkse leersituaties.

Het project wordt voortdurend geëvalueerd om te zorgen dat het goed verloopt en we onze doelen bereiken. De bredere Europese onderwijsgemeenschap profiteert mee van dit project door de disseminatie en exploitatie van onze resultaten.

“Elke school heeft een andere methode om sociale problemen bij hun leerlingen, studenten en leerkrachten aan te pakken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Social Inclusion through Equality in Sport

Humaniora Kindsheid Jesu, Hasselt

2019-1-ES01-KA229-065840_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Gender equality / equal opportunities
Inclusion – equity
Health and wellbeing

LANDEN

Coördinator: Spanje
Andere partner(s): Noorwegen, Italië, Griekenland

CONTACTGEGEVENS

Kempische Steenweg 400
3500 Hasselt
011/27 84 60
www.kjhasselt.be
An Oris

PROJECT

Dit is een samenwerking tussen vijf secundaire Europese scholen. Binnen ons huidig engagement om onze kwaliteit te verhogen, zullen we ons elk verder specialiseren in één aspect van de thema's sport en gelijkheid.

De algemene werkwijze van onze uitwisselingen is om vijf mini Olympische Spelen van vijf dagen te houden in elk gastland. Tussendoor worden die sportmeetings thuis voorbereid en uitgebreid.

Ons project bestaat uit transversale concepten binnen onze schoolcurricula, waar integratie en burgerschap samengaan met de begrippen gezondheid, welzijn, gelijkheid en sociale integratie.

We willen dat onze leerlingen en leerkrachten schoolinhouden delen met de anderen om de mogelijkheden van sport en tweetaligheid en de noodzaak voor meer gelijkheid te visualiseren. We willen sociaal bewustzijn creëren door voorbeelden van gelijkheid in sport te bestuderen.

Daarnaast streven we ook naar een verhoogde (digitale) geletterdheid door het gebruik van eTwinning, betere tweetaligheid en een sterker enthousiasme voor en betrokkenheid bij ons leerplan. We willen dat de leerlingen beseffen dat sport zowel een vrijetijdsbesteding is als een bron van gezondheid en welzijn.

We sturen in totaal 110 studenten van 16-17 jaar op uitwisseling. We gebruiken opbouwende technieken omdat we ervan uitgaan dat kennis stap voor stap opgebouwd wordt. Op die basis gebruiken de leerlingen de CLIL-techniek, door samen te wonen en werken met anderstalige leerlingen in gastgezinnen.

Onze resultaten worden verspreid op de schoolwebsites, we implementeren tweetaligheidsvaardigheden op school, produceren een aantal memorabilia en een SITES-dossier met nieuwe ideeën voor spel en sport.

Op lange termijn willen we grote groepen mensen engageren in fysieke activiteiten in de buurt, een verandering in leerkrachtenopleiding naar inclusie, meer en sterkere transnationale samenwerkingen, minder vroegtijdig schoolverlaten en innovatiever onderwijs.

“ We willen sociaal bewustzijn creëren door voorbeelden van gelijkheid in sport te bestuderen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Play Children Play

Vrije Basisschool Beke, Lievegem

2019-1-FIO1-KA229-060732_2

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning
Health and wellbeing
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

Coördinator: Finland
Andere partner(s): Kroatië, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Oude Staatsbaan 64
9930 Lievegem
09/372 75 79
www.schoolbeke.be
Gonda Lootens

PROJECT

Een eerste doelstelling van ons project is sociale inclusie bevorderen door kinderen de kans te geven nieuwe buiten- en gezelschapsspellen te leren. Dit bevordert samenwerking en communicatie en heeft een grote invloed op sociale inclusie. Daarnaast creëren we door (groot)ouderbetrokkenheid een sfeer waarin de communicatie warmer en meer open-minded is. Het zal ook de samenwerking en communicatie tussen school, familie en gemeenschap versterken.

Een tweede doel is om de eigen cultuur te leren kennen door spellen te spelen uit grootouders tijd. Een volgend doel is de kinderen de positieve ervaring van een internationale samenwerking bij te brengen. Ze leren de spellen en cultuur van verschillende landen kennen.

Elk deel van het project (planning, foto's, gegevens en resultaten) wordt op de eTwinning, de schoolwebsite en andere media gepubliceerd. 10 tot 20 medewerkers en per school vier leerlingen nemen deel aan de uitwisseling. De anderen werken thuis mee aan spelonderzoek, testen spellen uit en ontwikkelen materiaal.

De eerste mobiliteit in Finland gebruiken we voor het opstellen van de planning, evaluatieformulieren, eTwinning en het uitwerken van activiteiten. We leren de Finse scholen kennen en leren de leerlingen en medewerkers iets over de andere scholen. In onze tweede en derde mobiliteit in Kroatië en Spanje, doen we de studentenmobiliteiten. We evalueren de spellen die gespeeld werden: leerlingen testen en vergelijken ze. De gastscholen stellen traditionele spelen, hun cultuur, keuken, taal, onderwijs... voor. Tenslotte is er een laatste meeting waarin deelnemers lezingen geven en resultaten verzamelen. Hier worden de activiteiten verzameld en stellen de deelnemers een brochure op over de spellen.

Tegen het einde van het project hebben de leerlingen kennis over de andere landen en hun spellen. Ze bouwen zo kennis op over cultureel erfgoed terwijl ze door het spelen werken aan gezondheid en welzijn. Ze ondervinden een nieuwe ervaring voor het leven, maken nieuwe vrienden en leren in een levensechte omgeving.

“ Ze bouwen zo kennis op over cultureel erfgoed terwijl ze door het spelen werken aan gezondheid en welzijn.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Health and Safety

Immaculata-Instituut, De Panne

2019-1-FR01-KA229-062147_5

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Health and wellbeing

International cooperation, international relations, development cooperation

Early School Leaving / combating failure in education

LANDEN

Coördinator: Frankrijk

Andere partner(s): Portugal, Griekenland, Duitsland, Italië

CONTACTGEGEVENS

Koninklijke Baan 28

8660 De Panne

058/41 15 79

www.immaculatainstituut.be

Stephan Flamand

PROJECT

Dit project integreert zes aspecten die we essentieel vinden voor onze scholen en gemeenschappen: emotioneel welzijn, cyberveiligheid en privacy, fysieke gezondheid, gezonde voeding, verslaving en gevaar in het dagelijks leven. Elk thema wordt door de school met de meeste ervaring erin gecoördineerd. Studenten zijn mee verantwoordelijk voor inhoud, methode en ontwerp van de resultaten. Daarnaast evalueren en verspreiden zij die resultaten.

Elke school stuurt ongeveer 25 studenten en twee tot vier leerkrachten. Er zijn vier langetermijnmobiliteiten voor studenten, ondersteund door drie leerkrachtenmeetings (voor onderzoek naar eTwinning, digitale vaardigheden en dynamisch vakoverschrijdend taalonderwijs).

immaculata instituut

We wisselen goede lespraktijken uit die leerkrachten motiveren en leerlingen ondersteunen. We mikken vooral op vroegtijdige schoolverlaters en het verbeteren van leerlingen hun gezondheid en veiligheid.

Alle studenten zullen hun zachte en harde vaardigheden verbeteren. Daarnaast versterken zowel leerlingen als leerkrachten hun Engelse taalvaardigheid en promoten we tweetalig onderwijs. De mogelijkheid om andere scholen te bezoeken, met gastgezinnen samen te leven en te leren over andere gewoontes en cultureel erfgoed is een verrijking voor de leerlingen hun ontwikkeling.

Door de vele verschillende soorten lessen, miniprojecten, tentoonstellingen, onderzoek... krijgen de leerlingen te maken met verschillende manieren om hun gedachten en wensen uit te drukken. We verwachten verbetering op vlak van taal, ICT, communicatie... De leerkrachten leren nieuwe lesmethodes die ze op hun beurt terug door kunnen geven aan collega's.

Er wordt gevraagd om innovatieve oplossingen te vinden voor een gezonder en veiliger leven. De beste oplossingen dragen bij tot de duurzaamheid van het project door hun implementatie in de scholen en gezinnen van de betrokken teams. Als resultaat krijgen we gelukkigere en gezondere deelnemers.

“ We wisselen goede lespraktijken uit die leerkrachten motiveren en leerlingen ondersteunen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

European Heritage Project: (re)motivating pupils through its knowledge, its preservation and its value (2019-2021)

GO! athena campus Pottelberg, Kortrijk

2019-1-FR01-KA229-062285_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage
EU Citizenship, EU awareness and Democracy
Early School Leaving / combating failure in education

LANDEN

Coördinator: Frankrijk
Andere partner(s): Kroatië, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Pottelberg 4
8500 Kortrijk
056/22 25 33
www.atheneum-pottelberg.be
Iris Speleers

PROJECT

Dit project brengt scholen samen om na te denken over hoe we leerlingen kunnen motiveren aan de hand van Europese erfgoedstudie.

Door praktijken te vergelijken, creatieve, innovatieve en alternatieve aanpakken te ontwikkelen en succes en mislukking te analyseren, dragen we bij tot een beter begrip van vroegtijdig schoolverlaten. We willen het Europees erfgoed onderzoeken om een sterke Europese aanpak en gemeenschappelijk Europees burgerschap op te bouwen.

De betrokken leerkrachten en leerlingen volgen drie hoofd-doelstellingen: leren uit diversiteit, een interculturele aanpak van Europees erfgoed opbouwen en succes verzekeren voor alle leerlingen. We verwachten zowel collectieve als

gemeenschappelijke resultaten: vroegtijdig schoolverlaten verminderen en Europees burgerschap versterken. Hiertoe maken we vier producten: een toeristische gids voor tieners waarin we Europese landschappen doorheen de geschiedenis presenteren; burgerschapsinitiatieven van het Europees klimaatforum promoten; voorbeelden van transculturele popcultuur in een e-boek verzamelen en het Europees erfgoed bewaren in documentaires.

We gebruiken eTwinning voor het delen van materiaal en samenwerken.

Ongeveer 2000 leerlingen en 300 medewerkers komen dankzij disseminatie met dit project in contact. 300 leerlingen en 50 leerkrachten nemen rechtstreeks deel aan de educatieve activiteiten, waarvan 18 studenten en 6 leerkrachten deelnemen aan de uitwisselingen. We willen vooral leerlingen met academische moeilijkheden zoveel mogelijk betrekken bij de mobiliteiten. Elke school organiseert een vijfdaagse uitwisseling.

Beoordelingen, enquêtes en evaluatie van de activiteiten maken de langetermijnvoordelen duidelijk. Studenten met minder motivatie of leermoeilijkheden halen hun voordeel uit de reflecties, experimenten en educatieve innovaties.

“ We willen vooral leerlingen met academische moeilijkheden zoveel mogelijk betrekken bij de mobiliteiten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Culture & History of Cacao

Sint-Janscollege, Sint-Amandsberg

2019-1-HU01-KA229-060984_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Overcoming skills mismatches (basic/transversal)

Creativity and culture

Civic engagement / responsible citizenship

LANDEN

Coördinator: Hongarije

Andere partner(s): Italië, Spanje, Portugal

CONTACTGEGEVENS

Visitatiestraat 5

9040 Sint-Amandsberg

09/228 34 62

www.sjc-gent.be

Peter Parmentier

PROJECT

Projectweken, opgesteld rond een centraal onderwerp en met een bevraging en competentiegericht aspect, dragen bij tot 21^e-eeuwse vaardigheden, door collaboratieve en reflectieve activiteiten die de creativiteit aanmoedigen.

Ons project volgt de geschiedenis van chocolade: van de ontdekking van cacaobonen door de Spanjaarden, het toevoegen van suiker in de Azoren, chocoladetradities in de chocoladevallei in Italië tot de productie van de bekende Belgische chocolade en de opkomst van fair trade. Het eindigt met de Hongaarse chocoladeprojectweek.

Onze doelstellingen zijn het ondersteunen van studenten in het verkrijgen van globale en sleutelcompetenties, het begrijpen van de geschiedenis en deelname aan een duurzame toekomst. We willen sociale inclusie aanmoedigen en vroegtijdig schoolverlaten tegengaan. We bouwen een Europees netwerk om scholen en

leerkrachten de middelen te geven levenslang leren bij leerlingen te bevorderen.

Uit elk van de vijf scholen nemen 2-3 leerkrachten en ongeveer 25 studenten deel. Het project start met een personeelstraining in Budapest om te leren over eTwinning en een handleiding op te stellen voor de uitwisselingen. Dit wordt gevolgd door vijf korte uitwisselingsprojecten bij elke deelnemer.

“ Uit dit project komen een leerkrachtenhandleiding, een digitale projectkrant en bordspelen.

We gebruiken actieve, onderzoeks- en competentiegericht, niet-formele methodes: onderzoek, labowerk, workshops en educatieve bezoeken.

Uit dit project komen een leerkrachtenhandleiding, een digitale projectkrant en bordspelen.

Het project versterkt het educatieve programma van de scholen door het toepassen van niet-formele, actieve projectweken. De leerkrachten zien een sterkere motivatie, betere professionele vaardigheden, beter Engels en sterkere ICT-vaardigheden. De deelnemende leerlingen staan positiever tegenover school en zullen betere academische prestaties afleveren. De inclusie van leerlingen met mindere kansen helpt de sociale integratie.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Healthy Active Sports - A games based approach to improving inclusion and wellbeing

Vrije Lagere School Windekind, Vorselaar

2019-1-IE01-KA229-051395_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses
Health and wellbeing

LANDEN

Coördinator: Ierland
Andere partner(s): Spanje, Italië, Griekenland

CONTACTGEGEVENS

Markt 19
2290 Vorselaar
014/50 93 48
www.bs-windekind.be
An Jacobs

PROJECT

De laatste tijd komt in de actualiteit vaak aan bod dat leerlingen uit de lagere school minder actief geworden zijn. We geloven dat het delen van lokale spellen, kennis en expertise op het gebied van fundamentele bewegingsvaardigheden de interesse voor en deelname aan gezonde activiteiten en sport zal versterken, met het extra effect van verhoogde sociale inclusie.

Daarom willen we een versterking van de fundamentele bewegingsvaardigheden, meer deelname aan sport en betere sociale vaardigheden, door de uitwisseling van nationale en plaatselijke spellen. De scholen hebben allemaal dezelfde bezorgdheden en zijn geïnteresseerd in het verhogen van het activiteitsniveau van hun leerlingen. De scholen hebben al ervaring in nationale en internationale projecten.

De bezoekende leerkrachten brengen spellen en activiteiten mee om te delen met leerlingen en leerkrachten van de gastschool, en nemen deel aan de plaatselijke en nationale spellen. Twinspace dient als communicatie- en deelplatform.

Door het creëren van een fysiek tekstpakket, dat zowel online als op papier gedeeld kan worden, kunnen ook andere scholen genieten van de kennis die we in dit project opdoen.

“ De scholen hebben allemaal dezelfde bezorgdheden en zijn geïnteresseerd in het verhogen van het activiteitsniveau van hun leerlingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

The Wanderland Chronicles: Sharing of Culture, Heritage, Identity and Teaching Methodologies between Ireland, Belgium and Germany

Sint-Jan Berchmanscollege, Diest

2019-1-IE01-KA229-051413_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage
Teaching and learning of foreign languages
Creativity and culture

LANDEN

Coördinator: Ierland
Andere partner(s): Duitsland

CONTACTGEGEVENS

Demerstraat 12
3290 Diest
013/33 45 84
www.ksdiest.be
Iris Denauw

PROJECT

Dit project heeft drie brede doelstellingen. Ten eerste willen we studenten de kans geven hun taalvaardigheid te versterken aan de hand van formeel en informeel leren, door deel te nemen aan buitenlandse uitwisselingen. Het tweede doel is om internationalisatie bij de studenten te verhogen en aan te moedigen, om zich zo meer bewust te worden van de diverse Europese culturen en wat het betekent een Europees burger te zijn. De derde doelstelling is om leerkrachten te helpen zich verder professioneel te ontwikkelen door verschillende lesstrategieën te observeren in de vorm van job shadowing.

Doordat leerkrachten de praktijk van collega's ondervinden, verbreden ze hun lesstrategie en methodes, wat op zich weer de kwaliteit van hun eigen lessen zal verhogen.

Een transnationale aanpak zorgt voor betere ontwikkeling en begrip tussen de studentengroepen over wat het betekent Europeaan te zijn en het zal ook zorgen voor een diepere appreciatie voor de veelheid aan culturen en talen buiten hun eigen land.

In totaal nemen 90 studenten van 15-18 jaar deel aan de uitwisselingen. De geplande uitwisselingen worden gecombineerd met virtuele uitwisseling via eTwinning.

Op vlak van resultaten beogen we dat elke leerling zijn taalvaardigheid verbetert en dat alle deelnemers zich op cultureel vlak beter bewust worden van de Europese nationaliteiten. We lanceren en publiceren een reisdagboek en stellen ons kandidaat voor het eTwinning kwaliteitslabel. We verspreiden de resultaten via de website, sociale media...

We hopen ook op langdurige schoolpartnerschappen en om nieuwe lesmethodes en -strategieën voor modern taalonderwijs aan te leren. Het sluiten van internationale vriendschappen is een waardevol element in zowel de leerkrachten als de leerlingen hun carrière. Tenslotte hopen we met onze ervaring ook andere scholen aan te sporen en te informeren over internationale projecten.

“ Een transnationale aanpak zorgt voor betere ontwikkeling en begrip tussen de studentengroepen over wat het betekent Europeaan te zijn.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

My Granny's Dishes

Kogeka 3, Geel

2019-1-IT02-KA229-062123_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Social/environmental responsibility of educational institutions
Health and wellbeing
Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

Coördinator: Italië

Andere partner(s): Kroatië, Litouwen, Turkije, Servië

CONTACTGEGEVENS

Kollegestraat 15
2440 Geel
014/56 26 50
Alessandro Fontana

PROJECT

Dit project wil niet alleen de traditionele en met uitsterven bedreigde gerechten uit grootmoeders tijd bewaren, maar wil ze ook terugbrengen. We halen ons voordeel uit de ervaringen uit het verleden en passen ze aan de huidige tijd aan. Daarnaast is obesitas een van de grootste problemen in deze tijd. We geloven dat dit project daar een remedie tegen kan zijn, aangezien eten vroeger organisch en gezonder was, met minder vet en suiker.

Een ander doel van het project is om de mensen hun harten te openen, hen te leren een helpende hand te bieden. We openen ons naar anderen en promoten gemeenschapsgebonden familiewaarden.

We gaan in dit project op zoek naar gerechten die door onze grootouders werden klaargemaakt: we interviewen hen en leggen de recepten vast. Daarvan wordt een kookboek gedrukt, dat we verkopen ten voordele van ouderen in nood.

We organiseren meetings over het belang van deze traditionele gerechten en over gezonde voeding, hier worden koks en hoteleigenaars op uitgenodigd.

Er zijn kookworkshops voor kleutertjes en wedstrijden, en we maken de gerechten op school om te verdelen onder mensen in moeilijkheden. Onze studenten kweken hun eigen organische groenten op school, wat hen verantwoordelijkheid bijbrengt en hopelijk zal leiden tot minder vroegtijdig schoolverlaten.

Ongeveer 500 leerlingen en 30 leerkrachten nemen deel aan het project. 180 studenten en 72 leerkrachten nemen deel aan de workshops, trainingen en uitwisselingen.

Als resultaat van dit project worden de relaties tussen de generaties sterker, net zoals de interculturele dialoog. We bieden hulp aan mensen in nood, de deelnemers verwerven sterkere taalvaardigheid en ICT-skills.

Door de juiste disseminatieactiviteiten worden de voordelen meteen duidelijk. Het bewustzijn over culturen, elkaar helpen en het gevecht tegen obesitas wordt verhoogd en de geboden hulp is meer effectief. Latere initiatieven zorgen voor blijvende verandering in de attitude tegenover de kernproblemen in dit project.

“ Een ander doel van het project is om de mensen hun harten te openen, hen te leren een helpende hand te bieden.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

European Student Theater Lab – Act for EU citizenship

Atlas College, Genk

2019-1-IT02-KA229-062229_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Access for disadvantaged
EU Citizenship, EU awareness and Democracy
Creativity and culture

LANDEN

Coördinator: Italië
Andere partner(s): Spanje, Letland, Griekenland

CONTACTGEGEVENS

Collegelaan 9
3600 Genk
089/33 35 00
www.atlascollege.be
Lucia Virzi

PROJECT

Ons project komt voort uit de nood om theateronderwijs als een lesmethode te promoten. Het is nuttig voor innovatief en inclusief onderwijs en voor de ontwikkeling van actief burgerschap en vakoverstijgende competenties.

Het is een innovatieve methode om de realiteit op een subjectieve en gezamenlijke manier te begrijpen en om bij de leerlingen motivatie, nieuwsgierigheid en emotie te ontwikkelen.

Het project wordt ontwikkeld in een partnerschap tussen vijf scholen die allemaal geëngageerd zijn in activiteiten die theateronderwijs verspreiden en promoten als middel voor de groei en het versterken van de sleutelvaardigheden bij de studenten en het versterken van de principes rond Europees burgerschap.

In dit project realiseren we een overzicht van theatervoorstellingen gepresenteerd tijdens de transnationale uitwisselingen. Dit overzicht wordt per school in verschillende stappen voorbereid. Het resultaat wordt gerealiseerd tijdens de laatste uitwisseling en opgenomen in een documentairefilm.

De specifieke doelstellingen van het project zijn: het versterken van de Europese sleutelvaardigheden, het verbeteren van de vakoverstijgende en technische competenties; het bevorderen van overleg en vergelijking tussen verschillende Europese scholen en internationalisatiestrategieën versterken.

140 leerlingen tussen 15 en 18 jaar nemen deel aan het project. Alle deelnemers worden betrokken in extra-curricular activiteiten tussen de uitwisselingen.

“ In dit project realiseren we een overzicht van theatervoorstellingen gepresenteerd tijdens de transnationale uitwisselingen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

“R.E.U.S.E. – paRtnership of EUropean School to develop Enviromental sustainability skills in students”

PRIZMA, Izegem

2019-1-IT02-KA229-062248_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Environment and climate change
Civic engagement / responsible citizenship
Energy and resources

LANDEN

Coördinator: Italië
Andere partner(s): Litouwen, Roemenië

CONTACTGEGEVENS

Burgemeester Vandenbogaerdelaan 53
8870 Izegem
051/33 79 10
cidp.prizma.be
Dieter Claus

PROJECT

Het project werd geboren uit de nood bij de scholen om hun leerlingen in de richting van milieubescherming te sturen en zo hun harde en zachte vaardigheden te versterken, wat goed is voor hun persoonlijke groei en toekomstige carrièremogelijkheden.

We creëren een transnationale opleiding in die de deelnemende studenten aanmoedigt te reflecteren over de zwaktes van de afvalverwerking in hun land, met meer nadruk op hergebruik en recyclage.

Het eindresultaat van dit project is het oprichten van een Sharing Economy Platform voor het hergebruik van voorwerpen, materialen, plaatsen en ruimtes. Er komt ook een handboek waarin deelnemers de voorstellen en ideeën noteren voor betere verspreiding van recyclage en hergebruik binnen hun gemeenschap.

De doelstellingen van het project zijn om de deelnemers hun sleutel-, transversale en technisch-digitale vaardigheden te versterken; het bewustzijn rond milieuvriendelijkere levensstijlen te verhogen; de internationaliseringsstrategieën van de scholen te versterken en de opleiding van de partnerscholen te innoveren.

We plannen vier transnationale uitwisselingen die bijgewoond worden door in totaal 32 deelnemers. Daarnaast worden 16 leerkrachten betrokken.

Het project hoopt de volgende impact te hebben op de studenten: versterken van de taalvaardigheid, ontwikkelen van duurzame omgevingsvaardigheden; verbetering van het ordenen en analyseren van hun ideeën, verbeteren van digitale vaardigheden, wetenschappen, kritisch denken en transversale vaardigheden, een versterkt cultureel bewustzijn en expressie en het verbeteren van persoonlijke, sociale en leercompetenties.

De scholen introduceren didactische acties die typisch zijn voor onderwijs rond duurzame ontwikkeling in hun opleidingen. Ze verbeteren de educatieve activiteiten volgens de aanpak van actief, digitaal onderzoeksonderwijs en verhogen het aantal projectvoorstellen die de scholen kunnen indienen voor Erasmus+ of eTwinning.

“ Het eindresultaat van dit project is het oprichten van een Sharing Economy Platform voor het hergebruik van voorwerpen, materialen, plaatsen en ruimtes.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

School in EU Cloud 3.0

Broeders Hiëronymieten3, Sint-Niklaas

2019-1-IT02-KA229-062317_5

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Intercultural/intergenerational education and (lifelong) learning
New innovative curricula/educational methods/development
of training courses

ICT - new technologies - digital competences

LANDEN

Coördinator: Italië

Andere partner(s): Slovenië, Noorwegen, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Nieuwstraat 91

9100 Sint-Niklaas

03/780 92 20

www.handel.broeders.be

Chris Van Cauwenberg

PROJECT

Aangezien alle Europese landen ernaar streven om op elk vlak hun ICT-vaardigheden te versterken, aanvaardt dit project deze uitdaging en gaan we hierover een samenwerking aan tussen vijf verschillende scholen.

De hoofddoelstelling van dit project zit in het opstellen van vijf virtuele lessen, elk in een virtuele klasomgeving, gegeven door leerkrachten van verschillende landen. Alle leerkrachten en leerlingen (14 tot 19 jaar) worden deel van deze virtuele school.

We willen de motivatie voor leren en lesgeven bij leerlingen en leerkrachten versterken en de school- en ICT-prestaties verbeteren. Bijkomend promoten we communicatie in een vreemde taal en interculturele vaardigheden en winnen de leerkrachten ervaring in projectmanagement.

Elke school ontwikkelt vier virtuele lessen over een vooraf bepaald onderwerp. In elk overlegmoment presenteren de leerkrachten het onderdeel waarover ze zullen lesgeven en evalueren ze de eerdere lessen. We gebruiken hiervoor Microsoft virtual classroom. Alle scholen leren hiermee werken. De lessen volgen het principe van de flipped classroom. Alle documenten en informatie worden gepubliceerd op de projectwebsite.

Deze activiteiten worden aangevuld met vier korte uitwisselingen. De leerlingen krijgen zo de kans elkaar in het echt te leren kennen, bijvoorbeeld door workshops over de culturele kenmerken van de gastlanden.

Naast deze concrete resultaten hopen we ook de leermotivatie bij studenten te verhogen. Ze kunnen leren op hun eigen tempo en herhalen zoveel ze willen.

De uitwisselingen dragen bij tot hun taalvaardigheid en interculturele vaardigheden.

“ We willen de motivatie voor leren en lesgeven bij leerlingen en leerkrachten versterken en de school- en ICT-prestaties verbeteren.

Alle partnerscholen versterken hun ICT-kennis, wat zal bijdragen tot de implementatie van een meer moderne en open manier van lesgeven en leren. Op die manier hopen we vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan.

Studenten worden aangemoedigd levenslang te blijven leren. De resultaten worden gebruikt om virtuele klassen te implementeren in de scholen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Sm@rtStuff

GO! Atheneum, Oostende

2019-1-IT02-KA229-063085_5

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Social/environmental responsibility of educational institutions
ICT - new technologies - digital competences
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

Coördinator: Italië

Andere partner(s): Griekenland, Roemenië, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Leon Spilliaertstraat 31

8400 Oostende

059/70 16 92

www.athenaooostende.be

Patrick Ghyselen

“ We kozen cultureel erfgoed als onderwerp, door zijn belang voor de Europese identiteit en economie.

PROJECT

In deze 21^e eeuw moeten zaken als culturele diversiteit, democratische participatie, vreedzame samenleving en klimaatverandering aangebracht worden aan de hand van kritisch denken en innovatieve oplossingen. De hoofddoelstelling van dit project is deze vaardigheden op hoog niveau bevorderen en zo de studenten voorbereiden op later werk en leven.

We kozen cultureel erfgoed als onderwerp, door zijn belang voor de Europese identiteit en economie: toerisme is een perfecte omgeving om sleutelcompetenties te ontwikkelen. Teamwork, informatie verzamelen en selecteren, effectieve communicatie en digitale tools gebruiken zijn noodzakelijk voor een moderne aanpak.

Er worden vijf reisagentschappen opgericht om de ondernemersvaardigheden van de leerlingen te ontwikkelen. Ze moeten duurzame waarden naleven, hun kennis over cultureel erfgoed aanscherpen, creatieve promotie voeren, digitale tools gebruiken en multiculturele en inclusieve deelname van alle vakken garanderen. Alle mobiliteiten worden door de reisbureaus gepland en gerealiseerd. Grotere groepen leerlingen worden betrokken, niet alleen zij die deelnemen aan de mobiliteiten. Jongeren met ASS handelen als toeristische gids.

We verspreiden de resultaten van in het begin tot aan het einde van het project.

Op lange termijn hopen we de banden tussen burgers en de Europese Unie te versterken, verdere samenwerking tussen de scholen te gebruiken voor job shadowing en langetermijn-uitwisselingen, een algemene verbetering te zien in taalvaardigheid en ondernemingsvaardigheden en de lesmethodes te updaten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Talent in Everyone - tying European schools together

Vrije basisschool Sint-Lucia, Oelegem

2019-1-NL01-KA229-060514_6

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Social entrepreneurship / social innovation
Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

Coördinator: Nederland
Andere partner(s): Italië, Noorwegen, Hongarije, Finland

CONTACTGEGEVENS

Venusstraat 3
2520 Oelegem
03/383 10 31
www.st-lucia.be
Veerle D`Huyvetter

PROJECT

Om in deze veranderende wereld te leven en contact te hebben met anderen heb je meer nodig dan alleen kennis. Vaardigheden om je aan te passen en samen te werken zijn minstens even belangrijk.

Dit is een positief, krachtig en innovatief project voor leerlingen en leerkrachten uit het basisonderwijs. Ons prioritair thema is het versterken van het leerkrachtenprofiel door het te linken aan Stephen Covey's 'seven habits of highly effective people'.

Als we onze leerlingen op de toekomst willen voorbereiden, moeten we hen verbinden met een vernieuwde leeromgeving. De job van leerkracht is essentieel: we moeten onze leskwaliteit verhogen, onze talenten leren gebruiken en verspreiden. Door onze ervaringen tussen de leerkrachten te delen, helpen we hun educatief systeem te verbeteren. We willen studenten een verantwoordelijkheid geven in hun leren en bewust maken van hun talenten.

De activiteiten focussen op het uitwisselen van educatieve systemen, presentaties van talentontwikkeling en delen van goede praktijken. De leerlingen spelen een belangrijke rol: zij presenteren de projecten en tonen hun talenten in verscheidene taken en oefeningen. Ze verhogen hun Engelse taalvaardigheid en zowel leerkrachten als leerlingen leren werken met eTwinning.

Zowel leerlingen als leerkrachten worden sterker in zelfstandig werken, de studenten leren hun sterktes en zwaktes kennen. Ze werken samen en kunnen hun eigen vaardigheden uitleggen aan anderen. Leerkrachten zorgen dat ze hun talenten ten volle benutten. Ze leren hen om samen te leven en een schoolomgeving te creëren die veilig is voor iedereen. Daarnaast vinden de leerlingen hun motivatie voor school en zien ze het nut van onderwijs beter in.

We hopen dat dit project leerkrachten de juiste middelen geeft om beter om te gaan met de groeiende klasdiversiteit: ze kunnen leerlingen op verschillende niveaus ondersteunen. Door andere scholen en landen te bezoeken, leren de leerkrachten nieuwe methoden en materialen kennen, vinden ze inspiratie, enz.

Op lange termijn hopen we een positieve leerattitude te bewerkstelligen, door banden te creëren en resultaten voor de volgende generaties te verspreiden.

“ Door andere scholen en landen te bezoeken, leren de leerkrachten nieuwe methoden en materialen kennen, vinden ze inspiratie, enz.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Fundamental Rights for Equality in Education

College, Ieper

2019-1-NO01-KA229-060153_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Inclusion – equity

Early School Leaving / combating failure in education

Civic engagement / responsible citizenship

LANDEN

Coördinator: Noorwegen

Andere partner(s): Nederland, Italië

CONTACTGEGEVENS

Gezelleplein 11

8900 Ieper

057/20 05 59

www.collegeieper.be

Hilde Vandenberghe

PROJECT

Ons project heeft als doel dat studenten de school in een bredere context gaan zien: wat ligt er achter documenten die het recht op onderwijs garanderen en wat komt er voort uit dergelijke rechten?

We willen dat de studenten werken aan wat deze rechten op onderwijs impliceren en inzien wat de waarden en verantwoordelijkheden ervan zijn.

Ons algemeen doel is de leerlingen hun bewustzijn verhogen over de gelijkenissen en verschillen tussen de vier scholen en dit gebruiken als basis voor activiteiten. Deze worden door de leerlingen zelf geleid en verschillen van school tot school. Op het einde wordt alles gebundeld in een groot project. De activiteiten worden in de vier scholen uitgevoerd en dan tentoongesteld en bediscussieerd in België, met delegaties uit de verschillende scholen.

Daar werken de studenten aan een nieuwe declaratie van gelijkheid in onderwijs en brengen ze dit terug mee naar hun school.

In totaal nemen 128 studenten uit vier Europese scholen deel aan dit project. De gebruikte methodes verschillen per activiteit en bevatten onder andere debat, presentaties, moodboards, evaluaties en reflecties.

De leerlingen ontwikkelen hun kritisch denken als belangrijk onderdeel van hun toekomstig leven en voor de bijeenkomst in de laatste fase van het project.

Op lange termijn hopen we dat de leerlingen dit gebruiken als basis voor hun schoolengagement en dat ze hun vernieuwde kennis over de fundamentele rechten verder delen.

“ We willen dat de studenten werken aan wat het recht op onderwijs impliceert en inzien wat de waarden en verantwoordelijkheden ervan zijn.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Klimat to jest temat!

't Schoolhuis, Opwijk

2019-1-PL01-KA229-064863_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Environment and climate change
Civic engagement / responsible citizenship
Teaching and learning of foreign languages

LANDEN

Coördinator: Polen
Andere partner(s): Bulgarije, Griekenland, Italië, Frankrijk

CONTACTGEGEVENS

Schoolstraat 11
1745 Opwijk
052/35 71 16
www.schoolhuis.be
Marc De Maegdt

PROJECT

Ons project beantwoordt aan de nood om de kwaliteit van het werk van onze leerlingen, ook die met speciale noden, te verbeteren op vlak van klimaatbescherming en het tegengaan van klimaatverandering.

Het project wordt bijgewoond door 150 studenten en 84 leerkrachten.

Het doel is om de Engelse taalvaardigheid te versterken en de sociale en burgerlijke vaardigheden op vlak van klimaatbescherming te verbreden. Zo betrekken we een grote groep leerlingen, ook die met speciale noden, bij sociale activiteiten, versterken we kennis en bewustzijn over klimaatverandering en verhogen we de resultaten van de leerlingen voor Engels. Dit is mogelijk door het gebruik van de Open Teaching Strategy, de CLIL-methode, het versterken van de leerkrachten hun competenties, gebruik van nieuwe technologieën en ICT, de introductie van activerende en motiverende methodes, enz.

Schoolhuis.be

We voorzien twee trainings voor leerkrachten in België en Bulgarije en vier korte uitwisselingen in de andere landen. Hierin zitten conferenties, workshops, concerten, stadsspellen, CLIL-lessen, enz. Als aanvulling op de mobiliteiten zijn er interne schoolactiviteiten: vier online trainingssessies op de Twinspace, studies rond studenten hun houding tegenover klimaatverandering, culturele diversiteit... Er is uitwisseling van ideeën aan de hand van een blog en forum, wedstrijden, trainingen voor leerkrachten en de promotie en verspreiding van het resultaat in de pers, online media...

Als verwachte eindproducten hebben we een aantal handleidingen met OTS, gericht op leerlingen met speciale noden, CLIL-lesvoorbereiding, workshops, presentaties, computerspellen, films, enz. Al het materiaal is beschikbaar via eTwinning en op de schoolwebsites.

Het project heeft een aantal grote voordelen voor de school: betere kwaliteit in sociaal en burgerlijk onderwijs rond klimaatverandering, een hogere kwaliteit van het taalonderwijs en een moderne, open en tolerante houding.

Voor de leerlingen verwachten we een versterking van het zelfvertrouwen, deelname aan klimaatbescherming en een verbreding van hun sociale en burgerlijke competenties en taalvaardigheid.

De leerkrachten verhogen de internationale samenwerking en leren hoe ze leerlingen hun competenties kunnen versterken, ook die van leerlingen met speciale noden.

“ Zo betrekken we een grote groep leerlingen, ook die met speciale noden, bij sociale activiteiten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

A holistic journey through Europe: approaching cultural heritage by games and Outdoor Activities

Óscar Romerocollege 2 (ORC2), Dendermonde

2019-1-PL01-KA229-064928_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

Disabilities – special needs

International cooperation, international relations, development cooperation

LANDEN

Coördinator: Polen

Andere partner(s): Turkije, Italië

CONTACTGEGEVENS

Kerkstraat 60

9200 Dendermonde

052/25 89 40

www.romerocollege.be

Anneke Fierens

PROJECT

Onderzoek en interne bevraging gaf aan dat leerlingen meer voordeel halen uit onderzoekstechnieken zoals experimenten en beweging waarin theorie en praktijk gecombineerd worden.

60 leerlingen uit bijzonder en gewoon onderwijs nemen deel aan activiteiten in hun school en vier kortetermijnuitwisselingen. Het project helpt de vicieuze cirkel doorbreken waarin leerlingen soms terecht komen en geven hen de kans om sleutelcompetenties voor levenslang leren te ontwikkelen: communicatie in vreemde talen, leervaardigheden, sociale en burgerschapsvaardigheden, cultureel bewustzijn en expressie. De hoofddoelstelling van ons project is het cultureel erfgoed gebruiken en de voordelen van diversiteit benutten.

We zien ook dat SEN-studenten vaak over het hoofd gezien worden in projecten. Daarom creëren we een mix van leerlingen om inclusie te promoten.

De leerlingen worden betrokken bij de verschillende stappen van het projectproces. Ze communiceren in hun moedertaal, maar verhogen ook het inzicht in Engels als gemeenschappelijke taal. Ze onderzoeken andere manieren van communiceren en leren ICT beter gebruiken. Daarnaast tonen ze initiatief, bereiken ze een Europese dimensie en is er voldoende interactie met anderen tijdens verschillende stappen in het project. De leerlingen passen zich aan de verschillende situaties in het project aan en werken in een internationaal team.

Ze worden zich bewust van het Europees erfgoed en de diversiteit, ze ervaren en leren over verschillende Europese steden en experimenteren met voeding en vaardigheden uit de verschillende landen.

De bezoeken, workshops en spellen zijn zeer motiverend voor onze leerlingen en maken het voor hen mogelijk te leren door te doen. De beweging en buitenluchtactiviteiten stimuleren gezonde gewoontes en ze zien coöperatie als een belangrijk deel van het internationaal project.

Deze innovatieve aanpak heeft impact op alle deelnemers. De scholen krijgen een Europese dimensie en winnen innovatieve methodes. De leerkrachten ontwikkelen en verspreiden nieuwe methodes. De leerlingen leren problemen aanpakken, zien hun resultaten verbeteren en werken aan verschillende vaardigheden. Ook de ouders staan op deze manier open voor nieuwe ervaringen en leren bij over de mogelijkheden van Europa.

“ De hoofddoelstelling van ons project is het cultureel erfgoed gebruiken en de voordelen van diversiteit benutten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

War in Films

Sint-Romboutscollege, Mechelen

2019-1-PL01-KA229-064975_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Pedagogy and didactics

ICT – new technologies – digital competences

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

Coördinator: Polen

Andere partner(s): Griekenland, Estland, Turkije

CONTACTGEGEVENS

Veemarkt 56

2800 Mechelen

015/20 24 10

www.srco.be

Dries Happaerts

“ We leggen de nadruk op mediageletterdheid om hen te leren complexe mediaboodschappen beter te begrijpen.

PROJECT

De wereld staat voor een humanitaire crisis nu veel mensen gedwongen worden te vluchten voor gewelddadige conflicten. Terwijl de wereld steeds meer verbonden is, bedreigen ongelijkheid, armoede en schending van de mensenrechten nog steeds de vrede.

Dit project heeft als doel om de basis- en transversale vaardigheden van studenten te verbeteren. We vormen hun historisch denken en bewustzijn en promoten gevoeligheid tegenover verschillende culturele percepties en het begrip ervan. We leggen de nadruk op mediageletterdheid om hen te leren complexe mediaboodschappen beter te begrijpen.

We cultiveren het idee van individuele en groepsverantwoordelijkheid door leerlingen in samenwerkingsactiviteiten te engageren. De taalvaardigheid wordt versterkt en ten slotte inspireren we leerkrachten om effectieve en motiverende lesmethodes toe te passen.

In elk land nemen twintig leerlingen rechtstreeks deel aan de uitwisseling. De anderen werken thuis mee aan de activiteiten voor en na. Elke uitwisseling werkt rond een vooraf bepaald thema.

De studenten ontwikkelen kennis, vaardigheden, attitudes en gedrag dat essentieel is om de uitdagingen als volwassenen in de 21^e eeuw aan te kunnen. Ze krijgen een beter begrip over de wereld waarin ze leven.

De leerkrachten verrijken hun lesmethodes en zijn beter in staat leren en samenwerking te promoten.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Coding is Fun!

GO! basisschool De Springplank, Maaseik

2019-1-PL01-KA229-065169_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Key Competences (incl. mathematics and literacy) – basic skills
Research and innovation
ICT – new technologies – digital competences

LANDEN

Coördinator: Polen
Andere partner(s): Turkije, Portugal, Spanje

CONTACTGEGEVENS

Scholtisplein 21
3680 Maaseik
089/86 43 25
www.go-despringplank.be
Pietro Falcone

PROJECT

Ons doel is om de STEM-vaardigheden van studenten steeds te verhogen, om mee te kunnen in een maatschappij die is gericht op kennis en technologie.

“ De leerkrachten hun professionele mogelijkheden worden beter en er is een sterkere samenwerking tussen scholen en hun stakeholders.

Astronomie en STEM zijn de focuspunten van dit project. Als resultaat van alle activiteiten winnen de leerlingen methodes voor workshops, onderzoek en produceren. Ze werken aan creativiteit, samenwerking, kritisch en probleemoplossend denken. We verwachten dat leerlingen kennis interdisciplinair kunnen overdragen en inoefenen, om zo de theorie te kunnen koppelen aan de praktijk.

De leerkrachten hun professionele mogelijkheden worden beter en er is een sterkere samenwerking tussen scholen en hun stakeholders. STEM wordt ingepland op een manier die past bij de leerlingen hun noden en interesses. Ze leren over het effect dat wetenschap heeft op ons dagelijks leven en worden gemotiveerd voor een carrière in wetenschappen. Daarnaast nemen ze deel aan praktische toepassing van robotica en ruimteonderzoek.

Leerkrachten zien hun professionele mogelijkheden verbeteren door het uitwisselen van kennis met hun Europese collega's. Daardoor verbetert de kwaliteit op vlak van wetenschappen in de partnerscholen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

From robotics to the ethics of technology: the new concept of human rights

GO! atheneum, Leuven

2019-1-PT01-KA229-061432_2

SP – Schoolonderwijs

campus
redingenhof.be

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences

Civic engagement / responsible citizenship

Ethics, religion and philosophy (incl. Inter-religious dialogue)

LANDEN

Coördinator: Portugal

Andere partner(s): Italië, Bulgarije, Turkije, Kroatië

CONTACTGEGEVENS

Redingenstraat 90

3000 Leuven

016/31 97 10

www.karedingenhof.be

Greet Coomans

PROJECT

Scholen in Europa moeten bijdragen aan een democratische en open discussie over ethische kwesties rond technologie en de basisvaardigheden van leerkrachten en leerlingen op vlak van robotica verbeteren.

Het algemeen doel van dit project is het verzamelen en delen van goede praktijken op vlak van technische ethiek en artificiële intelligentie en robotica in het kader van mensenrechten. Daarnaast ontwikkelen we kennismakingsactiviteiten rond robotica in een praktische setting, zoals robots bouwen en coderen, om leerkrachten op een empirische manier kennis te laten maken met dit nieuwe werkveld.

Onze specifieke doelstellingen zijn: de ICT-vaardigheden van twintig leerkrachten verbeteren door twee korte termijn staff training events rond robotica en technologische ethiek.

Daarnaast ontwikkelen we met drie kortetermijnuitwisselingen bewustzijn en basiscompetenties rond robotica en technologische ethiek voor 96 leerlingen tussen 15 en 18 jaar.

We creëren als eindresultaat een Europees digitaal manifest, verankerd in video's en beelden (gemaakt door de studenten) rond drie thema's: robotica en mensenrechten, robotica en economie en robotica en gezondheid.

De gebruikte methode voor dit project is een mix van praktijk en theorie. Ten eerste zullen alle deelnemers meer leren over de morele grond van technologie door niet-formele methodes zoals brainstorming, debat... Aan de andere kant zijn de sessies rond robotica veel praktischer van aard: we bouwen en coderen LEVO EV3-robots.

Bij de verwachte resultaten onder andere: leerkrachten die bekwaam zijn te discussiëren over technologische uitdagingen; leerlingen en leerkrachten die sterker staan in het veld van robotica; leerlingen die meer bewust zijn van sociale kwesties rond technologische morele dilemma's en beter gemotiveerde studenten en leerkrachten die initiatieven rond technologie en ethiek kunnen ontwerpen.

“ Het algemeen doel van dit project is het verzamelen en delen van goede praktijken op vlak van technische ethiek en artificiële intelligentie en robotica.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

I'm happy with myself

Prizma - Campus College, Izegem

2019-1-RO01-KA229-063340_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Gender equality / equal opportunities

LANDEN

Coördinator: Roemenië

Andere partner(s): Turkije, Litouwen, Duitsland

CONTACTGEGEVENS

B. Vandenbogaerdelaan

8870 Izegem

051/33 59 33

www.prizma.be

Hanne Vandendriessche

Zelf in de meest ontwikkelde Europese landen zijn er nog vooroordelen tegenover vrouwen. Dit project werd met eTwinning ontwikkeld in 2018 om die vooroordelen te identificeren, vrouwen te herkennen die een verschil maakten... We besloten ons project in een uitwisselingsproject om te zetten.

The Council of European Gender Equality Strategies is de gids voor de doelstellingen die we willen bereiken. De eerste is te vechten tegen gender stereotypes en seksisme.

De groepen in de mobiliteiten bestaan uit vijf studenten (15 - 17 jaar) en twee leerkrachten. Minstens één leerling heeft beperkte kansen. Kijkend naar de realiteit in onze vijf scholen hebben we activiteiten gepland om bepaalde vooroordelen tegen te gaan. Elk land heeft bepaalde kenmerken rond gelijkheid die we

meenemen in onze projectactiviteiten. Zo is er slechts 35% van de vrouwen tewerkgesteld in Turkije, dus willen we inzetten op ondernemerschap voor vrouwen. In Roemenië gaan we dieper in op vrouwen die in typische mannendomeinen werken en in België en Duitsland onderzoeken we de rechten van vrouwen in onze scholen en tijdens oorlogstijd. We leren over de uitdagingen voor vrouwen in sterk ontwikkelde landen als Duitsland. We delen de resultaten van onze onderzoeken met artikels en tekeningen. In Litouwen bekijken we de relatie tussen vrouwen en wetenschap.

Met deze studies willen we onze meisjes ondernemerschap tonen, hoe ze kunnen vechten voor hun rechten, hoe ze stereotypen kunnen doorbreken, enz.

De onderwerpen in ons project worden eerst besproken op het eTwinning platform. Er is ook een webinar gedeelte voor de uitvoering en disseminatie van het project. Elke school bereidt een eigen webinar voor en er zijn twee algemene in het Engels.

Om zoveel mogelijk mensen te bereiken met ons project, plannen we lokale activiteiten zoals persconferenties, een webpagina, een e-krant...

“ Met deze studies willen we onze meisjes ondernemerschap tonen, hoe ze kunnen vechten voor hun rechten, hoe ze stereotypen kunnen doorbreken, enz.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Healthy Europe

Sint-Romboutscollege, Mechelen

2019-1-SK01-KA229-060667_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

ICT - new technologies - digital competences
Health and wellbeing

LANDEN

Coördinator: Slowakije

Andere partner(s): Zweden, Portugal, Finland

CONTACTGEGEVENS

Veemarkt 56

2800 Mechelen

015/20 24 10

www.srco.be

Dries Happaerts

PROJECT

Gelukkige en gezonde kinderen in heel Europa. Met dat idee vertrokken we voor dit project. Het richt zich rechtstreeks tot leerlingen in het basis en secundair onderwijs; de diversiteit zit hem in de verschillende nationaliteiten en sociale achtergronden.

De prioriteiten van het project zijn rechtstreeks gelinkt aan onze doelstellingen. We willen de inclusie van studenten bevorderen, bewustzijn creëren rond het feit dat contact met andere culturen en religies ons verrijkt en toleranter maakt. We promoten samenwerkend leren, vergroten de digitale competenties, werken aan gezondheid en bevorderen het aanleren van vreemde talen.

“ De belangrijkste impact is de inclusie van benadeelde studenten.

We voorzien activiteiten om het project te promoten: folders, een logo-wedstrijd, video en disseminatie via websites. Verder werken we rond vijf thema's: mentale gezondheid en gewoonteverandering, gezonde voeding, sport, omgeving en sociaal leven. Al deze thema's dragen bij tot sociale inclusie. Het eindproduct van elk onderwerp wordt gemaakt tijdens de uitwisselingen, wat ons de kans geeft meer te leren over de cultuur in de verschillende landen. Een derde groep activiteiten bestaat uit de evaluatie van het project en zijn impact: enquêtes, interviews en de projectwebsite.

De gebruikte methodologie is in de eerste plaats collaboratief: peer teaching, gemengde groepen en samenwerking met schoolraden.

Qua tastbare resultaten zijn er de eTwinning website, een logo, een presentatie, videoblog, een kalender, enz.

Op strategisch niveau zijn er het beheer en de organisatie van human resources en materiaal, bereiken we een tolerante houding, meer samenwerking en communicatie aan de hand van ICT-tools, de verspreiding van het project, het ontwikkelen van kritisch denken, het verbeteren van de communicatievaardigheden en een sterker Europees bewustzijn. De belangrijkste impact is echter de inclusie van benadeelde studenten.

Dit alles draagt bij tot de duurzaamheid van het project. Alle producten worden beschikbaar gemaakt op verschillende digitale platformen.

Daarnaast zullen de leerkrachten ook hun didactisch materiaal posten zodat iedereen er gebruik van kan maken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

How To Make STEAM Literacy A Reality For All Students

Virgo Sapientiae Instituut, Maldegem

2019-1-UK01-KA229-061376_4

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

New innovative curricula/educational methods/development of training courses

ICT – new technologies – digital competences

Research and innovation

LANDEN

Coördinator: Verenigd Koninkrijk

Andere partner(s): Portugal, Letland, Turkije, Zweden

CONTACTGEGEVENS

Marktstraat 15

9990 Maldegem

050/72 98 83

www.maricolen.be

Patrick Remmerie

PROJECT

De hoofddoelstelling van ons project is een hands-on leerproces voorzien voor onze leerlingen en hen in staat stellen zich de 21^e-eeuwse vaardigheden eigen te maken. Dit maakt hen vindingrijker, geeft hen zelfvertrouwen, laat hen activiteiten gericht op het ontwikkelen van het educatief systeem in de Europese Unie ondersteunen en zichzelf zien als werkend lid ervan.

Door de implementatie van STEAM in ons onderwijs hebben de leerlingen meer nodig dan feitenkennis. Het doel is leerlingen dieper te laten nadenken, hen uit te dagen om de uitdagingen van de huidige wereld aan te gaan.

Er nemen ongeveer 750 leerlingen deel. Leerlingen met moeilijkheden krijgen voorrang. Ook leerkrachten, families en ngo's worden nauw bij het project betrokken.

MARICOLEN
MALDEGEM

Onze doelstellingen zijn: studenten toelaten de richting van hun eigen onderwijs te bepalen; een passie voor leren en probleemoplossend denken bevorderen; een breder begrip van concepten voorzien, met toepassing van kennis en innovatie, teamwerk, samenwerking en communicatie; leren onderzoeken, data verzamelen, ontwerpen... om levenssechte problemen op te lossen; het opbouwen van doorzettingsvermogen, kritisch denken, creativiteit, nieuwsgierigheid...

We voorzien STEAM-activiteiten met workshops, enquêtes, een STEAM-programma op school met tentoonstellingen, droomschool, robotica...

Het project is gebaseerd op de Kolb-methode die zegt dat we leren uit levenservaringen. We gebruiken ook de Waldorfmethode die leerlingen centraal stelt en betekenisvol leren promoot. Daarnaast gebruiken we ook Montessori voor gezamenlijk intellectueel onderzoek naar interesses.

Dit project is onze manier om bij te dragen tot de ontwikkeling van cognitieve en prestatiegerichte vaardigheden. We bereiken een grotere kennis rond STEAM en onze leerkrachten geven lessen die focussen op STEAM-activiteiten. We proberen de interculturele banden met andere Europese landen te versterken, onderwijssystemen te vergelijken en ervaringen te delen.

Het verspreiden van de resultaten gebeurt via geprint materiaal, sociale netwerken, eTwinning, de projectwebsite...

“ Door de implementatie van STEAM in ons onderwijs hebben de leerlingen meer nodig dan feitenkennis.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Small Countries Strong Cultures

Sint-Jozefscollege, Torhout

2019-1-UK01-KA229-061405_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Teaching and learning of foreign languages
EU Citizenship, EU awareness and Democracy
Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage

LANDEN

Coördinator: Verenigd Koninkrijk
Andere partner(s): Slovenië

CONTACTGEGEVENS

Bruggestraat 23
8820 Torhout
050/23 15 10
www.sintjozefscollegegetorhout.be
Joke Lefevere

PROJECT

Ons project heeft als doel jonge mensen vragen als 'wie zijn we?' 'Waar komen we vandaan?' te beantwoorden binnen de bredere context van democratie.

2019 is het jaar van inheemse talen; dit project wil de deelnemers aanmoedigen de plaats van hun eigen taal te onderzoeken in een grotendeels Engels gerichte wereld. 2019 is ook het jaar van democratische deelname. Studenten onderzoeken de ontwikkeling van democratie in een Europese context en kijken naar wat dit betekent voor hen en hun omgeving. We moedigen jongeren aan hun eigen cultuur en democratisch proces te waarderen en te zien hoe die past in een breder Europees kader.

Ongeveer 1000 leerlingen worden door de activiteiten in dit project beïnvloed. Identiteit en democratie worden onderzocht aan de hand van een reeks activiteiten: historisch onderzoek, taallessen, debat, workshops... Bezoek aan instituten en parlementen en lezingen door externen geven de deelnemers een overzicht van de verschillende democratische systemen.

De leerkrachtenmobiliteiten geven de leerkrachten de kans goede praktijken uit te wisselen en in actie te zien in de partnerscholen. Onder de gebruikte methodes onder andere onderzoeksmethoden, peer-to-peer teaching en debat.

Klassikaal leren geeft leerlingen de nodige basiskennis en -vaardigheden en samenwerkend leren in de virtuele klasruimtes moedigt de leerlingen aan ideeën uit te wisselen.

De face to face meetings zijn belangrijk om alles in een levensechte context te zien en leerlingen de kans te geven hun taalkundige en culturele competenties te ontwikkelen. Bij de tastbare resultaten onder andere een kalender, films, lesvoorbereidingen, materiaal voor leerkrachten, enz.

De bredere impact van dit project is een sterkere taalvaardigheid, betere ICT-vaardigheden en digitale geletterdheid, een beter begrip van het Europees cultureel erfgoed en verbeterd kritisch denken. Bovenal zullen de deelnemers een duidelijk begrip hebben van de rechten en verantwoordelijkheden binnen een democratische maatschappij.

Hoger onderwijs en werkgevers waarderen de competenties die bij een Erasmuservaring horen: communicatieve vaardigheden, aanpassingsvermogen, creativiteit, probleemoplossend denken en een open geest.

Ook op de scholen is er een langetermijnpact. Sterk samenwerkende partnerschappen tussen het management en de leerkrachten komt de schoolgemeenschap ten goede door het uitwisselen van goede praktijken en verdere samenwerking.

“ De face to face meetings zijn belangrijk om alles in een levensechte context te zien.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Balancing the Scales: Approaching gender issues in Education

Óscar Romerocollege 2 (ORC2), Dendermonde

2019-1-UK01-KA229-061478_3

SP – Schoolonderwijs

THEMA'S

Gender equality / equal opportunities

Early School Leaving / combating failure in education

Inclusion – equity

LANDEN

Coördinator: Verenigd Koninkrijk

Andere partner(s): Italië, Turkije

CONTACTGEGEVENS

Kerkstraat 60

9200 Dendermonde

052/25 89 40

www.romerocollege.be

Anneke Fierens

PROJECT

De genderkloof in onderwijs blijft groeien. Meisjes presteren vaak beter dan jongens op school, maar toch is er in het werkveld een genderkloof qua verloning. Het doel van dit project is het bewustzijn en de kennis over genderproblemen te vergroten en het belang van gendergelijkheid te benadrukken.

Elk van onze scholen zal vijf of zes studenten tussen 15 en 18 jaar betrekken. De activiteiten zijn gevarieerd en worden op school en tijdens de uitwisselingen uitgevoerd. Bij de activiteiten onder andere workshops, presentaties, debat en extra muros activiteiten.

Tegen het einde van het project hebben de leerlingen samengewerkt om een website te ontwikkelen die gebruikt kan worden als zelfhulpmiddel. De medewerkers maken een handleiding die ze delen met hun collega's. Deze behandelt het gebrek aan engagement bij jongens en benadrukt pedagogische technieken voor in de klas.

Door een sterker bewustzijn rond de problemen, gevolgd door disseminatie in onze schoolgemeenschappen hopen we jongens terug te engageren en slecht gedrag en vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan. Tegelijk verhogen we het bewustzijn rond genderongelijkheid, werken we aan een meer gelijk werkveld en kunnen we een startpunt zijn voor andere scholen die aan gendergelijkheid willen werken.

Het projectteam focust tijdens de verschillende uitwisselingen op diverse thema's en betreft verschillende doelgroepen bij deze thema's. We vertrekken vanuit de leerlingen hun leefwereld en verbreden dit naar opinies rond gendergelijkheid in andere tijden. De leerlingen onderzoeken hoe de arbeidsmarkt en het onderwijs bepaalde genders de voorkeur geven.

In het tweede jaar van het project ligt de nadruk op genderstereotypes in het algemeen en meer specifiek op jonge leeftijd. Tijdens de laatste uitwisseling focussen we op gendergerelateerde problemen op onze scholen en hoe we ermee om kunnen gaan.

Tussen de verschillende uitwisselingen organiseert het team staff meetings om de leerkrachten zelf ook beter inzicht te geven in de materie en het onderwerp te bespreken met experts.

Op deze manier volgt het project een pad waar we beginnen met informeren, bewustmaking en kennisverbreding, om zo te komen tot concrete resultaten en mogelijke oplossingen.

“ We kunnen een startpunt zijn voor andere scholen die aan gendergelijkheid willen werken.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Index

A

Access for disadvantaged 012, 090, 107, 117

C

Civic engagement / responsible citizenship 037, 050, 053, 058, 067, 076, 077, 082, 095, 113, 118, 122, 123, 127

Cooperation between educational institutions and business 030, 056, 066, 089

Creativity and culture 037, 038, 061, 063, 073, 083, 091, 103, 113, 115, 117

Cultural heritage/European Year of Cultural Heritage 037, 038, 047, 048, 063, 067, 075, 083, 094, 097, 099, 100, 110, 112, 115, 120, 124, 125, 131

D

Disabilities - special needs 018, 040, 042, 090, 104, 124

E

Early School Leaving / combating failure in education 032, 042, 051, 068, 101, 102, 104, 107, 108, 111, 112, 122, 132

Energy and resources 086, 103, 118

Entrepreneurial learning - entrepreneurship education 011, 021, 056, 065, 087

Environment and climate change 031, 034, 046, 058, 076, 082, 118, 123

Ethics, religion and philosophy (incl. Inter-religious dialogue) 030, 127

EU Citizenship, EU awareness and Democracy 022, 063, 067, 075, 081, 086, 091, 094, 112, 117, 131

G

Gender equality / equal opportunities 027, 032, 054, 068, 092, 096, 104, 105, 107, 109, 128, 132

H

Health and wellbeing 030, 036, 041, 046, 050, 064, 070, 071, 090, 100, 109, 110, 111, 114, 116, 129

Home and justice affairs (human rights & rule of law) 092

I

ICT - new technologies - digital competences 009, 011, 015, 017, 019, 026, 028, 045, 055, 057, 061, 062, 069, 071, 073, 074, 080, 084, 088, 089, 093, 095, 096, 100, 119, 120, 125, 126, 127, 129, 130

Inclusion - equity 007, 012, 018, 020, 026, 027, 032, 033, 040, 042, 051, 059, 060, 075, 096, 097, 106, 108, 109, 122, 132

Intercultural/intergenerational education and (lifelong)learning 022, 024, 038, 048, 065, 069, 094, 110, 119

International cooperation, international relations, development cooperation 006, 022, 031, 035, 046, 085, 091, 093, 111, 124

K

Key Competences (incl. mathematics and literacy) - basic skills 009, 045, 055, 058, 062, 064, 082, 099, 101, 102, 106, 126

L

Labour market issues incl. career guidance / youth unemployment 054, 069, 080, 085, 086

M

Migrants' issues 068

N

New innovative curricula/educational methods/development of training courses 007, 008, 013, 017, 019, 020, 021, 023, 025, 026, 028, 029, 034, 035, 036, 044, 045, 049, 050, 055, 057, 062, 066, 072, 074, 076, 080, 088, 099, 114, 119, 130

O

Overcoming skills mismatches (basic/transversal) 029, 088, 113

P

Pedagogy and didactics 006, 007, 008, 009, 010, 013, 014, 016, 017, 019, 020, 023, 024, 027, 028, 029, 033, 036, 039, 040, 049, 057, 059, 074, 078, 125

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Q

Quality Improvement Institutions and/or methods (incl. school development) 013, 016, 021, 024, 025, 033, 034, 039, 044, 049, 059, 065, 070, 073, 078, 084, 105

R

Reaching the policy level/dialogue with decision makers 077
Research and innovation 008, 044, 061, 066, 089, 102, 126, 130
Romas and/or other minorities 053, 081

S

Social dialogue 047, 108
Social entrepreneurship / social innovation 012, 070, 098, 121
Social/environmental responsibility of educational institutions 016, 031, 053, 098, 116, 120

T

Teaching and learning of foreign languages 006, 011, 014, 035, 048, 054, 072, 078, 084, 085, 092, 093, 106, 115, 116, 121, 123, 131
Transport and mobility 103

Y

Youth (Participation, Youth Work, Youth Policy) 077, 083, 098

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Woordenlijst¹

De *cursieve woorden* in deze woordenlijst verwijzen naar andere termen die in deze woordenlijst zijn opgenomen.

Charter

Een charter is een kwaliteitsster die een ervaren organisatie ontvangt. Hiermee kan het op een vereenvoudigde manier gegarandeerd aan mobiliteiten/mobiliteitsprojecten doen.

Consortium

Een consortium bestaat uit verschillende organisaties die de krachten bundelen en onder één gemeenschappelijke aanvraag samen een projectdossier indienen. De organisatie die het geheel trekt (de consortium coördinator), neemt een leidende/coördinerende functie en verwerkt het merendeel van de administratie.

Domeinen

Voor Erasmus+ onderwijs bestaan er *vier domeinen*.

Voor individuele leermobiliteiten (*KA1-projecten*) kan enkel het type organisatie dat onderwijs aanbiedt binnen dat domein een project indienen.

Voor strategische partnerschappen (*KA2-projecten*) kan elk type organisatie een project indienen, zolang het impact heeft op het gekozen domein.

Aanvragen vertrekken steeds vanuit een organisatie, nooit vanuit individuen.

— Schoolonderwijs of School Education

Onder schoolonderwijs verstaan we:

- alle scholen voor basis- of secundair onderwijs (inclusief BuSo en BuBao), centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse gemeenschap, en geregistreerd op www.ond.vlaanderen.be/onderwijsaanbod.
- de Europese Scholen gevestigd op het grondgebied van het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

— Beroepsonderwijs en -opleiding of Vocational Education and Training (VET)

Onder beroepsonderwijs en -opleiding verstaan we:

- alle organisaties van het initiële beroepsonderwijs en -opleiding, ook deeltijdse systemen. Met andere woorden: alle scholen voor secundair onderwijs TSO en BSO, centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs (inclusief HBO5), duaal leren, tweedekansonderwijs (indien beroepsgericht) en centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse gemeenschap, en geregistreerd op www.ond.vlaanderen.be/onderwijsaanbod.
- alle organisaties die beroepsgerichte vorming geven aan volwassenen.

¹ Uitgebreide woordenlijst: <https://www.epos-vlaanderen.be/nl/erasmus-woordenlijst>

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

— Hoger Onderwijs of Higher Education

Onder Hoger Onderwijs verstaan we elke Vlaamse hoger onderwijsinstelling (universiteiten en hogescholen). Alle Vlaamse universiteiten en hogescholen die aan Erasmus+ deelnemen zijn houder van het 'Europees Charter voor Hoger Onderwijs'. Dit *charter* garandeert dat de instelling voldoet aan alle kwaliteitsprincipes die het Erasmus+ programma vooropstelt.

Studenten kunnen in het buitenland gaan studeren en/of stage lopen. Personeel van instellingen voor hoger onderwijs kunnen naar een ander land in het kader van hun professionalisering en/of onderwijsopdracht. Dit kan zowel binnen Europa (de *programmalanden*) als buiten Europa (de *partnerlanden*).

— Volwasseneneducatie of Adult Education

Onder volwasseneneducatie verstaan we alle niet beroepsgerichte vorming/onderwijs aan volwassenen (+18 jaar) die geen les meer volgen in het initiële secundair of hoger onderwijs. Het kan gaan om onderwijs dat leidt tot een officieel diploma of certificaat (CVO, TKO, CBE, DKO...), maar ook om non-formele vorming zonder officiële certificaten of diploma's (zoals aangeboden in bibliotheken, musea, cultuurcentra, socio-culturele organisaties...).

Job shadowing

Een job shadowing is een observatieperiode in een buitenlandse organisatie, waar je een tijdje meedraait om bij te leren.

Kernactie 1 (KA1)

In een KA1-project doen personeelsleden (dit kan in alle *domeinen*) of lerenden (dit kan enkel in *beroepsonderwijs* en *-opleiding* en *hoger onderwijs*) een *mobiliteit* naar een ander *programmaland*. In bepaalde gevallen kan dit ook met een *partnerland*.

Het gaat over een individuele leermobiliteit, er wordt dus voornamelijk vanuit een Vlaamse organisatie uitgestuurd.

Wat houdt dit nu concreet in?

Met een KA1-project zoek je een antwoord op de (leer)noden van je eigen organisatie. Lerenden doen een buitenlandse studieperiode of stage en/of medewerkers volgen een cursus, nemen deel aan een conferentie (dit kan niet voor *beroepsonderwijs* en *-opleiding*), doen een *jobshadowing* of lesopdracht in een andere school of organisatie.

Kernactie 2 (KA2)

In een KA2-project werken drie tot tien scholen of organisaties uit verschillende *programmalanden* samen rond een onderwijsthema. In bepaalde gevallen kan dit ook met een *partnerland*. Dat thema vertrekt vanuit een bewuste beleidskeuze, met de bedoeling de kwaliteit van het onderwijs te versterken. De activiteiten kunnen zowel bedoeld zijn voor lerenden als voor medewerkers en externen betrokken bij de organisatie.

Wat houdt dit concreet in?

We noemen dit officieel 'strategische partnerschappen voor samenwerking of innovatie' omdat het effect moet hebben dat blijft bestaan na het project en moet bijdragen tot de ontwikkeling van de deelnemende organisaties. De projecten moeten relevant zijn: een must-have en geen nice-to-have!

De Europese Commissie stelt voor KA2 een aantal prioriteiten op waarbinnen je project moet passen om goedgekeurd te kunnen worden.

Elke school of organisatie die met een KA2-project een bijdrage levert tot een van de vier *domeinen*, kan een KA2-aanvaag indienen.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst

Kernactie 229

In een KA229-project werken twee tot zes scholen uit verschillende *programmalanden* samen. Enkel scholen uit het basis- en secundair onderwijs kunnen een KA229 projectaanvraag indienen.

Wat houdt dit concreet in?

Net als bij KA2 vertrekt het project vanuit een beleidskeuze en de bedoeling om de kwaliteit van het onderwijs te versterken. De activiteiten kunnen bedoeld zijn voor leerlingen en schoolpersoneel. Leerlingen kunnen elkaar over de grenzen heen ontmoeten tijdens een klasuitwisseling, personeel kan elkaar ontmoeten voor specifieke onderwijsactiviteiten.

Ook deze projecten moeten een blijvend effect hebben en bijdragen tot de ontwikkeling van de school. Het is een laagdrempelig type samenwerking met een vereenvoudigde budgetverdeling en administratie.

Mobiliteit

Een mobiliteit is de internationale activiteit die je doet in het kader van een internationaal project (dit kan een stage, cursus, workshop, projectmeeting, klasuitwisseling ... zijn).

Organiserende organisatie of coördinator

Een projectaanvraag wordt ingestuurd door de organiserende coördinator (uit het organiserend land). Deze vindt *partnerorganisaties* in andere landen, om er individuen naar uit te sturen (*mobiliteit*) of ermee samen te werken (partnerschap).

Partnerorganisatie

Een projectaanvraag wordt ingestuurd door de *organiserende coördinator* (uit het organiserend land). Deze vindt partners in andere landen, om er individuen naar uit te sturen (*mobiliteit*) of ermee samen te werken (partnerschap).

Programmaland

Er zijn 34 vaste Erasmus+ landen: de zogenaamde *programmalanden*. Dit zijn de 27 lidstaten van de Europese Unie + het Verenigd Koninkrijk onder voorwaarden en zes niet-EU-landen (IJsland, Liechtenstein, Noorwegen, Turkije, Servië en Republiek Noord-Macedonië). Deze 34 landen vormen de basis voor mobiliteitsprojecten. In een *KA229-project* kan alleen met *programmalanden* samengewerkt worden.

Onder specifieke voorwaarden kunnen er samenwerkingen of uitwisselingen gedaan worden met andere landen: de zogenaamde *partnerlanden*.

Partnerland

Onder specifieke voorwaarden kunnen er samenwerkingen of uitwisselingen gedaan worden met andere landen dan de vaste *programmalanden*: de zogenaamde *partnerlanden*.

Inhoud

KA101

KA201

KA229

Index

Woorden-
lijst